

ÅRSREDOVISNING 2009

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

2009 i korthet	1
Nyckeltal	1
Vd har ordet	2

ÅRSREDOVISNING OCH KONCERNREDOVISNING

Förvaltningsberättelse	6
Viktiga händelser 2009	6
Ägare	6
Omregleringen av den svenska apoteksmarknaden	6
Omvärd och trender	7
Strategisk inriktning	8
Koncernens verksamhet och struktur	9
Nettoomsättning	10
Rörelseresultat	10
Resultat efter skatt	10
Kassaflöde och investeringar	11
Omstruktureringskostnader	11
Finansiell ställning, likviditet och räntabilitet	11
Säsongsvariationer	11
Rörelsegren Apoteket Konsument	12
Rörelsegren Apoteket Farmaci	16
Rörelsegren Apoteket Försörjning	18
Rörelsegren Övrig verksamhet	20
Apotekets syn på hållbarhet	21
Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer	23
Ersättning till styrelsen	23
Riktlinjer gällande ersättning till ledande befattningshavare	23
Moderbolaget	24
Väsentliga händelser efter balansdagen	24
Utsikter 2010	24
Finansiella rapporter	25
Förslag till vinstdisposition	55

REVISION OCH GRANSKNING

Revisionsberättelse	56
Granskningsrapport	56
Bolagsstyrningsrapport	57
Styrelse och revisorer	62
Koncernledning	64
Flerårsöversikt	66
Ekonomiska definitioner	67
Ordlista	68

Våra viktigaste uppdrag under

Arbetat för en
fortsatt säker
läkemedelsförsörjning

Skapat förutsättningar
för en ny
apoteksmarknad

Vi har...

- trots starkt förändringstryck tagit ett genuint samhällsansvar och våra medarbetare har levererat hög kvalitet i läkemedelsförsörjning och effektiv läkemedelsanvändning på våra olika marknader.
- levererat ett mycket starkt resultat för 2009.
- åter tagit topplaceringar i kund- och marknadsundersökningar. Bland annat är Apoteket ett av Sveriges främsta konsumentvarumärken, enligt företaget Synovates Corporate Image-mätning.

Vi har...

- förberett försäljningen av 615 välskötta och attraktiva apotek. Det har skapat möjligheter för nya aktörer och är början till en konkurrensutsatt marknad.
- planerat och underlättat omregleringen genom att tillhandahålla ett antal tjänster i en så kallad övergångslösning, till exempel kassasystem, ekonomihantering och HR-administration.
- överfört samhällsviktiga system och register till sybolaget Apotekens Service AB, som ska tillhandahålla den för marknaden gemensamma infrastrukturen. Det gäller till exempel läkemedelsförteckningen och receptregistret.
- överfört vissa samhällsuppdrag till LäkeMedelsverket till exempel Giftinformationscentralen, LäkeMedelsboken och nationella läkemedelsupplysningen.

Året som gått

Anpassat verksamheten
till en ny omfattning
och konkurrens

Från och med 2010 kommer Apoteket AB ha kvar en tredjedel av dagens apotek. Marknadsandelen minskar och samtidigt ska lönsamheten på sikt förstärkas. Det kräver å ena sidan besparingar inom framför allt koncerngemensamma kostnader där IT står för en stor del av det totala besparingskravet. Å andra sidan har vi satsat framåt genom satsningar på egna märkesvaror och utveckling av framtida IT-stöd.

aktiva
er

tt
-
-

yster-
hålla
i.
och

rket,
els-

Producent: Apoteket i samarbete med Grayling & Citigate Norden AB
Text: Apoteket i samarbete med Grayling & Citigate Norden AB.
Formgivning: Grayling & Citigate Norden AB i samarbete med Studio
Originalproduktion: Grayling & Citigate Norden AB.
Foto, omslag utsida: Hans-Erik Nygren.
Foto, omslag insida: Sören Fröberg, Daniel Högberg, Ingemar Linder
Florence Montmare, Alexander Ruas och Nicho Södling.
Foto inlaga: Ola Högberg (sidan 23), Håkan Lindgren (sidan 14, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100),
Matton (sidan 21), Hans-Erik Nygren (sidan 3, 4, 5, 13, 15, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100).
Repro/Prepress: Done.
Tryck: Edita, Västerås 2010.

B. **Papper:** Omslag: 250 g Maxioffset. Inlaga: 120 g Maxioffset.
Bang. **Rubriktypsnitt:** Apoteket Sans.
Brödtypsnitt: Apoteket Serif.
Artikelnummer: 2254-01.
Upplaga denna tryckning: 8 000 ex.
wall, **Miljökrav:** Denna trycksak uppfyller Apoteket AB:s miljökrav.
19, 20), **Mer information finns att läsa på** apoteket.se.
65). **Upphovsrätt:** Detta material är upphovsrättsligt skyddat genom lagen
(1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk. Upphovsrätten
tillhör Apoteket AB.

2009 i korthet

- Nettoomsättningen uppgick till 43 073 (41 710) miljoner kronor.
- Rörelseresultatet, inklusive omstruktureringskostnader motsvarande 733 (242) miljoner kronor, uppgick till 804 (950) miljoner kronor.
- Resultatet efter skatt uppgick till 532 (711) miljoner kronor. Resultatet per aktie uppgick till 3 040 (4 063) kronor.
- Från den 1 november blev det tillåtet att i allmän handel sälja de flesta receptfria läkemedel som är godkända för den svenska marknaden.
- I november ingick Apoteket aktieöverlåtelseavtal med fyra parter avseende de åtta apotekskluster som varit till försäljning.

NYCKELTAL	2009	2008	2007	2006	2005
Nettoomsättning, mnkr	43 073	41 710	39 493	37 269	35 444
Rörelseresultat, mnkr	804	950	588	600	292
Resultat efter skatt, mnkr	532	711	433	447	201
Resultat per aktie, kr	3 040	4 063	2 474	2 554	1 149
Kassaflöde, mnkr	-244	551	-33	-426	444
Bruttovinstmarginal, %	20,7	20,3	20,1	20,0	19,7
Räntebärande nettoskuld, mnkr	984	1 290	1 940	2 107	1 797
Soliditet, %	34,5	32,8	31,1	29,2	26,8
Räntabilitet på eget kapital, %	13,5	19,9	13,7	15,8	7,8
Medelantal anställda	10 319	10 666	10 689	10 632	10 914

Det mest framgångsrika året – hittills!

Det är med stor stolthet och glädje som jag konstaterar att 2009 blev det mest framgångsrika året i Apotekets historia, trots den omfattande förändringsprocess som vi är inne i. Våra medarbetare har gjort fantastiska insatser och vi har fått kvitto på att vi verkligen lyckats i våra ansträngningar.

Apoteket har under det senaste året haft ett komplext uppdrag: att säkerställa en god läkemedelsförsörjning i hela landet, bidra till att underlätta omregleringen av apoteksmarknaden och samtidigt förbereda Apoteket för konkurrens.

Servicen till kunderna har stadigt förbättrats och givit många positiva omdömen. I företaget Synovates Corporate Image-mätning i december 2009 fick Apoteket åter toppbetyg från kunderna.

Jag är mycket nöjd med det ekonomiska utfallet för 2009. Rensat för kostnader av engångskaraktär når vi ett operativt rörelseresultat på över en och en halv miljard kronor, vilket är det bästa i Apotekets historia. Rörelseresultatet uppgick till 804 (950) miljoner kronor. Vi överträffar med råge ägarens krav både när det gäller räntabilitet och soliditet. Det finns flera orsaker till resultatförbättringen. Vi uppvisar en mycket god försäljningsutveckling av receptfria läkemedel och övriga hälsoprodukter. Vi har haft god kostnadskontroll och minskat våra IT-kostnader.

Apoteket har också skapat förutsättningar för nya aktörer att snabbt etablera sig, och medverkat till att bygga upp Apotekens Service AB.

EN LÅNG PROCESS MOT KONKURRENS OCH MÅNGFALD

Apotekets monopol har länge varit ifrågasatt och en möjlig omreglering har diskuterats och utretts under hela 2000-talet. När riksdagens beslut väl kom om att omreglera apoteksmarknaden och öppna för konkurrens, var vi bland de första att välkomna förändringen.

Det finns mycket att vinna, både för kunderna, med en ökad tillgänglighet, ett breddat sortiment och utvecklad service och för medarbetarna, som nu får tillgång till en marknad med flera olika arbetsgivare och även möjlighet att driva egen apoteksverksamhet.

Sedan omregleringen väl inleddes har det gått fort. Den 1 september 2008 konkurrerades Apotekets verksamhet på vård- och omsorgsmarknaden. Den 29 april 2009 fattade riksdagen beslutet att, från den 1 juli, öppna upp detaljhandeln med läkemedel för konkurrens och från den 1 november blev det också tillåtet att sälja receptfria läkemedel i dagligvaruhandeln. Den 9 november offentliggjordes vilka aktörer som köpt de 465 apotek som har varit föremål för försäljning.

EN NYCKELROLL I PROCESSEN

Apoteket har haft en nyckelroll i processen för att bidra till en lyckad omreglering av apoteksmarknaden. Under året har ett intensivt arbete pågått för att utveckla och anpassa delar av våra IT-system, och göra dessa tillgängliga för alla aktörer på den nya marknaden.

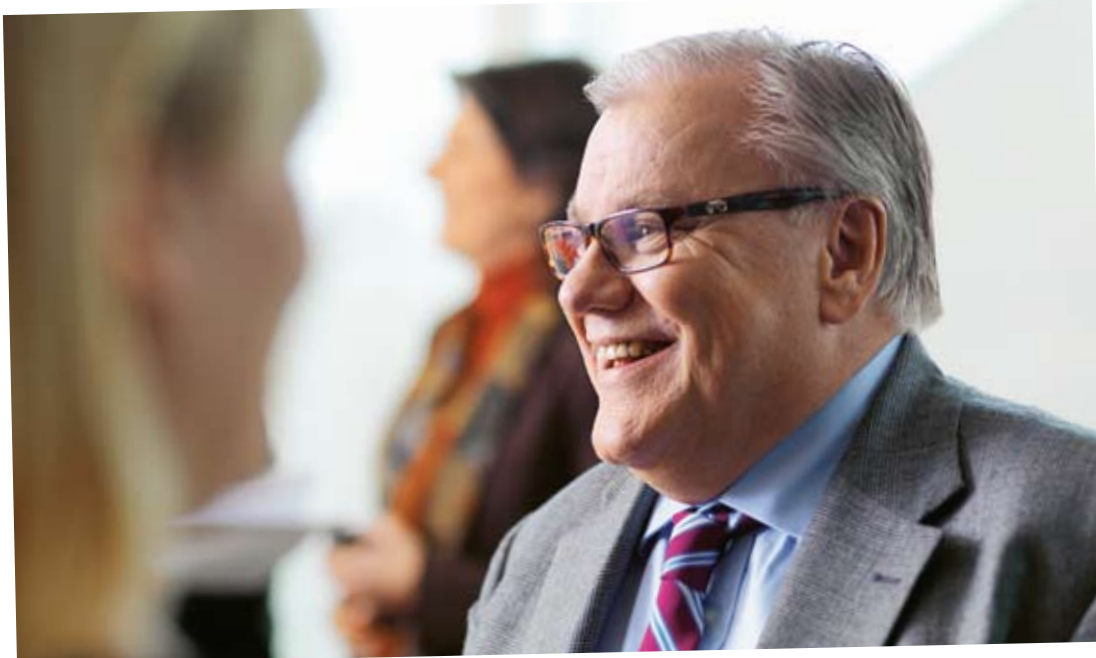
Det gäller bland annat samhällsviktig infrastruktur såsom receptregistret, läkemedelsförteckningen och högkostnadsdatabasen, som överförts till ett nytt statligt bolag, Apotekens Service AB.

Apoteket har medverkat i försäljningsprocessen och säkerställt att överlämningen skett så smidigt som möjligt. Vi har också anpassat system och processer för att kunna tillhandahålla säkra övergångslösningar till de nya ägarna.

MARKNADSLEDAREN

Av Apotekets totalt 930 apotek har 465 sålts till nya aktörer som tillträder under första kvartalet 2010. Ytterligare 150 apotek kommer att erbjudas privata entreprenörer genom nybildade Apoteksgruppen i Sverige AB. Syftet med omregleringen är att skapa en väl fungerande konkurrens som ska komma konsumenten till godo genom en bättre tillgänglighet.

Apoteket blir marknadsledare på den nya marknaden med en andel på cirka 35 procent. Vi kommer att utveckla vår

service, vårt kundbemötande och sortiment när det gäller hälsa och läkemedel – nu i en tuff konkurrenssituation. Vi möter från start en dryg handfull nya konkurrenter, och vi vet också att fler aktörer har för avsikt att etablera verksamhet i Sverige och öppna nya apotek. Utvecklingen på den svenska marknaden följs med stort intresse utomlands och många vill vara med för att vinna värdefulla erfarenheter när sedan andra länder följer efter.

ETT AV SVERIGES STARKASTE VARUMÄRKEN

Apoteket är sedan flera år ett av Sveriges mest välkända och ansedda varumärken. Detta är resultatet av en medveten satsning på att stärka varumärket och vår kommunikation. Våra kunder upplever oss som trovärdiga och kunniga. Alla Apotekets medarbetare har del i dessa framgångar.

Kundupplevelsen genomsyrar givetvis vårt varumärkesarbete. Det är i mötet som varumärket formas. Apotekets höga ranking visar att våra medarbetare är

”Det är i mötet som varumärket formas.”

väldigt måna om kunderna. Att ha ett brett och attraktivt sortiment spelar också en viktig roll för hur kunderna upplever vårt varumärke, och bidrar till själva butiksoplevelsen.

Vi har ambitionen att även i fortsättningen vara ett av Sveriges starkaste varumärken på den omreglerade marknaden.

Apoteksbranschen genomgår för närvarande en stor förändring. Kunderna kommer att få fler apotek och kommer att kunna köpa läkemedel på betydligt fler ställen. Samtidigt som läkemedel på sätt och vis alltmer kommer att betraktas som en handelsvara, kommer kraven på läkemedelshantering fortsatt att vara höga. För att kunna bidra till en god läkemedelsdistribution och läkemedelsanvändning krävs hög kompetens. Också på den omreglerade marknaden värnas om detta och på varje apotek ska det finnas minst en utbildad farmaceut.

BREDDEN I ERBJUDANDET

Apoteket har valt att även fortsättningsvis använda samma varumärke på alla marknader. Samtidigt går vi vidare med att renodla och tydliggöra våra verksamheter för att öka kundnyttan, förbättra lönsamheten och skapa tydlighet för medarbetarna.

Vi kommer att öka Apotekets närvaro på konsumentmarknaden genom en hög etableringstakt och planerar att öppna nya butiker under 2010. Dessutom kommer ombyggnad och modernisering av våra befintliga apotek att fortsätta. Sortimentet kommer att breddas och andelen egna märkesvaror ska öka.

Apotekets hälsosatsningar kommer att öka, vi utvecklar en rad erbjudanden som gör det enklare och mera lustfullt för våra kunder att må bra. Ett exempel på detta är Apotekets Hälsokoll som kommer att lanseras på cirka 100 apotek under 2010. Apotekets Hälsokoll ska stärka våra kunder att själva hålla koll på sin hälsa, fokusera på det som är lätt att påverka för att må bra i dag och i framtiden. Tjänsten består av kvalificerad rådgivning av en specialutbildad farmaceut,

möjlighet till provtagning och ett omfattande webbstöd om hur man får en hälsosam livsstil.

Pilotverksamheten med franchisedrift har gett oss värdefulla erfarenheter och beslut är taget i styrelsen att inledningsvis cirka 50 apotek kommer att drivas i franchiseform med planerad start under 2010. De kommer att arbeta under samma varumärke, med tillgång till samma sortiment och rutiner för säkerhet och kvalitet som övriga apotek. För Apoteket är detta en viktig satsning och ett led i målsättningen att tillvarata den mångfald och entreprenörskraft som finns inom företaget.

Apoteket Farmaci vänder sig till den professionella marknaden: landsting, kommuner och privata vårdföretag. Apoteket Farmaci utvecklar nya effektiva tjänster i samarbete med kunderna som ökar kvaliteten i vården och omsorgen. Läkemedelsförsörjningen till slutenvården öppnades för konkurrens i september 2008 och landstingen kan också, som tidigare, välja att driva detta i egen regi.

Apoteket Farmaci har idag samtliga landsting som kunder. När dessa avtal nu successivt löper ut väntas en ökad konkurrens även på den här marknaden. Vi välkomnar även detta och vår övertygelse är att en sund konkurrens bidrar till ett bättre kunderbjudande och en snabbare tjänsteutveckling.

En effektiv logistik och varuförsörjning är avgörande för framgång på den nya marknaden och under året har Apoteket Försörjning genomfört stora rationaliseringar och kostnadseffektiviseringar inom dessa verksamheter: logistik, varuförsörjning, IT och distanshandel.

Den totala distanshandeln inom Apoteket omsätter nu drygt två miljarder kronor avseende leveranser till sjukvård och öppenvård.

E-handeln på vår webbplats apoteket.se fortsätter att växa och blir en allt viktigare handelsplats för både receptbelagda och receptfria läkemedel samt övriga hälso-produkter.

ETT FRAMGÅNGSRIKT HÅLLBARHETSARBETE

Frågor kring hållbar utveckling kommer fortsatt att vara viktiga i den nya konkurrenssituationen. Vi kan bli bättre på att synliggöra för våra kunder hur vi arbetar med hållbarhet. Ett systematiskt och framgångsrikt miljöarbete kommer också att vara en stor tillgång i den anbuds konkurrens som Apoteket Farmaci verkar i.

Apoteket har länge arbetat med dessa viktiga frågor och hela koncernen är sedan 2008 miljöcertifierad enligt ISO 14001. Inte minst arbetar vi för att på olika sätt minska samhällets läkemedelskostnader och på ett ansvarsfullt sätt ta hand om överblivna mediciner.

INTERNATIONELL EXPANSION

För Apotekets del är omregleringsprocessen nu i stort sett avslutad och vi kan helt och fullt fokusera på vår roll som en av flera aktörer på en omreglerad marknad.

Vi kommer aktivt att söka nya affärs-
möjligheter utanför landets gränser. Det
sammanhållna svenska apotekssystemet
har skapat lösningar som vi vet är kon-
kurrenskraftiga på en internationell
marknad. Det gäller bland annat tillverk-
ning av dosdispenserade läkemedel.
Samtidigt är den svenska marknaden
fortsatt vår bas och vår hemmamarknad.

APOTEKET TAR TÄTEN PÅ NY MARKNAD

Apoteket har haft ett tydligt samhälls-
uppdrag med att säkerställa en trygg och
säker läkemedelsförsörjning i hela landet.
Vi kommer fortsatt att erbjuda våra
kunder en trygg och säker läkemedels-
försörjning och verka för en god läke-
medelsanvändning. Som den ledande
aktören har Apoteket också ett ansvar
för att leda utvecklingen i branschen.

Vi arbetar för att kunderna ska värde-
sätta Apoteket högt och kommer att
utveckla våra erbjudanden inom konsu-
mentmarknaden och inom vård- och

omsorgsmarknaden. Vi kommer att öka
vår närvaro genom en hög etableringstakt.

Apoteket går in i 2010 med en väsent-
ligt mindre butikskedja. Det besparings-
program som inleddes under 2009 fort-
sätter också under 2010, med stora
effektiviseringar inom den centrala ad-
ministrationen och inte minst inom
IT-området.

Vårt mål är att Apoteket ska vara den
ledande aktören på den nya marknaden
och uppnå en lönsamhet i nivå med de
bästa i branschen. Vi lämnar nu bakom
oss det hittills mest framgångsrika året.
I skrivande stund har det kanske vikti-
gaste året i Apotekets historia inletts då
krafterna ska mätas med nya apoteks-
aktörer.

MEDARBETARE GJORDE OMREGLERINGEN MÖJLIG

Apotekets styrelse har gjort bedömning-
arna att när omregleringen är genomförd
så behöver ledarskapet i Apoteket för-
nyas. I det läget känns det naturligt att

under året lämna över Vd-uppdraget.
För mig personligen har det varit fantas-
tiskt att leda företaget i över tio år. Jag är
mycket stolt över Apotekets utveckling
under dessa år. Vi har förbättrat servicen
både genom ökad tillgänglighet och ett
förbättrat sortiment. Apoteket har också
bidragit till en förbättrad läkemedels-
användning samtidigt som vi haft en
stark resultatförbättring. Under de två
senaste åren har vårt arbete präglats av
omregleringen där vi aktivt bidragit till
det resultat vi nu ser.

Allt detta hade inte varit möjligt utan
de professionella och lojala medarbetare
som finns inom Apoteket.

Jag ser mycket fram emot att följa
Apotekets utveckling till den mest fram-
gångsrika aktören på den nya marknaden.
Apoteket är redo för konkurrens.

Stockholm i februari 2010

Stefan Carlsson
Stefan Carlsson, Vd och koncernchef

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Apoteket AB (publ.), org nr 556138-6532, får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 1 januari–31 december 2009.

VIKTIGA HÄNDELSER 2009

- Den 30 juni tecknade Apoteket AB ett nytt verksamhetsavtal med staten. Apoteket kvarstår i statlig ägo som en central aktör på apoteksmarknaden och ges förutsättningar att agera utifrån samma villkor som nya aktörer på marknaden. Vidare ska de apotek som kvarstår inom bolaget efter försäljningsprocessen behållas minst fram till den 1 juli 2012. Apoteket ska dessutom fortsatt ansvara för bland annat den nationella vaccinationsförsörjningen fram till den 1 juli 2010.
- Vid en extra bolagsstämma den 30 juni utdelades samtliga aktier i dotterbolaget Apotekens Service AB till Apotekets moderbolag, Apoteket Omstrukturering AB.
- Vid en extra bolagsstämma den 7 oktober utsågs en ny styrelse för Apoteket AB.
- Den 9 november offentliggjordes att Apoteket AB ingått aktieöverlåtelseavtal med fyra parter avseende försäljning av de åtta apotekskluster, med totalt 465 apotek, som varit till försäljning. Det totala försäljningspriset uppgick till 5,9 miljarder kronor.
- I samband med en extra bolagsstämma den 15 december utdelades aktierna i dotterbolaget ProDur AB till Apotekets moderbolag, Apoteket Omstrukturering AB.

ÄGARE

Apoteket ägs sedan juli 2008 av Apoteket Omstrukturering AB, org nr 556481-5966, som i sin tur ägs till 100 procent av svenska staten. Efter det att omregleringen är genomförd kommer Apoteket AB att ägas direkt av svenska staten.

Antalet aktier i Apoteket AB uppgår till 175 000.

OMREGLERINGEN AV DEN SVENSKA APOTEKSMARKNADEN

Omregleringen av den svenska apoteksmarknaden syftar till en bättre tillgänglighet, ökad effektivisering och prispress, samtidigt som en säker och ändamålsenlig läkemedelsanvändning ska bibehållas.

För Apoteket innebär det att företaget går från att bedriva en verksamhet med ensamrätt och med ett tydligt samhällsuppdrag till att bli en av många aktörer på en konkurrensutsatt marknad.

Försörjning av läkemedel till vård och omsorg

Den 1 september 2008 konkurrensutsattes Apotekets verksamhet på vård- och omsorgsmarknaden. Redan tidigare har landstingen kunnat välja att hantera läkemedelsförsörjningen i egen regi. Nu är det också möjligt att köpa dessa tjänster från andra aktörer än Apoteket.

Receptfritt i dagligvaruhandeln

För att öka tillgängligheten till receptfria läkemedel beslöt riksdagen den 11 juni 2009 att tillåta försäljning av de flesta receptfria läkemedlen i detaljhandeln från och med den 1 november 2009. Ett första steg i denna riktning togs året innan när det blev tillåtet för andra aktörer än Apoteket att sälja nikotinläkemedel. För-

säljningen sker under vissa restriktioner, till exempel genom att läkemedlen förvaras icke gripbart eller under uppsikt och genom att åldersgräns införs.

Omreglering av konsumentmarknaden

Den 29 april 2009 fattade riksdagen beslut om omreglering av den svenska apoteksmarknaden och den 1 juli 2009 öppnades den svenska detaljhandeln med läkemedel formellt för privata aktörer. Alla kan nu äga apotek, med undantag för läkemedelstillverkare och förskrivare. För att driva apotek krävs dock tillstånd av Läkemedelsverket. Alla apotek måste tillhandahålla alla läkemedel på recept och det måste finnas farmaceutisk kompetens på plats i butiken.

Försäljning av Apotekets apotek

Den 5 maj 2009 offentliggjordes vilka apotek som skulle säljas till privata aktörer, totalt 615 av Apotekets 930 apotek. Apotekets moderbolag, Apoteket Omstrukturering AB, har ansvaret för försäljningsprocessen. Inga apotek kommer att stängas till följd av försäljningen och medarbetarna, i de apotek som säljs, följer med till de nya ägarna.

Den 9 november 2009 offentliggjordes köparna till de åtta apotekskluster, med totalt 465 apotek, som varit till försäljning. Följande parter har ingått avtal om att förvärva apotek:

- ApoPharm AB (Apotek Hjärtat), som ägs av Altor, förvärvar 208 apotek med en omsättning på 7,3 miljarder kronor och 1 500 anställda.
- Kronans Droghandel Retail AB, som ägs av Oriola-KD och KF, förvärvar 171 apotek med en omsättning på 4,6 miljarder kronor och 930 anställda.

- Medstop Holding AB, som ägs av Segulah, förvärvar 62 apotek med en omsättning på 3,1 miljarder kronor och 660 anställda.
- Vårdapoteket i Norden AB, som ägs av Investor och Priveq Investment, förvärvar 24 apotek med en omsättning på 1,4 miljarder kronor och 230 anställda.

Till följd av att förvärven kräver godkännande av Läkemedelsverket och konkurrensmyndigheter, samt anpassningar av IT-stödet, tillträder köparna under första kvartalet 2010.

Ytterligare 150 apotek finns i ett nytt dotterbolag till Apoteket AB, Apoteksgruppen i Sverige AB. Detta bolag bygger upp en apotekskedja för småföretagare, med stöd för bland annat inköp och IT-system. Apoteksgruppen i Sverige AB kommer under det första kvartalet 2010 att delas ut till Apoteket Omstrukturerings AB. Därefter kommer apoteken att säljas till privata entreprenörer.

Gemensam infrastruktur

Apotekens Service AB ägdes fram till den 30 juni 2009 av Apoteket AB, men är nu ett dotterbolag till Apoteket Omstrukturerings AB. Bolaget har under

året övertagit ansvaret för samhällsviktig infrastruktur och informationsdatabaser, vilka ska vara tillgängliga för alla aktörer på den omreglerade apoteksmarknaden. Här ingår bland annat IT-system för e-receptregistret, läkemedelsförteckningen och högkostnadsdatabasen.

OMVÄRLD OCH TRENDER

Även internationellt sker stora förändringar på apoteksmarknaderna, inte minst inom EU, där gamla apotekssystem som begränsar ägande, etablering och distribution är under stark press.

Diskussioner inom EU

EU har flera frågor på gång som på olika sätt berör apoteksmarknaden. En dom från EG-domstolen i maj 2009 fastställde att ägarfrågan fortsatt kan regleras på nationell nivå, men frågan om att tillåta nationella regler för olika former av etableringskriterier är fortsatt under prövning. Ett fall som avser Spanien väntas bli avgjort under våren 2010.

EU:s tjänstedirektiv, som träder i kraft 2010, undantar tjänster inom hälso-sektorn. Inom EU diskuteras dock på nytt ett direktiv som ska tillåta hälso- och

sjukvårdstjänster över landsgränser. Flera apoteksanknutna tjänster berörs som kan ha stor betydelse för den framtida utvecklingen, bland annat internet-handel och EU-recept.

Andra direktivförslag av stor betydelse finns i det så kallade Läkemedelspaketet, som berör läkemedelsuppföljning, förfalskade läkemedel och information till patient. Apoteket har under 2009 deltagit i ett pilotförsök för unik märkning av läkemedelsförpackningar för att försvåra förfalskningar.

Vertikal integration

Både konkurrensen och integrationsgraden ökar när marknaden avregleras, vilket bland annat märkts i Norge och Storbritannien, där de stora apotekskedjorna nu dominerar marknaden.

Grossistledet konsolideras i snabb takt och ledande aktörer, som Alliance Boots, Celesio och Phoenix, integrerar vertikalt för att kontrollera hela kedjan från tillverkare till grossist.

Konkurrens i alla led

Under de närmaste åren väntas stora förändringar i konkurrenssituationen på alla de marknader där Apoteket verkar.

Från och med första kvartalet 2010 möter Apoteket många nya konkurrenter, i alla led av försörjningskedjan. Konkurrenstrycket väntas öka, framför allt i större städer och storstadsregionerna, och någon av de stora europeiska apotekskedjorna förväntas komma att etablera sig på den svenska marknaden under 2010.

Den ökade tillgängligheten på receptfria läkemedel i dagligvaru- och servicehandeln väntas öka försäljningen.

KÖPARE AV APOTEK

	Antal apotek	2009 Omsättning, mdkr	Antal anställda
ApoPharm AB (Apotek Hjärtat)	208	7,3	1 500
Kronans Droghandel Retail AB	171	4,6	930
Medstop Holding AB	62	3,1	660
Vårdapoteket i Norden AB	24	1,4	230
Apoteksgruppen i Sverige AB	150	3,9	800
Totalt	615	20,3	4 120

Verksamheten bedrevs av Apoteket AB till och med den 30 juni 2009 och därefter i respektive dotterbolag.

Stort intresse för miljö och hälsa

Intresset för miljö och hälsa är fortsatt starkt. Trots den djupa lågkonjunkturen har hälsoområdet haft en fortsatt stark försäljningsutveckling.

Viljan att ta ett personligt ansvar för frågor som berör miljö och socialt ansvar påverkar konsumenternas beteenden och inköpsvanor. Allt fler efterfrågar ekologiska produkter, det gäller också Apotekets sortiment av receptfritt och hälsoprodukter.

Det ökade hälsointresset har också bidragit till att arbetsgivare, ofta i samarbete med försäkringsbolag och pensionsbolag, mer systematiskt börjat arbeta med förebyggande och hälsofrämjande aktiviteter.

För Apoteket är hälsa och hållbarhet en central del av visionen och varumärket och Apoteket arbetar bland annat sedan länge för en ansvarsfull användning, hantering och kassering av läkemedel.

Internet viktig kanal

Det lokala apoteket, som kan erbjuda trygg och personlig service, är fortfarande mycket viktigt för konsumenterna. Samtidigt ökar tillgången till och användningen av internet, också i äldre åldersgrupper. Interaktiviteten på internet och sociala medier som Facebook, bloggar och Twitter engagerar och berör många människor.

Apotekets nya webbshop, som lanserades i maj 2009, breddar erbjudandet och ökar tillgängligheten dygnet runt.

Mycket att vinna på effektiv läkemedelsanvändning

Brister i läkemedelsanvändningen kostar landsting och kommuner stora pengar samtidigt som det innebär stort mänskligt lidande. Apoteket Farmaci, som är marknadsledande på denna marknad, möter en ökad konkurrens, både från landstingen och från nya aktörer, när avtalen successivt löper ut under åren 2010–2013.

STRATEGISK INRIKTNING

Verksamhetsåret 2009 präglades av ett intensivt förändringsarbete för att skapa förutsättningar för en omreglerad apoteksmarknad. Apoteket har haft tre viktiga uppdrag:

- att säkerställa en god och säker läkemedelsförsörjning
- att bidra till en framgångsrik omreglering
- att förbereda Apotekets verksamheter för en helt ny marknadssituation.

På den omreglerade marknaden är Apotekets målsättning att behålla och stärka sin marknadsledande position som en ledande hälsoaktör med en unik kunskap om läkemedel.

Vår vision är: Ett liv i hälsa

Apoteket ser hälsa ur ett brett perspektiv, där kunskap om läkemedel, läkemedels hantering och läkemedelsanvändning tillsammans med förebyggande insatser och livsstilsförändringar möjliggör för människor att uppleva en god hälsa.

Utgångspunkten är individens egen upplevelse av hälsa och välbefinnande. Man kan vara frisk men ändå inte må bra, och leva i hälsa även om man har en sjukdom som behandlas med läkemedel. Apoteket utvecklar kontinuerligt sin verksamhet för att bidra till att hjälpa människor till ett liv i hälsa.

Affärsidén tydliggör erbjudandet

Apoteket erbjuder utifrån kundernas behov ett brett sortiment av varor och tjänster inom läkemedel och hälsa till privatpersoner, företag och producenter inom vård och hälsa.

Våra kärnvärden ska genomsyra verksamheten

Arbetet mot visionen Ett liv i hälsa ska präglas av Apotekets kärnvärden – trovärdighet, omtänksamhet, nytänkande och handlingskraft. Dessa begrepp ska genomsyra det dagliga arbetet och alla möten med kunder och andra intressenter.

Mål 2012

Apoteket går nu från att vara ett företag med ensamrätt och med ett uttalat samhällsuppdrag till att bli ett konkurrenskraftigt företag på en omreglerad apoteksmarknad.

Det övergripande målet fram till 2012 är att Apoteket ska vara den ledande och mest attraktiva apoteksaktören i Sverige. Det innebär bland annat att Apoteket:

- är positionerat som den moderna fackhandelskedjan inom hälsoområdet
- är vårdens och omsorgens mest attraktiva partner, både när det gäller läkemedelsförsörjning och patientsäker läkemedelsanvändning
- har en hög effektivitet och god lönsamhet
- är marknadsledande på produkter som riktar sig till marknaden för djurläkemedel
- har en stark position som franchise-givare och affärspartner.

Övergripande strategier

För att utveckla verksamheten enligt visionen och de långsiktiga målen för 2012 arbetar Apoteket utifrån ett antal strategier på koncernnivå.

De koncernövergripande strategierna omfattar främst Apotekets varumärke, kommunikation, medarbetare, partners, sortiment, IT och kostnadseffektivitet.

KONCERNENS VERKSAMHET OCH STRUKTUR

Apoteket bildades 1970 och har sedan 1971 haft ensamrätt till detaljhandel med läkemedel, såväl receptbelagda som receptfria. Uppdraget har bestått i att ansvara för en trygg och säker läkemedelsförsörjning i hela landet. Apoteket har också tillhandahållit producentoberoende information till såväl privatpersoner som vård- och omsorgssektorn.

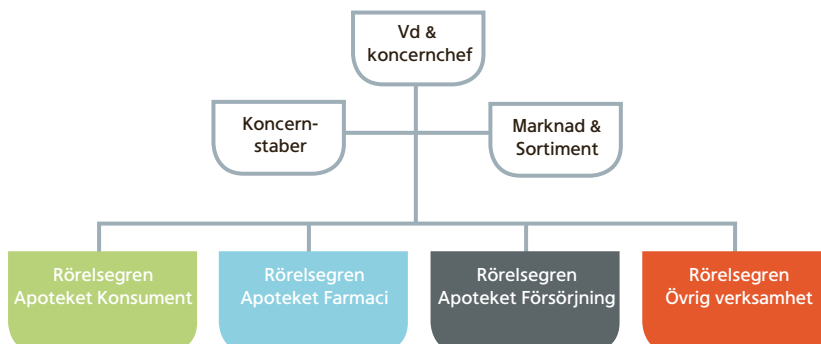
Dessa uppdrag, som gällde under hela 2009, upphör i och med omregleringen av den svenska apoteksmarknaden. På den nya apoteksmarknaden ska Apoteket, i enlighet med det nya verksamhetsavtalet, som gäller från den 1 juli 2009, vara en central och konkurrenskraftig aktör.

Rörelsegrenar

Under 2009 har verksamheten bedrivits i fyra rörelsegrenar:

- Apoteket Konsument (tidigare Egen-drivna apotek) – ansvarar för Apotekets försäljning av läkemedel och andra hälso-relaterade produkter, samt information och rådgivning till privatpersoner.
- Apoteket Farmaci – ansvarar för läkemedelsförsörjning, drift av sjukhus-apotek, samt läkemedelstjänster till vård- och omsorgsmarknaden.
- Apoteket Försörjning (tidigare Distribution & Produktion) – ansvarar för varuförsörjningen, IT-verksamheten, produktion av dosförpackade läkemedel, samt distanshandel och Apotekets Kundcentrum.

APOTEKETS ORGANISATION

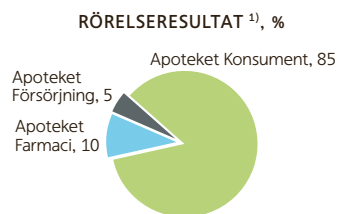
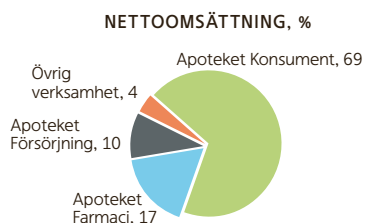

- Övrig verksamhet – här ingår bland annat Apoteket International, som ansvarar för Apotekets utlandssatsning och Apoteket Produktion & Laboratorier (APL), som ansvarar för produktion av läkemedel som inte tillhandahålls av läkemedelsindustrin.
- Varumärke & Kommunikation ansvarar för Apotekets varumärke och säkrar ett strategiskt kommunikationsarbete i hela koncernen.
- Human Resources ska skapa möjligheter för koncernen att vara en attraktiv arbetsgivare som gynnar både medarbetare och företaget.
- Marknad & Sortiment tillhandahåller ett sortiment av läkemedel och övriga hälsoprodukter för hela koncernen samt ansvarar för marknadsföring till konsumentmarknaden. Koordinerade inköp gör Apoteket till en stark förhandlingspart. *Läs mer om Marknad & Sortiment på sidan 20.*

Koncernstaber

De centrala staber ska styra och stödja koncernens verksamhet och anpassas löpande till verksamhetens inriktning och behov.

- Koncernsamordning stödjer koncernledningen och har ett helhetsperspektiv när det gäller samverkan och beslutsprocesser.
- Ekonomi & Finans svarar för koncernens finansiella styrning och säkerställer att Apoteket har effektiva processer för internkontroll, redovisning och rapportering.

¹⁾ Exklusive rörelsegren Övrig verksamhet.

NETTOOMSÄTTNING

Under året ökade Apotekets nettoomsättning med 3,3 (5,6) procent eller 1 363 miljoner kronor, jämfört med föregående år. Nettoomsättningen uppgick till 43 073 (41 710) miljoner kronor. Ökningen avser framför allt ökad försäljning av receptfria läkemedel och övriga hälsoprodukter inom rörelsegren Apoteket Konsument, men även en ökad avtalsbaserad försäljning inom rörelsegren Apoteket Farmaci.

RÖRELSERESULTAT

Rörelseresultatet för året uppgick till 804 miljoner kronor, vilket var en försämring med 146 miljoner kronor jämfört med föregående år och förklaras av tillkommande kostnader kopplat till utveckling av nödvändig infrastruktur för den nya apoteksmarknaden och omreglerings-

kostnader om totalt 633 (82) miljoner kronor. Dessutom belastas rörelseresultatet med tillkommande personal- och hyreskostnader om totalt 100 (160) miljoner kronor, avseende anpassning till en lägre verksamhetsvolym. Justerat för dessa kostnader uppgick rörelseresultatet till 1 537 (1 192) miljoner kronor.

Bruttovinsten ökade med 5,4 (6,4) procent till 8 901 miljoner kronor och bruttovinstmarginalen uppgick till 20,7 (20,3) procent.

Personalkostnaderna ökade med 0,7 (1,2) procent och uppgick till 4 991 miljoner kronor. Renstat för pensions- och omstruktureringkostnader, minskade personalkostnaderna med 1,8 procent. Övriga externa kostnader ökade med 15,7 (1,2) procent och uppgick till 2 604 miljoner kronor. Ökningen förklaras huvudsakligen av ökade konsultkostna-

der avseende utveckling av samhällsviktig infrastruktur för den nya apoteksmarknaden samt en transaktionsersättning till Apotekens Service AB.

Av- och nedskrivningar ökade med 67,7 procent och uppgick till 508 miljoner kronor. Nedskrivningar avseende immateriella tillgångar kopplat till omreglering av apoteksmarknaden har gjorts med 240 miljoner kronor. Nedskrivningar har också gjorts i samband med omstruktureringar till följd av en lägre verksamhetsvolym.

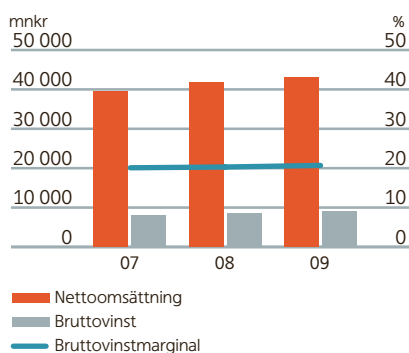
RESULTAT EFTER SKATT

Resultatet efter skatt uppgick till 532 (711) miljoner kronor. Effektiv skattesats för perioden uppgick till 34 procent och förklaras huvudsakligen av skattemässigt ej avdragsgilla nedskrivningskostnader

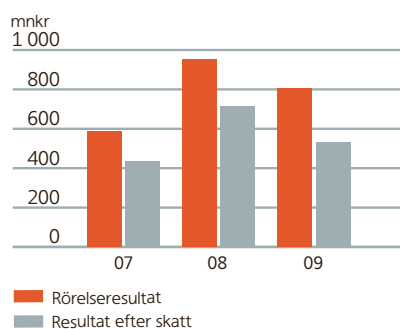
KONCERNENS RÖRELSEGRENNAR	Apoteket Konsument		Apoteket Farmaci		Apoteket Försörjning		Övrig verksamhet		Elimineringar och justeringar	Koncernen 2009
	2009	2008 ¹⁾	2009	2008 ¹⁾	2009	2008 ¹⁾	2009	2008 ¹⁾		
Nettoomsättning	31 578	30 834	8 020	7 505	4 767	4 601	1 683	1 171	-2 975	43 073
varav transaktioner mellan rörelsegrenar	157	135	63	70	1 196	1 177	1 537	1 027	-	-
Rörelseresultat	1 444	1 242	172	140	91	96	-903	-528	-	804
Finansnetto	-10	-14	0	0	0	0	13	33	-	3

¹⁾ Omräkning har gjorts för föregående år baserat på nuvarande struktur för Apotekets rörelsegrenar.

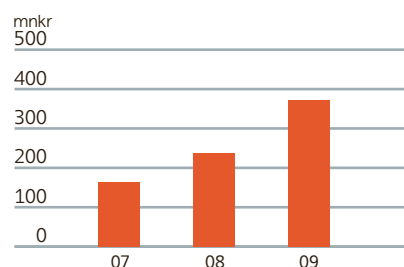
NETTOOMSÄTTNING, BRUTTOVINST OCH BRUTTOVINSTMARGINAL

RÖRELSERESULTAT OCH RESULTAT EFTER SKATT

UTDELNING

avseende investeringar i dotterbolag som koncernmässigt hanteras som ett förvärv av en immateriell tillgång.

KASSAFLÖDE OCH INVESTERINGAR

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 890 (1 068) miljoner kronor.

Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -282 (-253) miljoner kronor. Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till -137 (-158) miljoner kronor och utgjordes av IT-utrustning på apotek samt ombyggnationer och nyetablering av apotek. Investeringar i immateriella tillgångar uppgick till -159 (-86) miljoner kronor och utgjordes huvudsakligen av investeringar i dotterbolag som koncernmässigt hanteras som ett förvärv av en immateriell tillgång.

Kassaflödet från den finansiella verksamheten uppgick till -852 (-264) miljoner kronor och förklaras av minskad upplåning, utdelning till ägaren samt ett koncernbidrag till systerbolaget Apotekens Service AB.

Apotekets totala kassaflöde under året uppgick till -244 (551) miljoner kronor.

Likvida medel uppgick den 31 december 2009 till 766 (1 010) miljoner kronor.

OMSTRUKTURERINGSKOSTNADER

Under året redovisade Apoteket kostnader om 733 miljoner som kan hänföras till:

- effektiviseringar i den egna organisationen framförallt vad gäller overhead-kostnader, 100 miljoner kronor.
- uppbyggnad av ett nationellt expeditionsstöd i syfte att förbättra läkemedelsanvändning och patientsäkerheten, 249 miljoner kronor.
- uppbyggnad av ny IT-infrastruktur för den nya apoteksmarknaden, uppsättande av Apotekens Service AB samt utveckling av övergångslösningar som erbjuds köpare av apotek, 278 miljoner kronor.
- reservering för förlustverksamheter, 58 miljoner kronor.
- kostnader för uppbyggnad av apoteksgruppen, 48 miljoner kronor.

FINANSIELL STÄLLNING, LIKVIDITET OCH RÄNTABILITET

Det egna kapitalet uppgick den 31 december 2009 till 4 026 miljoner kronor, vilket var 188 miljoner kronor högre än vid föregående årsskifte. Förändringen motsvarar periodens vinst, utdelning till ägaren samt koncernbidrag till systerbolaget Apotekens Service AB.

Soliditeten uppgick till 34,5 procent, vilket överstiger ägarens soliditetsmål som är 25 procent.

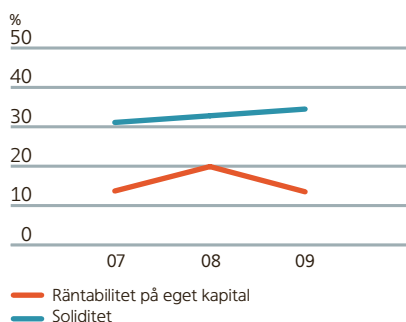
Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 13,5 procent. Ägarens räntabilitetsmål för eget kapital motsvarar 6 procent 2009.

Finansnettot uppgick till 3 (19) miljoner kronor. Räntebärande nettoskuld uppgick till 984 miljoner kronor, vilket var 306 miljoner kronor lägre än vid föregående årsskifte.

SÄSONGSVARIATIONER

Säsongsvariationer har ingen väsentlig effekt på Apotekets omsättning eller resultat.

SOLIDITET OCH RÄNTABILITET

RÖRELSEGREN APOTEKET KONSUMENT

Rörelsegren Apoteket Konsument erbjuder privatpersoner läkemedel och andra hälsorelaterade produkter samt information och rådgivning.

I november 2009 tecknades avtal om försäljning av 465 av totalt 930 apotek till nya aktörer på marknaden, som tillträder under det första kvartalet 2010. Ytterligare 150 apotek kommer att delas ut till moderbolaget Apoteket Omstrukturering AB, för att sedan säljas till småföretagare under 2010.

Under hela 2009 hade Apoteket fortsatt ansvar för Sveriges läkemedelsförsörjning. En annan viktig uppgift har varit att förbereda och möjliggöra omregleringen av apoteksmarknaden och försäljningen av apotek.

För att inte störa försäljningsprocessen har Apoteket under året dragit ner ombyggnads- och etableringstakten, samt

antalet kampanjer och andra marknadsaktiviteter, i enlighet med instruktioner från Apotekets ägare.

Nettoomsättning och rörelseresultat

Nettoomsättningen ökade med 2,4 procent i jämförelse med föregående år och uppgick till 31 578 miljoner kronor. Försäljning av receptfria läkemedel och övriga hälsoprodukter svarar för ökningen.

Rörelseresultatet uppgick till 1 444 miljoner kronor, vilket är 202 miljoner kronor eller 16,3 procent högre än föregående år. Den positiva avvikelsen beror på ökad bruttovinst samtidigt som kostnaderna inte har ökat i samma utsträckning.

Den ökade bruttovinsten förklaras framför allt av ökad försäljning, men också av en ökad andel receptfria läkemedel och övriga hälsoprodukter med högre marginaler samt att prisförändringar på vissa läkemedel har medfört högre marginaler på receptbelagda läkemedel.

Personalkostnaderna påverkades positivt av att personalproduktiviteten ökade med cirka 6 procent. Övriga kostnader ökade till stor del på grund av att Apoteket från och med den 1 juli 2009 betalar en transaktionsersättning till Apotekens Service AB för tillgång till receptregistret, läkemedelsförteckningen, högkostnadsdatabasen med mera.

Produkter och tjänster

Av Apotekets försäljning på konsumentmarknaden svarade receptbelagda läkemedel för 70,8 (72,2) procent, receptfria läkemedel för 11,7 (11,1) procent och övriga hälsoprodukter för 10,5 (9,6) procent. Övrig försäljning svarade för 7,0 (7,1) procent.

Försäljningen av receptbelagda läkemedel ökade med 0,4 procent. Försäljningen av receptfria läkemedel ökade med 7,5 procent. De största produktgrupperna är läkemedel mot värk och feber, förkylning och rökning.

Apotekets försäljning av övriga hälsoprodukter ökade med 13,4 procent.

Satsning på egna märkesvaror

Egna märkesvaror är ett viktigt satsningsområde och Apoteket har idag fyra egna produktvarumärken; Apoteket, Apoliva, Hudsalva Försvaret samt Apotekets senap och saffran med mera. Dessa är testade enligt Apotekets höga kvalitets- och miljökrav.

I Apoteket-serien nylanserades Apotekets tandkräm under hösten och gick snabbt upp som den sjätte mest sålda i landet. Apotekets eget kosttillskott, med produkter speciellt anpassade för kvinnor, män och fysiskt aktiva personer, lanserades i augusti.

Apoliva är en hud- och hårvårdsserie, som innehåller dokumenterat effektiva ingredienser. I serien används så få miljöbelastande ämnen som möjligt utan att tappa önskad funktionalitet, vilket gör denna produktserie till ett bra miljöval.

Uppskattad rådgivning

Apotekets medarbetare har ett stort läkemedelskunnande och Apoteket erbjuder kvalificerad information och rådgivning i alla försäljningskanaler.

Under 2009 genomfördes cirka 220 000 bokade rådgivningar, då en specialutbildad farmaceut går igenom kundens mediciner: hur de fungerar, om de passar ihop och att de hanteras på rätt sätt. Hälsocoacherna är en annan uppskattad tjänst, med inriktning på till exempel mat- och motionsvanor, stress eller rökning.

Apoteket fortsätter att utveckla nya tjänster och under 2010 lanseras Apotekets HälsoKoll, som visar framtida risk för hjärt-kärlsjukdom och ger stöd och inspiration att förbättra levnadsvanorna så att risken att insjukna minskar.

Försäljningskanaler

Butiksförsäljningen svarar för merparten av Apotekets försäljning till konsument.

På den omreglerade apoteksmarkna-

APOTEKET KONSUMENT		
	2009	2008
Omsättning, mnkr	31 578	30 834
Rörelseresultat, mnkr	1 444	1 242
Antal apotek	930	923

ANDEL AV APOTEKETS
OMSÄTTNING, 69%

ANDEL AV APOTEKETS
RÖRELSERESULTAT, 85%

den kommer Apoteket initialt att ha 315 apotek. Många av dessa behöver anpassas till Apotekets nya butikskoncept, som lanseras under våren 2010. De nya koncepten ska stärka varumärket och lyfta fram sortimentet. Kunderbjudandet ska bli bättre och tydligare med inslag av lust och inspiration som gör det enklare för kunderna att leva "Ett liv i hälsa".

Apotekets webbshop erbjuder både rådgivning och produkter för hemleverans. Apoteket.se har också en viktig roll i uppbyggnaden av Apotekets varumärke och lojalitetsprogram.

Apoteket möter också kunderna genom cirka 850 apoteksombud.

Franchise

Apoteket ska bedriva apotek både i egen regi och i franchiseform. Som franchisegivare ansvarar Apoteket för varumärke och utveckling av affärskoncept och sortiment. Apoteket svarar också för affärs- och stödsystem, gemensam marknadsföring, lokaler och inredning.

Franchisetagaren tillträder ett nyckelfärdigt apotek och får en gedigen utbildning, både inför starten, och genom erfarenhetsutbyte och tillgång till Apotekets utbildningsprogram.

Den pilotverksamhet som genomfördes under 2008 fortsatte i begränsad form under 2009. Försöket visar att franchise-

apoteken utvecklats mycket positivt, det gäller bland annat försäljning, kostnadseffektivitet och kundnöjdhet. I ett första skede kommer cirka 50 av Apotekets befintliga apotek att drivas av franchise-tagare.

Marknad och trender

Konsumtion av läkemedel och andra hälsoprodukter är relativt opåverkad av konjunkturen. Den totala försäljningen av hälsoprodukter, som framför allt säljs i dagligvaruhandeln och hälsokosthandeln, omsatte cirka 26 miljarder kronor totalt och har en stark tillväxt.

Försäljningen av receptfria läkemedel, som huvudvärkstabletter, nikotinersättningsmedel och nässprayer har ökat från 1,8 miljarder kronor 2000 till 3,3 miljarder kronor 2009. Nu väntas den ökade tillgängligheten stimulera efterfrågan ännu mer.

Ökad konkurrens

På den omreglerade marknaden kommer Apoteket att möta konkurrens från apotekskedjor och fristående apotek, men också från näralliggande hälsokosthandel, servicehandel och dagligvaruhandeln.

APOTEK INOM RÖRELSGREN APOTEKET KONSUMENT			
	Apotek, antal	2009 Omsättning, mnkr	2008 Omsättning, mnkr
Apotek som ska vara kvar inom Apoteket AB	315	11 319	11 175
Sålda apotek som kommer att överlåtas under första kvartalet 2010	465	16 408	15 944
Apoteksgruppen i Sverige AB, utdelas till ägaren under första kvartalet 2010	150	3 851	3 715
Totalt	930	31 578	30 834

Utöver de som köpt apotek av Apotekets har även andra aktörer inlett en satsning på läkemedel. Exempelvis har ICA, Axfood och Coop, liksom flera av de stora bensinbolagen, lanserat receptfria läkemedel i sina butiker.

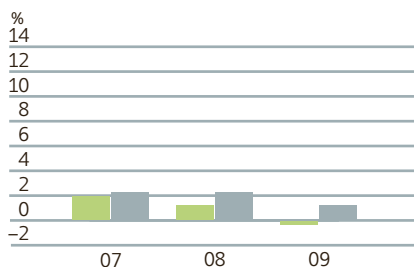
Nöjda kunder

Apoteket har ett mycket starkt varumärke och ett högt anseende bland kunder och allmänhet. Svenskt kvalitetsindex, som mäter kundnöjdhet, förväntningar, produktkvalitet, servicekvalitet, prisvärdhet och lojalitet, visar att Apotekets kunder

är mer nöjda än alla andra kunder inom detaljhandeln. Det är särskilt tillgängligheten och den personliga servicen som uppskattas. Lojaliteten och förtroendet för Apoteket är också mycket högt.

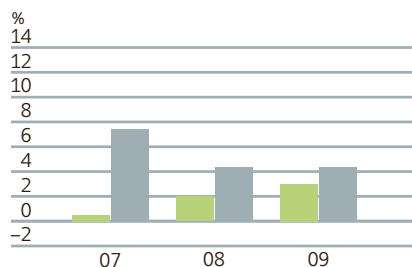
Detta är ett högt betyg åt Apotekets medarbetare, inte minst med tanke på de

FÖRSÄLJNINGSFÖRÄNDRING
LÄKEMEDEL PÅ RECEPT

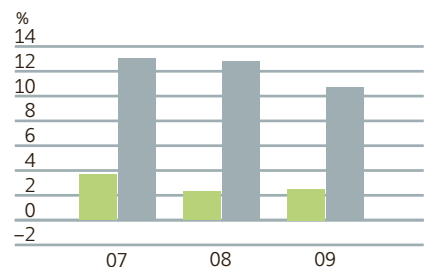
■ Medelprsförändring på grund av prisförändring och förändrad sortimentmix
■ Volymförändring

FÖRSÄLJNINGSFÖRÄNDRING
RECEPTFRIA LÄKEMEDEL

■ Medelprsförändring på grund av prisförändring och förändrad sortimentmix
■ Volymförändring

FÖRSÄLJNINGSFÖRÄNDRING
ÖVRIGA HÄLSOPRODUKTER

■ Medelprsförändring på grund av prisförändring och förändrad sortimentmix
■ Volymförändring

påfrestningar som omreglerings- och försäljningsprocessen inneburit.

Framtidsutsikter

Apoteket Konsument kommer initialt att ha cirka 35 procent av antalet apotek på den omreglerade svenska marknaden. De viktigaste konkurrenterna är aktörer

som köpt apotek av Apoteket och nyetablerande apoteksaktörer, men också, när det gäller det receptfria sortimentet, dagligvaru- och servicehandeln.

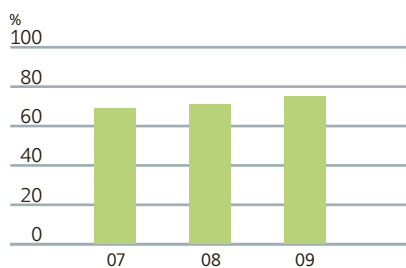
Under de närmaste åren väntas en kraftig ökning av antalet apotek på den svenska marknaden. Apoteket Konsument kommer att etablera nya apotek, både i stadskärnor och i köpcentrum utanför stadskärnan, och äldre butiker ska byggas om och moderniseras. Kundupplevelsen är avgörande för vilket apotek kunderna väljer. Detta är utgångspunkten vid utformandet av butikskoncept, sortiment och kundlojalitetsprogram.

En satsning på kompetensutveckling och internt kunskapsstöd ska säkerställa att medarbetarna i Apoteket bidrar till en hög patientsäkerhet och en god läkemedelsanvändning. Medarbetarna är kärnan i Apotekets starka varumärke och duktiga och engagerade medarbetare är avgörande för att Apoteket Konsument

ska vara fortsatt framgångsrikt på en omreglerad marknad.

Apotekets målsättning är att lönsamheten ska vara i nivå med de bästa i branschen. Apoteket Konsument kommer att fortsätta arbetet med att ständigt förbättra effektiviteten, bland annat genom en bättre bemanningsplanering och införandet av ett nytt affärsstödsystem, som ger mer tid för medarbetarna i kundmötet.

NÖJDA KUNDER

Källa: Svenskt Kvalitetsindex

RÖRELSEGREN APOTEKET FARMACI

Apoteket Farmaci bidrar till kvaliteten och patientsäkerheten inom vård och omsorg genom att erbjuda kostnads-effektiv läkemedelsförsörjning, extemporetillverkning och kvalificerade farmacitjänster, som läkemedelsgenomgångar och utbildningar. Kunderna är främst landsting, kommuner och privata företag inom vård och omsorg.

Apoteket Farmaci bidrar till en ökad patientsäkerhet och bättre hälsa genom effektiva processer för läkemedelshandling och läkemedelsanvändning i hela vårdkedjan. Apoteket Farmaci arbetar med

- Läkemedelsförsörjning
- Farmacitjänster
- Tillverkning av extemporeläkemedel

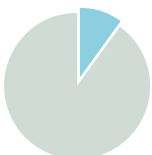
Under 2009 har Apoteket Farmaci mött en ökad konkurrens när det gäller farmaci-

APOTEKET FARMACI		
	2009	2008
Omsättning, mnkr	8 020	7 505
Rörelseresultat, mnkr	172	140
Antal sjukhusapotek	73	74

ANDEL AV APOTEKETS
OMSÄTTNING, 17%

ANDEL AV APOTEKETS
RÖRELSERESULTAT, 10%

tjänster, både från landsting som väljer att utföra tjänster i egen regi, och från nya aktörer.

Nettoomsättning och rörelseresultat

Nettoomsättningen ökade med 6,9 procent i jämförelse med föregående år och uppgick till 8 020 miljoner kronor. Varuförsäljningen står för ökningen och förklaras främst av volymökning inom tillverkningen, det vill säga slutenvårdsberedningar samt medelprisökningar inom varuförsörjningen, så kallad slutenvårdsrekvisitioner. Tjänsteförsäljningen visar en svag nedgång jämfört med 2008 och förklaras av att fler landsting anställer farmaceuter och därmed utför tjänster i egen regi, samt att inköpsbeslut skjuts på framtiden.

Rörelseresultatet uppgick till 172 miljoner kronor vilket var 22,9 procent högre än föregående år. Lägre tjänsteförsäljning och därmed lägre bruttovinst kompenseras av lägre kostnader som sammantaget bidrar till Apoteket Farmacis resultatförbättring.

Kunder

De viktigaste kundgrupperna är landsting, kommuner, privata företag inom vård och omsorg samt försäkringsbolag.

Under 2010 kommer ett antal försörjningsavtal som tecknats med landstingen att upphandlas i konkurrens. Befintliga försörjningsavtal löper ut successivt under perioden 2010–2013.

Hälsotjänster till arbetsgivare är en ny och växande marknad.

Produkter och tjänster

Apoteket Farmaci strävar efter en nära samverkan med sina kunder, med målsättningen att vara vårdens bästa partner för bästa nytta av läkemedel. Det innebär att tjänster och koncept utvecklas med kundens behov som utgångspunkt.

Läkemedelsförsörjning – distribution av läkemedel, drift av sjukhusapotek och kompletterande farmacitjänster, som läkemedelsservice på vårdavdelningarna

– utgör basen i verksamheten. Läkemedelsservice finns idag etablerat på de flesta sjukhus. Idag har Apoteket Farmaci cirka 200 apotekare på sjukhusens vårdavdelningar, verksamma i det dagliga läkemedelsarbetet. Vid 29 sjukhusapotek tillverkas extemporeläkemedel, som cytostatika och andra sterila beredningar, en verksamhet som ökar. Tillverknings-tjänsten bidrar till en bättre arbetsmiljö för sjuksköterskor och övrig vårdpersonal genom att tillverkningen sker i kvalitets- och miljösäkrade lokaler och enligt kvalitetssäkrade rutiner.

Apoteket Farmaci har ett stort utbud av kvalificerade rådgivnings- och utbildningstjänster. Under 2009 genomfördes cirka 67 000 (73 000) läkemedelsgenomgångar för enskilda patienter. Minskningen berodde på att stimulansbidragen till kommuner och landsting utbetalades först under senare delen av året.

Utbildningar i läkemedel och äldre, läkemedelshandling och patientsäkerhet samt läkemedel och miljö vänder sig till läkare, sjuksköterskor och annan vårdpersonal. Utbildning för anhöriga är ett nytt och växande område.

Apoteket Farmaci erbjuder flera tjänster som förenklar arbetet för vårdpersonalen och bidrar till högre patientsäkerhet och lägre kassation och därmed mindre påverkan på miljön. Intresset för ApoDos för slutenvård, läkemedel levererade i individuella doser direkt till avdelningarna, ökar och försäljningen steg med 6 procent under 2009. Under året har läkemedelsautomater testats i vården, bland annat i Varberg och Borås.

Marknad och trender

Omregleringen har ännu inte fått några större konsekvenser för marknaden eller för Apoteket Farmaci, men ökad konkurrens förväntas från nya aktörer under 2010, och Apoteket Farmaci är väl förberett för denna utmaning. Landstingen har, sedan den 1 september 2008, möjlighet att själva välja leverantör för sin läkemedelsförsörjning. Sedan tidigare har de också möjlighet att välja att driva verk-

samheten i egen regi. Fortfarande har dock Apoteket Farmaci avtal med alla landsting, även om flera landsting nu anställer egna farmaceuter och i ökad utsträckning utför tjänster i egen regi. När det gäller farmacitjänster finns sedan tidigare flera aktörer på marknaden.

Den förändrade marknadssituationen ställer höga krav på utvecklingen av attraktiva erbjudanden och kostnadseffektiva processer.

Efterfrågan på kvalificerade farmacitjänster ökar, liksom kunskapen om vikten av en god läkemedelsanvändning och läkemedelshantering. Media har bidragit till detta genom att lyfta fram missförhållanden, bland annat inom äldreomsorgen. Regeringens stimulansbidrag för utveckling av vård och omsorg om äldre innebär en ökad satsning på bland annat läkemedelsgenomgångar. Bidraget uppgick till 1,35 miljarder kronor under 2009 och bidrag förväntas avsättas under fyra år framåt. Användningen av kvalitetsindikatorer för att underlätta jämförelse mellan olika landsting och kommuner skapar också en drivkraft för att satsa på kvalitetsförbättringar.

Intresset för hälsa och välbefinnande är stort, och i samarbete med försäkringsbolaget Förenade Liv erbjuder Apoteket Farmaci försäkringsbolagets kunder hälsoundersökning och personlig rådgivning till anställda direkt på arbetsplatsen.

Effektiva läkemedelsgenomgångar

Det finns stora vinster att hämta genom kvalificerade läkemedelsgenomgångar, i ökad livskvalitet för den enskilde patienten och i minskade kostnader för vården, både genom färre akutbesök och färre återinläggningar.

Felbehandling kostar samhället stora summor årligen. Varje år skrivs 1,5 miljoner patienter in på sjukhus i Sverige. Flertalet av dessa är äldre och multsjuka vilket kan innebära en större risk för felmedicinering. Studier visar att upp till 80 procent kan ha fel i sina läkemedelslistor, både vid in- och utskrivning. Det uppstår ibland fel i läkemedelsanvändningen när

patienten behandlas i olika vårdformer, vilket också har uppmärksammats av landsting och kommuner. En läkemedelsberättelse redogör i detalj för patientens medicinering och skälen till dem under tiden patienten befinner sig på sjukhuset. Läkemedelsberättelsen följer med patienten till nästa vårdgivare och syftar till att öka säkerheten och öka effekterna av läkemedelsbehandlingen för patienten. Vid utvärderingar av läkemedelsberättelsen har man visat att felen minskas till hälften.

Olika individer responderar olika på läkemedel, och det är därför viktigt att genomgången görs av farmaceuter, som har kunskap och erfarenhet och som kan göra en individuell bedömning. De fall när apotekaren är med i vårdlaget visar framgångsrika resultat. Under året slutfördes tre studier som gjorts i nära samarbete med Universitetssjukhuset i Lund, Södersjukhuset i Stockholm och Akademiska sjukhuset i Uppsala. Dessa studier visar tydligt nyttan av kvalificerade läkemedelsgenomgångar.

Framtidsutsikter

Inför 2010 väntas en hårdare konkurrens från nya aktörer på marknaden. Åtta landstingsavtal går ut och kommer att upphandlas enligt LOU, Lagen om offentlig upphandling, av de berörda landstingen.

Vårdvalet, som infördes den 1 januari 2010, väntas öka efterfrågan på kvalitetshöjande farmacitjänster. Lagen, som i det första skedet omfattar primärvården, innebär att patienterna får möjlighet att själva välja vårdgivare. Apoteket Farmaci erbjuder nyetablerade vårdgivare en rad tjänster och utbildningar för att effektivisera och förbättra erbjudandet till patienten.

RÖRELSEGREN APOTEKET FÖRSÖRJNING

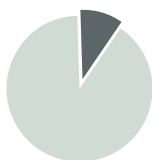
Rörelsegren Apoteket Försörjning ansvarar för Apotekets distanshandel samt produktion och försäljning av ApoDos, dosförpackade läkemedel. Här ligger också ansvaret för koncernens infrastruktur – IT-verksamheten och varuförsörjningen.

Apoteket Försörjning hanterar också cirka 850 apoteksombud, en distributionskanal som Apoteket har kvar fram till 1 juli 2012, för att säkerställa en god läkemedelsförsörjning i hela landet.

2009 har präglats av stora rationaliseringar och omstruktureringar för att anpassa verksamheten till en omreglerad marknad, ett arbete som inleddes redan 2007. Ett stort arbete har också lagts på

APOTEKET FÖRSÖRJNING		
	2009	2008
Omsättning, mnkr	4 767	4 601
Rörelseresultat, mnkr	91	96
Antal distansapotek	2	3
Antal dosapotek	11	11
Antal djurapotek	3	3
Antal apoteksombud, cirka	850	855

ANDEL AV APOTEKETS
OMSÄTTNING, 10%

ANDEL AV APOTEKETS
RÖRELSERESULTAT, 5%

att överföra system och processer till Apotekens Service AB, samtidigt som Apotekets affärs- och stödsystem moderniseras och anpassas till den nya marknadssituationen.

Nettoomsättning och rörelseresultat

Nettoomsättningen ökade med 3,6 procent i jämförelse med föregående år och uppgick till 4 767 miljoner kronor. Omsättningen för distanshandel samt produktion och försäljning av dosförpackade läkemedel uppgick till 3 600 miljoner kronor.

Rörelseresultatet uppgick till 91 miljoner kronor, vilket var en minskning med 5 miljoner kronor jämfört med föregående år. Rörelseresultatet för ApoDos uppgick till 135 miljoner kronor.

Nya marknadsförutsättningar

Omregleringen av apoteksmarknaden medför inte bara en ökad konkurrens för de lokala apoteken, det innebär också stora förändringar för Apotekets distanshandel, ApoDos-verksamheten och apoteksombuden. Förutsättningarna för varuförsörjning ändras då Apotekets tidigare leverantörer startar apotek och blir konkurrenter.

Ledande aktörer på apoteksmarknaden i Europa integrerar vertikalt för att kontrollera distribution och detaljhandel hela vägen från tillverkare till grossist. Ett exempel på det är att de två läkemedelsdistributörerna Tamro och Kronans droghandel, som tidigare varit länkar i försörjningskedjan för den reglerade apoteksmarknaden, nu bygger upp egna apotekskedjor.

Distanshandel och kundservice

Apotekets distanshandel hanterar leveranser till sjukhus, öppenvård och omsorg, men också till apoteksombud och konsumenter som beställt varor via telefon eller apoteket.se.

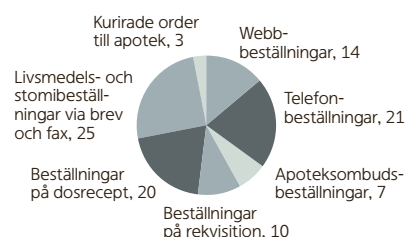
Som en fortsättning av rationaliseringen av distansapoteken avvecklades distansapoteket i Boden under året. Verksamheten har koncentrerats till Falun och Hässleholm, anläggningar som har bra lägen och goda förutsättningar för en effektiv logistik.

Våren 2009 lanserades en ny e-handelsplats på apoteket.se som breddar erbjudandet och ökar tillgängligheten. Apoteket.se erbjuder både rådgivning och möjlighet att handla receptföreskrivna läkemedel och andra varor för hemleverans. Som kund kan man sköta apoteksärenden åt andra genom fullmaktshantering. Man kan även som förälder handla åt sina barn. Apoteket.se har också en viktig roll i uppbyggnaden av Apotekets varumärkesutveckling och uppbyggnaden av företagets lojalitetsprogram.

I enheten för distanshandel ingår också djurapoteken, som levererar läkemedel och andra apoteksvaror till djursjukvården. Under de senaste åren har försäljningen ökat, en trend som fortsatte under 2009.

Under 2009 hanterade Apoteket Kundcentrum 3 miljoner ärenden, en minskning jämfört med 2008 då man hanterade cirka 4 miljoner ärenden. Vid halvårsskiftet tog Läkemedelsverket över den producentoberoende läkemedelsinformationen och Apoteket Kundcentrum går nu från att vara hela Sveriges läkemedelsinformation till att

APOTEKETS DISTANSHANDELS-
FÖRSÄLJNING, %

stödja Apotekets försäljning via apotek, webbshop och telefon. Verksamheten har koncentrerats till Kalmar, antalet medarbetare har minskat med 100 personer och kostnaderna minskat med 100 miljoner kronor på årsbasis.

ApoDos, dosförpackade läkemedel

ApoDos, Apotekets individförpackade och dosexpicerade läkemedel, ger en enklare och tryggare läkemedelshantering, med många fördelar för både läkare, vårdpersonal, patienter och anhöriga. ApoDos används i både öppenvård och slutenvård. Under 2009 ökade antalet patienter med tjänsten ApoDos med 3,4 procent och vid årsskiftet fanns cirka 185 000 vårdtagare.

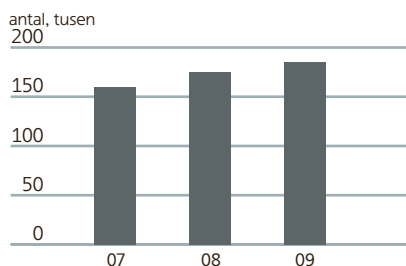
Apoteket har idag avtal om ApoDos-leveranser med samtliga landsting, först 2011 kommer nya upphandlingar att göras. Nya aktörer väntas öka konkurrensen, men också bidra till en ökad marknadstillväxt.

Produktionen är fördelad på elva specialiserade dosapotek över hela Sverige. För att säkerställa konkurrenskraften på en omreglerad marknad har verksamheten rationaliserats under året, vilket också lett till en kraftig resultatförbättring.

IT-verksamheten

Apoteket har fått i uppdrag att tillhandahålla kassa- och affärssystem till alla

ANTAL APODOS-PATIENTER

aktörer fram till halvårsskiftet 2011. Under året har därför ett intensivt arbete pågått för att anpassa Apotekets affärs- och stödsystem till den nya marknadsituationen. Målsättningen är att modernisera IT-stödet, sänka kostnaderna och samtidigt tillhandahålla övergångslösningar till samtliga aktörer på marknaden. För att underlätta omregleringen av apoteksmarknaden har den för alla aktörer gemensamma infrastrukturen, som e-receptregistret, läkemedelsförteckningen och högkostnadsdatabasen, successivt förts över till Apotekens Service AB.

Varuförsörjningen

Apoteket Försörjning ansvarar för koncernens logistikfrågor, bland annat avseende transporter och partihandelsleveranser till Apotekets butiker och producerande enheter. En målsättning är att optimera varuflöden och samordna hela koncernens varuförsörjning eftersom stora volymer ger skalfördelar vilket resulterar i lägre kostnader för Apoteket. Den största utmaningen är att etablera en partihandelslösning för Apoteket. Fram tills den lösningen är på plats ansvarar enheten för att agera som försörjningspartner mellan dagens partihandel och koncernens affärsverksamheter.

Framtidsutsikter

När det gäller distanshandeln och ApoDos gäller fortsatt fokus på lönsamhet.

Under de kommande åren ska ytterligare rationaliseringar genomföras, i form av konsolidering av dosapoteken. Samtidigt ska affärsutvecklingen och försäljningen stärkas.

På IT-sidan blir det en stor utmaning att rationalisera och omstrukturera verksamhetskritiska system och processer, samtidigt som den dagliga verksamheten måste fungera.

Apotekets nya IT-stöd blir ett viktigt strategiskt verktyg för att utveckla affärerna, möjliggöra förändringar och underlätta styrning och uppföljning.

RÖRELSEGREN ÖVRIG VERKSAMHET

Rörelsegren Övrig verksamhet består av Apoteket Produktion & Laboratorier, Apoteket International AB, Institutet för Hälso- och Sjukvårdsekonomi AB samt koncernstaber inklusive Marknad & Sortiment.

Nettoomsättning och rörelseresultat

Nettoomsättningen ökade med 43,7 procent i jämförelse med föregående år på grund av ökad koncernintern försäljning och uppgick till 1 683 miljoner kronor.

Rörelseresultatet uppgick till -903 (-528) miljoner kronor. Det försämrade rörelseresultatet beror på tillkommande kostnader hänförliga till omregleringsprocessen.

I rörelseresultatet ingår, för det första halvåret, även det tidigare dotterbolaget Apotekens Service AB, som delades ut till Apoteket Omstrukturering AB den 30 juni 2009.

ÖVRIG VERKSAMHET	2009	2008
Omsättning, mnkr	1 683	1 171
Rörelseresultat, mnkr	-903	-528
Antal produktionsanläggningar	4	4

ANDEL AV APOTEKETS
OMSÄTTNING, 4%

Apoteket Produktion & Laboratorier AB (APL)

Apoteket Produktion & Laboratorier (APL) ansvarar för produktion och laboratorieverksamhet, främst utveckling och tillverkning av läkemedel som inte tillhandahålls av läkemedelsindustrin. Bolaget erbjuder även laboratorie-, utvecklings- och tillverknings tjänster till företag inom life science.

Regeringen beslutade i början av 2010 att APL ska bli ett bolag direkt ägt av staten, eftersom den som driver öppenvårdspolik inte samtidigt får vara tillverkare av läkemedel.

Apoteket International AB

Apoteket International bildades 2008 för att utveckla och driva Apotekets internationella verksamhet. Det gäller främst försäljning av läkemedelsnära tjänster som ApoDos, det vill säga dosförpackade läkemedel till vård och omsorg. Sverige är världsledande inom produktion och distribution av dosförpackade läkemedel och ligger långt framme också när det gäller stödjande IT-system.

Under 2009 etablerades ett helägt dotterbolag i Norge, som ska förse vårdhem och hemsjukvård med läkemedel och farmaceuttjänster. Apoteket samarbetar med Mediq, som är en etablerad leverantör av medicinsk utrustning till den norska sjukvården. Det första dos- och dis-

tansapoteket etablerades i slutet av 2009 och i januari 2010 gjordes de första leveranserna till kund.

Målet för 2010 är att öka volymerna på den norska marknaden genom en offensiv marknadsbearbetning. Det långsiktiga målet är att Apoteket 2012 ska vara en stark apoteks- och grossistaktör i Norden och Baltikum, både genom etableringar i egen regi och genom strategiska partnerskap med aktörer som är ledande på respektive marknad.

Institutet för Hälso- och Sjukvårdsekonomi AB (IHE)

Institutet för Hälso- och Sjukvårdsekonomi (IHE) är ett icke vinstdrivande forsknings- och utredningsinstitut med uppgift att bidra till hälso- och sjukvårdens utveckling.

Marknad & Sortiment

Marknad & Sortiment är en koncernstab inom Apoteket AB som ansvarar för företagets handelsvaror. En konsekvens av bolagiseringen av de verksamheter som ska säljas är att Marknad & Sortiment under andra halvåret 2009 sålde handelsvaror till dotterbolag. Detta förklarar huvuddelen av den omsättning som redovisas inom rörelsegren Övrig verksamhet.

APOTEKETS SYN PÅ HÅLLBARHET

Apoteket har en lång tradition av hållbarhetsarbete. Med hållbarhetsarbete avses allt som görs för att Apoteket långsiktigt ska vara ett ansvarsfullt och framgångsrikt företag, både ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Det handlar om hur visionen Ett liv i hälsa och Apotekets kärnvärden omsätts i det dagliga arbetet.

Hållbarhetsarbetet innebär att Apoteket tar ansvar i relationerna med intressenterna. Under hösten 2009 genomfördes en rad intervjuer med representanter för viktiga intressentgrupper. Flertalet av intervjupersonerna lyfte fram att de har stort förtroende för Apoteket och att patientsäkerheten är företagets i särklass viktigaste hållbarhetsfråga. Undersökningen visade att det finns höga förväntningar på att Apoteket fortsätter att arbeta aktivt med hållbarhetsfrågor när konkurrenter kommer in på marknaden.

God tillgänglighet och service

Tillgänglighet och service är viktiga frågor för Apotekets kunder. För att leva upp till, och helst överträffa, kundernas förväntningar styrs verksamheten mot ett antal mål som bland annat rör väntetid, servicegrad och kundnöjdhet. Dessa mått har förbättrats under året, vilket är särskilt positivt ett år som detta med stor ovisshet för medarbetarna.

Kvalificerad rådgivning minskar samhällets kostnader

Läkemedel fyller en viktig roll i vårt samhälle idag och är centralt för många människors välbefinnande. Studier visar dock att fler än var fjärde patient får olämpliga läkemedel, felaktig dosering eller opassande kombinationer av läkemedel. Samhällskostnaderna för felaktig läkemedelsanvändning är stora. Apotekets arbete för att minska dessa kostnader innefattar exempelvis kvalificerad farmaceutisk rådgivning till kunderna och information till bland annat vårdgivare, förskrivare och kunder om fördelarna med kvalificerade läkemedelsgenomgångar, startför-

packningar och dosförpackade läkemedel.

Läkemedel för ett liv i hälsa

Apoteket arbetar aktivt för att läkemedelsbehandlingen ska få avsedd effekt så att kunden upplever en bättre hälsa. Apotekets systemstöd gör det enklare för farmaceuten att säkerställa att kunden får rätt läkemedel i rätt dos, med rätt styrka. När kunden hämtar ut läkemedel ingår information och råd om behandlingen. Kunden har också möjlighet till bokad rådgivning som innebär att man tillsammans med en farmaceut diskuterar den totala läkemedelsanvändningen.

Inför omregleringen av apoteksmarknaden gav regeringen Apoteket i uppdrag att utveckla ett nytt elektroniskt expeditionsstöd, med syftet att ytterligare öka patientsäkerheten och förbättra läkemedelsanvändningen. Stödet har testats i pilotverksamhet under hösten 2009. Expeditionsstödet är från och med januari 2010 en del av den gemensamma infrastrukturen som alla apoteksaktörer har tillgång till via Apotekens Service AB.

Apoteket expedierar omkring 68 miljoner recept om året. Trots kompetenta medarbetare och systemstöd sker ibland felexpeditioner. Dessa kartläggs och analyseras för att dra lärdom och arbeta förebyggande. Under året rapporterades 9 950 felexpeditioner, vilket kan jämföras

med 12 600 under 2008. En mycket liten del av felexpeditionerna har allvarliga följder för kunderna. Dessa fall rapporteras till Socialstyrelsen enligt Lex Maria. Antalet Lex Maria-anmälningar var under året 29 (24) stycken.

Stöd och utbildning för engagerade medarbetare

2009 har varit ett annorlunda och omvälvande år för medarbetarna på Apoteket. Året präglades av ovisshet när det gäller vilka apotek som skulle säljas och omställningens övriga konsekvenser för medarbetare och kunder. Exempel på viktiga aktiviteter till följd av omregleringen har varit att utbilda och coacha cheferna i att leda i förändring samt framtagande av ett nytt branschavtal. Apotekets omställningsstöd underlättar för medarbetare som blir övertaliga att hitta ny sysselsättning hos en annan arbetsgivare. För att säkerställa en så bra övergång som möjligt till de nya apoteksägarna har Apoteket under året arbetat med ett åtagande för att förse branschen med administrativa HR-system för lönehantering med mera.

Trots ett betydande omställningsarbete och ovisshet om framtiden har bland annat värdena för motivation, hälsa och ledarskap förbättrats, vilket framgår av medarbetarundersökningens resultat. Området intern kommunikation

behöver dock förstärkas. Vidare har siffrorna för sjukfrånvaro och frisknärvaro under året utvecklats positivt.

För att möta framtida utmaningar, öka kundfokus och motivation samt vara en attraktiv arbetsgivare på den nya marknaden har Apoteket identifierat ett antal fokusområden. Det handlar bland annat om satsningar på arbetsvillkor, kompetensutveckling och hälsa.

Kompetens och kontroll för hållbar produktion

En viktig del i arbetet för en hållbar utveckling är att säkerställa goda förhållanden hos Apotekets samarbetspartners. Apoteket har antagit en uppförandekod som successivt ska ingå i alla nya avtal som tecknas med leverantörer. Genom att underteckna uppförandekoden gör leverantören ett tydligt åtagande om att arbeta för goda förhållanden vid produktionen av de produkter som levereras till Apoteket. Under året har ett omfattande arbete påbörjats för att kartlägga och riskbedöma Apotekets leverantörer med avseende på sociala och miljömässiga förhållanden. Uppföljning sker sedan i olika omfattning beroende på riskklass.

Konsekvent miljöarbete ger fortsatta framsteg

Apoteket har arbetat framgångsrikt med miljöfrågor under många år. De mest miljöpåverkande delarna i verksamheten är framför allt utsläpp av miljöbelastande ämnen från produktion och konsumtion av läkemedel samt utsläpp av växthusgaser från transporter och resor.

Sedan ett par år tillbaka har Apoteket ett miljöledningssystem som är certifierat enligt ISO 14001. Detta innebär ett åtagande att ständigt förbättra miljöarbetet.

Arbete för minskad miljöpåverkan från läkemedel

Apotekets verksamhet bidrar indirekt till spridning av läkemedelssubstanser i naturen. Apotekets bidrag till att minska detta handlar framför allt om informationsspridning. Genom att berätta hur och

varför överblivna läkemedel ska lämnas in på apotek, i stället för att kastas i hushållsoporna eller spolas ner i toaletten, gör Apoteket en viktig insats. Under 2009 samlade Apoteket totalt in 1 128 ton läkemedelsavfall inklusive emballage.

Vidare arbetar Apoteket Farmaci tillsammans med personal inom vård och omsorg för att förebygga kassation av läkemedel genom ett antal olika tjänster.

Med olika aktiva insatser har Apoteket också framgångsrikt minskat läkemedelsavfallet från egen tillverkning och dosförpackning. Sedan 2007 har kassationen från egen tillverkning minskat med 15 procent, vilket är betydligt mer än det uppsatta målet, som är 10 procent fram till 2010.

Ett miljöbedömt sortiment

För att minska andelen miljöbelastande ämnen i de produkter som inte är läkemedel miljöbedöms dessa innan de tas in

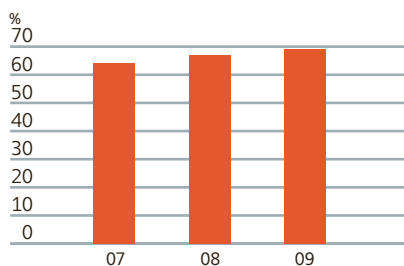
i sortimentet. Apoteket har som mål att till 2010 minska andelen miljöbelastande ämnen i sortimentet till under 2,5 procent. Under 2009 minskade denna andel från 3,5 till 2,9 procent.

I takt med att miljöfrågan blir en alltmer prioriterad fråga för konsumenterna, ökar också efterfrågan på miljömärkta varor. Målet för 2009, att miljö- och/eller rättvisemärkta alternativ ska finnas inom minst fem produktområden, uppnåddes och inför 2010 har målet höjts till åtta produktområden.

Tillståndspliktig verksamhet och miljöskaktionsavgifter

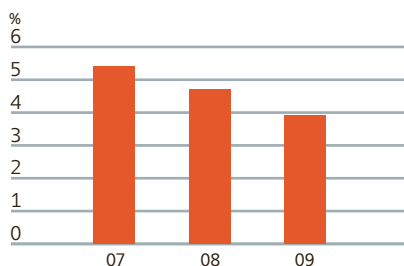
Tillverkning av läkemedel vid dotterbolaget Apoteket Produktion & Laboratorier AB utgör 1,2 (1,2) procent av Apotekets omsättning och är tillståndspliktig enligt miljöbalken. Produktionsanläggningar finns i Umeå, Stockholm, Göteborg och

FRISKNÄRVARO

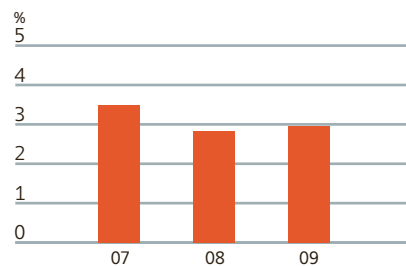
Andelen medarbetare med högst sju sjukdagar under de senaste 12 månaderna.

SJUKFRÅNVARO

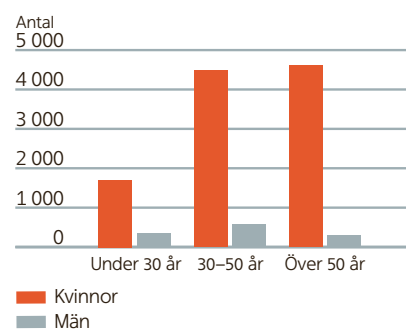
Total sjukfrånvaro i procent av den sammanlagda ordinarie arbetstiden.

PERSONALOMSÄTTNING

Personalomsättningen fortsätter ligga på en relativt jämn nivå, jämfört med tidigare år.

KÖNS- OCH ÅLDERSFÖRDELNING

Köns- och åldersfördelning för det totala antalet medarbetare den 31 december 2009.

Malmö. Risk för betydande utsläpp till luft, vatten eller mark eller genom avfall samt buller finns endast vid oplanerade händelser, och bedöms inte som någon betydande miljöaspekt. Inga gränsvärden i tillstånden har överskridits under året och Apoteket har inte ålagts några miljö-sanktionsavgifter eller andra förelägganden enligt miljöbalken.

Klimatfrågan – en utmaning under 2010

Under 2009 har Apotekets totala koldioxidutsläpp minskat med 0,4 procent. Utsläppen från tjänste- och arbetsresor har minskat med 15 procent. För att fortsätta minska utsläppen och nå målet för 2010 krävs kompletterande insatser avseende exempelvis möteskultur och reseriktlinjer. För varutransporter har utsläppen ökat med 9 procent.

Läs mer!

Apoteket publicerar för femte året i rad en separat hållbarhetsredovisning. Den är ett viktigt verktyg för att kommunicera med omvärlden om Apotekets roll i samhället och hur företaget lever upp till intressenternas förväntningar. Apotekets hållbarhetsredovisning följer de internationella riktlinjerna från Global Reporting Initiative (GRI). I hållbarhetsredovisningen ges ytterligare konkreta exempel på vad hållbarhetsarbetet innebär i praktiken.

Läs mer i hållbarhetsredovisningen på apoteket.se.

VÄSENTLIGA RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Affärsmässiga risker

Apotekets moderbolag, Apoteket Omstrukturering AB, är det bolag som hanterar försäljningen av apotek till följd av omregleringen av apoteksmarknaden. Bolaget driver processen skilt från Apoteket AB.

Under fjärde kvartalet 2009 ingicks avtal om försäljning av åtta av Apotekets dotterbolag innehållande 465 apotek med tillträde under första kvartalet 2010. Under 2010 kommer dotterbolaget Apoteksgruppen i Sverige AB med 150 apotek att delas ut till Apoteket Omstrukturering AB. När dessa transaktioner är genomförda, kommer Apoteket initialt att ha en marknadsandel på cirka 35 procent.

Från och med november 2009 blev det tillåtet att sälja ett stort urval av läkemedel i dagligvaruhandeln.

Ovanstående händelser får en väsentlig påverkan på omsättning och resultat. Nya affärsmöjligheter måste utvecklas samtidigt som ett omfattande omstrukturingsarbete pågår för att uppnå en framtida god lönsamhet.

Apoteket har idag avtal om sjukhusens läkemedelsförsörjning med samtliga landsting. Om Apoteket förlorar något av de stora försörjningsavtalen inom vården innebär det en lönsamhetsrisk för verksamheten. De nuvarande försörjningsavtalen löper ut under perioden 2010–2013.

Operativa risker

På en omreglerad apoteksmarknad, där nya aktörer etablerar sig finns en betydande risk att Apoteket förlorar medarbetare med hög kompetens till konkurrenter, inte bara farmaceuter och apotekstekniker, utan också centralt placerade nyckelmedarbetare.

Apoteket har ett uppdrag att övergångsvis tillhandahålla systemlösningar och administrativa lösningar till såväl köpare av apotek från Apoteket som nystartade aktörer. Det är viktigt för Apoteket att resurser inom viktiga

kompetensområden nödvändiga för uppdragets genomförande finns tillgängliga.

Finansiella risker

Apotekets verksamhet är i begränsad omfattning utsatt för valuta-, ränte- och kreditrisker.

ERSÄTTNING TILL STYRELSEN

Styrelseordförande och övriga styrelseledamöters arvode fastställs av årsstämman. På årsstämman den 17 april 2009 fastställdes arvode till styrelseordförande till 300 000 kronor och till övriga ledamöter till 150 000 kronor. Till ordinarie arbetstagarrepresentant utgår arvode för styrelsearbete med 4 000 kronor per styrelsesammanträde som ligger utanför ordinarie arbetstid och till suppleant med 2 000 kronor.

På stämman beslöts även att styrelseledamöter i revisionsutskottet, utöver det ordinarie arvodet, erhåller ett fast arvode uppgående till 50 000 kronor till utskottets ordförande samt 25 000 kronor till ledamot i utskottet. Beloppen avser helt år.

Ingen ersättning utgår för arbete inom ersättningsutskottet.

RIKTLINJER GÄLLANDE ERSÄTTNING TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Styrelsen i plenum beslutar om anställning av och anställningsvillkor för Vd. Övriga ledande befattningshavare anställs av Vd efter samråd med ersättningsutskottet.

Styrelsen ska på årsstämman presentera förslag till principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare för godkännande av stämman.

Apoteket tillämpar statens riktlinjer för anställningsvillkor för personer i företagsledande ställning. I enlighet med riktlinjerna är löner och ersättningar till ledande befattningshavare inom Apoteket konkurrenskraftiga, men inte löneledande.

Några utestående aktie- eller aktiekursrelaterade incitamentsprogram för styrelsen eller koncernledningen förekommer inte.

Lön och ersättningar till Vd och andra ledande befattningshavare framgår av not 9.

Förslag till riktlinjer att gälla för tiden från nästa årsstämma

Styrelsen föreslår att Apoteket tillämpar de riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företaget med statligt ägande som är beslutade av regeringen. Den totala ersättningen ska vara rimlig, väl avvägd, konkurrenskraftig, takbestämd och ändamålsenlig, samt bidra till en god etik och företagskultur.

Ersättningen ska inte vara löneledande i förhållande till jämförbara företag utan präglas av måttfullhet. Detta ska vara vägledande också för den totala ersättningen till övriga anställda.

För ytterligare information om statens ägarpolicy se regeringens webbplats.

MODERBOLAGET

Nettoomsättningen för Apoteket AB (publ) uppgick till 25 556 (35 622) miljoner kronor. Rörelseresultatet uppgick till 252 (146) miljoner kronor. Resultatet efter skatt uppgick till 250 (375) miljoner kronor.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 435 (1 186) miljoner kronor. Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -239 (-490) miljoner kronor. Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -546 (-7) miljoner kronor.

Årets kassaflöde uppgick till -350 (689) miljoner kronor.

Den 1 juli 2009 överfördes betydande delar av verksamheten till nio nya dotterbolag, av vilka åtta bolag avyttras under första kvartalet 2010. Försäljningspriset uppgick till 5,9 miljarder kronor.

Dotterbolaget Apoteksgruppen i Sverige AB kommer att delas ut till

Apotekets moderbolag under första kvartalet 2010.

Händelser av väsentlig betydelse för bedömning av utveckling, risker och osäkerhetsfaktorer

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som redovisas för koncernen är också relevanta för moderbolaget.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Efter balansdagen har försäljningen av sex av de dotterbolag med apotek som varit föremål för försäljning realiserats.

- Den 15 januari 2010 överläts aktierna i tre dotterbolag till Medstop Holding AB.
- Den 5 februari 2010 överläts aktierna i två dotterbolag till ApoPharm AB (Apotek Hjärtat).
- Den 19 februari 2010 överläts aktierna i ett dotterbolag till Kronans Droghandel Retail AB.
- Apotekets styrelse har beslutat söka en ny Vd och Stefan Carlsson lämnar Apoteket AB under augusti 2010.
- Två medlemmar i Apotekets koncernledning, Per Matses (CFO) och Johan Wallér (Chef concernsamordning), lämnar företaget under första halvåret 2010.

UTSIKTER 2010

Omsättningen för de apotek som har sålts eller som kommer att delas ut till Apoteket Omstrukturering AB uppgick 2009 till 20 259 miljoner kronor, vilket motsvarar 47,0 procent av de totala intäkterna. Apotekets omsättning kommer därför under 2010 att minska väsentligt.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Styrelsens förslag till vinstdisposition återfinns på sidan 55.

Finansiella rapporter

Koncernens rapport över totalresultat	26
Koncernens kassaflödesanalys	27
Förändringar i koncernens eget kapital	27
Koncernens balansräkning	28
Moderbolagets resultaträkning	29
Moderbolagets kassaflödesanalys	30
Förändringar i moderbolagets eget kapital	30
Moderbolagets balansräkning	31
Noter till de finansiella rapporterna	32

NOT	Sidan
1 Allmän information	32
2 Sammanfattning av viktiga redovisningsprinciper	32
3 Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål	36
4 Moderbolagets redovisningsprinciper	36
5 Rörelsegrensredovisning	36
6 Intäkternas fördelning	37
7 Operationella leasingavgifter	38
8 Arvode till revisorer och revisionsföretag	38
9 Löner, andra ersättningar och kostnader	38
10 Inkomstskatt	41
11 Uppskjuten skatt	41
12 Resultat per aktie	42
13 Tillgångar som innehas för försäljning	42
14 Immateriella tillgångar	43
15 Materiella anläggningstillgångar	44
16 Innehav i intresseföretag	44
17 Pensionstillgångar i koncernen	45
18 Varulager	47
19 Övriga fordringar	47
20 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	47
21 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	48
22 Övriga avsättningar	48
23 Finansiella instrument och finansiell riskhantering	49
24 Medelantal anställda m m	50
25 Sålda verksamheter	51
26 Transaktioner med närstående	51
27 Moderbolagets fördelning av nettoomsättning på rörelsegrenar	51
28 Resultat från andelar i koncernföretag	52
29 Bokslutsdispositioner	52
30 Andelar i koncernföretag	52
31 Utdelning per aktie	53
32 Obeskattade reserver	53
33 Pensioner i moderbolaget	53
34 Händelser efter balansdagen	54

Koncernens rapport över totalresultat

Belopp i miljoner kronor	Not	2009	2008
Nettoomsättning	5	43 073	41 710
Övriga rörelseintäkter		6	11
Summa intäkter	6	43 079	41 721
Handelsvaror ¹⁾		-34 172	-33 263
Övriga externa kostnader	7, 8	-2 604	-2 250
Personalkostnader	9, 17, 24	-4 991	-4 955
Avskrivningar och nedskrivningar	14, 15	-508	-303
Rörelseresultat		804	950
Andelar i intresseföretags resultat	16	-1	0
Finansiella intäkter	23	13	39
Finansiella kostnader	23	-10	-20
Resultat före skatt		806	969
Inkomstskatt	10	-274	-258
Årets resultat		532	711
Övrigt totalresultat			
Omvärdering finansiell anläggningstillgång		-1	-1
Årets totalresultat		531	710
Årets resultat hänförligt till:			
Moderföretagets aktieägare		532	711
Årets totalresultat hänförligt till:			
Moderföretagets aktieägare		531	710
Resultat per aktie, kr	12	3 040	4 063
Antal aktier		175 000	175 000

¹⁾ Begreppet handelsvaror innefattar Apotekets varukostnader för försäljning av läkemedel och övriga produkter.

Koncernens kassaflödesanalys

Belopp i miljoner kronor	Not	2009	2008
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatt		806	969
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Avskrivningar och nedskrivningar		508	303
Realisationsresultat		34	12
Förändring pensionsfordran		-14	-380
Övrigt		2	2
Betald skatt		-263	-7
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		1 073	899
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Förändringar av varulager		-14	-127
Förändringar av fordringar		-367	-265
Förändringar av skulder		198	561
Kassaflöde från den löpande verksamheten		890	1 068
Investeringsverksamheten			
	14, 15, 16		
Investeringar i immateriella tillgångar		-159	-86
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-137	-158
Investeringar i intressebolag		-	-9
Placeringar i övriga finansiella anläggningstillgångar		-3	-
Sålda immateriella tillgångar		7	-
Sålda materiella anläggningstillgångar		10	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-282	-253
Finansieringsverksamheten			
Minskning av kortfristiga finansiella skulder		-550	-99
Lämnat koncernbidrag till systerbolag		-25	-
Utbetald utdelning	31	-277	-165
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-852	-264
Årets kassaflöde			
Likvida medel vid årets början		1 010	459
Likvida medel vid årets slut		766	1 010

Kassaflöde från inbetalningar avseende räntor uppgår till 13 (39) miljoner kronor.
Kassaflöde från utbetalningar avseende räntor uppgår till 10 (20) miljoner kronor.

Förändringar i koncernens eget kapital

Eget kapital är i sin helhet hänförligt till moderbolagets aktieägare

Belopp i miljoner kronor per 31 december	Not	Aktiekapital	Andra reserver	Balanserad vinst	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2008		175	4	3 114	3 293
Årets totalresultat		0	-1	711	710
Utdelning	31	-	-	-165	-165
Utgående balans per 31 december 2008		175	3	3 660	3 838
Ingående balans per 1 januari 2009		175	3	3 660	3 838
Årets totalresultat		0	-1	532	531
Koncernbidrag till systerbolag		-	-	-25	-25
Skatt på koncernbidrag		-	-	6	6
Utdelning	31	-	-	-324	-324
Utgående balans per 31 december 2009		175	2	3 849	4 026

Koncernens balansräkning

Belopp i miljoner kronor per 31 december	Not	2009	2008
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella tillgångar</i>	14	49	155
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	15		
Byggnader, mark och markanläggningar		216	228
Inventarier		477	925
Pågående nyanläggningar		0	0
Summa materiella anläggningstillgångar		693	1 153
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Innehav i intressebolag	16	27	37
Finansiella tillgångar som kan säljas	23	3	5
Pensionsfordran	17	1 412	1 398
Andra fordringar		0	0
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 442	1 440
Summa anläggningstillgångar		2 184	2 748
Omsättningstillgångar			
Varulager	18	1 073	1 999
Kundfordringar	23	3 119	5 005
Aktuella skattefordringar		76	41
Fordran moderbolag		19	-
Övriga fordringar	19	551	688
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	262	209
Likvida medel	23	766	1 010
Summa omsättningstillgångar		5 866	8 952
Tillgångar som innehas för försäljning	13	3 636	-
SUMMA TILLGÅNGAR		11 686	11 700
EGET KAPITAL			
Aktiekapital		175	175
Andra reserver		2	3
Balanserad vinst		3 849	3 660
Summa eget kapital		4 026	3 838
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Uppskjuten skatt	11	617	608
Övriga avsättningar	22	51	72
Övrig långfristig skuld		81	-
Summa långfristiga skulder		749	680
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut, räntebärande	23	1 750	2 300
Leverantörsskulder	23	2 445	3 972
Övriga skulder		252	355
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21	330	470
Övriga avsättningar	22	109	85
Summa kortfristiga skulder		4 886	7 182
Summa skulder		5 635	7 862
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	13	2 025	-
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		11 686	11 700
Ansvarförbindelser			
Borgensförbindelser, övriga	22	132	0
Ställda säkerheter		Inga	Inga

Moderbolagets resultaträkning

Belopp i miljoner kronor	Not	2009	2008
Nettoomsättning	26, 27	25 556	35 622
Övriga rörelseintäkter		259	719
Summa intäkter	6	25 815	36 341
Handelsvaror ¹⁾	26	-20 104	-28 882
Övriga externa kostnader	7, 8	-1 953	-2 120
Personalkostnader	9, 24, 33	-3 236	-4 904
Avskrivningar och nedskrivningar	14, 15	-270	-289
Rörelseresultat		252	146
Resultat från andelar i koncernföretag	28	168	436
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	23, 26	15	36
Räntekostnader och liknande resultatposter	23, 26	-9	-26
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		426	592
Bokslutsdispositioner	29	-13	-37
Resultat före skatt		413	555
Inkomstskatt	10	-163	-180
ÅRETS RESULTAT		250	375

¹⁾ Begreppet handelsvaror innefattar Apotekets varukostnader för försäljning av läkemedel och övriga produkter.

Moderbolagets kassaflödesanalys

Belopp i miljoner kronor	Not	2009	2008
Den löpande verksamheten			
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		426	592
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Avskrivningar och nedskrivningar		270	289
Resultat från andelar i koncernföretag		-168	-436
Realisationsresultat		34	12
Övrigt		7	-
Betald skatt		-117	-5
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		452	452
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Förändringar av varulager		-358	263
Förändringar av fordringar		1 700	984
Förändringar av skulder		-1 359	-513
Kassaflöde från den löpande verksamheten		435	1 186
Investeringsverksamheten 14, 15, 16			
Investeringar i immateriella tillgångar		-32	-86
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-96	-145
Investering i finansiell anläggningstillgång		-125	-345
Sålda anläggningstillgångar		15	86
Sålda verksamheter		-17	-
Amortering övrig finansiell anläggningstillgång		16	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-239	-490
Finansieringsverksamheten			
Minskning av kortfristiga finansiella skulder		-550	-99
Erhållet/lämnat koncernbidrag		281	257
Utbetald utdelning	31	-277	-165
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-546	-7
Årets kassaflöde			
Likvida medel vid årets början		995	306
Likvida medel vid årets slut		645	995

Kassaflöde från inbetalningar avseende räntor uppgår till 15 (36) miljoner kronor.

Kassaflöde från utbetalningar avseende räntor uppgår till 9 (26) miljoner kronor.

Förändringar i moderbolagets eget kapital

Belopp i miljoner kronor per 31 december	Not	Aktiekapital	Reservfond	Fond för verkligt värde	Balanserad vinst	Årets resultat	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2008		175	35	4	1 493	235	1 942
Förändring fond för verkligt värde		-	-	-1	-	-	-1
Lämnade koncernbidrag		-	-	-	-89	-	-89
Skatt på koncernbidrag		-	-	-	25	-	25
Vinstdisposition		-	-	-	235	-235	-
Årets resultat		-	-	-	-	375	375
Utdelning	31	-	-	-	-165	-	-165
Utgående balans per 31 december 2008		175	35	3	1 499	375	2 087
Ingående balans per 1 januari 2009		175	35	3	1 499	375	2 087
Förändring fond för verkligt värde		-	-	-1	-	-	-1
Lämnade koncernbidrag		-	-	-	-155	-	-155
Skatt på koncernbidrag		-	-	-	41	-	41
Vinstdisposition		-	-	-	375	-375	-
Årets resultat		-	-	-	-	250	250
Utdelning	31	-	-	-	-324	-	-324
Utgående balans per 31 december 2009		175	35	2	1 436	250	1 898

Moderbolagets balansräkning

Belopp i miljoner kronor per 31 december	Not	2009	2008
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella tillgångar</i>	14	32	137
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	15		
Byggnader, mark och markanläggningar		185	196
Inventarier		397	848
Pågående nyanläggningar		0	0
Summa materiella anläggningstillgångar		582	1 044
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	30	1 653	395
Fordringar hos koncernföretag		35	50
Innehav i intressebolag	16	9	18
Finansiella tillgångar som kan säljas	23	3	5
Andra långfristiga fordringar		-	0
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 700	468
Summa anläggningstillgångar		2 314	1 649
Omsättningstillgångar			
Varulager	18	780	1 402
Kundfordringar		1 811	3 843
Fordringar hos koncernföretag		789	554
Aktuella skattefordringar		48	55
Övriga fordringar	19	389	518
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	234	163
Likvida medel		645	995
Summa omsättningstillgångar		4 696	7 530
SUMMA TILLGÅNGAR		7 010	9 179
EGET KAPITAL			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (175 000 aktier med kvotvärde 1 000 kronor)		175	175
Reservfond		35	35
Summa bundet eget kapital		210	210
Fritt eget kapital			
Fond för verkligt värde		2	3
Balanserad vinst		1 436	1 499
Årets resultat		250	375
Summa fritt eget kapital		1 688	1 877
Summa eget kapital		1 898	2 087
Obeskattade reserver	32	872	859
Avsättningar			
Uppskjuten skatteskuld	11	5	7
Övriga avsättningar	22	156	141
Summa avsättningar		161	147
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag		7	7
Övriga långfristiga skulder		81	-
Summa långfristiga skulder		88	7
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut, räntebärande	23	1 750	2 300
Leverantörsskulder		1 647	3 043
Skulder till koncernföretag		186	55
Övriga skulder		169	289
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21	239	391
Summa kortfristiga skulder		3 991	6 078
Summa skulder		4 079	6 085
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		7 010	9 179
Ansvarsförbindelser			
Borgensförbindelser, övriga	22	132	0
Ställda säkerheter		Inga	Inga

Noter till de finansiella rapporterna

NOT 1 ALLMÄN INFORMATION

Apoteket AB (publ.) (moderbolaget) och dess dotterbolag (sammanslaget koncernen) distribuerar och säljer läkemedel och egenvårdsprodukter samt tjänster inom läkemedels- och hälsovårdsområdet, huvudsakligen via ett nätverk av apotek och till sjukvården. Koncernen har fyra produktionsanläggningar för tillverkning av specialläkemedel. Moderbolaget är ett registrerat aktiebolag med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Södermalmsallén 36, 118 81 Stockholm.

Koncern- och årsredovisning för räkenskapsåret 2009 har den 25 februari 2010 godkänts av styrelsen och verkställande direktören för publicering och kommer att föreläggas årsstämman den 13 april 2010.

NOT 2 SAMMANFATTNING AV VIKTIGA REDOVISNINGSPRINCIPER

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) som är godkända av EU-kommissionen. Vidare har Rådet för finansiell rapportering, rekommendation RFR 1.2 "Kompletterande redovisningsregler för koncerner" tillämpats. Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga redovisningsmässiga antaganden och uppskattningar. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av företagets redovisningsprinciper. De områden, som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden, där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen, anges i not 3.

Förutsättningar vid upprättande av koncernens finansiella rapporter

Moderbolaget och dotterbolagens funktionella valuta är svenska kronor, som också är rapporteringsvalutan för såväl moderbolaget som koncernen. Samtliga belopp som anges, är om inget annat anges avrundade till närmaste miljon. Koncernredovisningen är upprättad enligt anskaffningsvärdesmetoden förutom vad beträffar vissa finansiella tillgångar, vilka värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar, som värderas till verkligt värde, består av bostadsrätter och klassificeras som finansiella tillgångar som kan säljas.

De viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpats när denna koncernredovisning upprättats anges nedan. Dessa principer har tillämpats konsekvent för alla presenterade år, om inte annat anges. Moderbolagets redovisningsprinciper framgår av not 4.

Ändrade redovisningsprinciper

Koncernen använder sig av samma redovisningsprinciper som tillämpades i årsredovisningen för 2008, med följande undantag på grund av nya eller omarbetade standarder, tolkningar och förbättringar som antagits av EU och som ska tillämpas från och med 1 januari 2009. Endast de förändringar som har haft effekt på koncernen omfattas av redogörelsen.

IAS 1 Utformning av finansiella rapporter

Standarden trädde i kraft den 1 januari 2009 och gäller räkenskapsår som

påbörjas från och med detta datum. Standarden innebär bland annat att eget kapitaltransaktioner med ägare ska presenteras i egen räkning. Övriga transaktioner mot eget kapital presenteras antingen som en fortsättning på resultaträkningen eller i separat räkning. För övriga transaktioner, direkt mot eget kapital, ska den inkomstskatt som belöper på varje komponent visas separat. Om omräkning skett av jämförelseperioden, ska även en omräknad ingående balansräkning för jämförelseperioden presenteras.

FRS 7 Finansiella instrument

Ändringen i IFRS 7 har inneburit att ytterligare upplysningar lämnas om finansiella instrument redovisade till verkligt värde i balansräkningen.

IFRS 8 Rörelsesegment

Standarden trädde i kraft den 1 januari 2009 och gäller för räkenskapsår som påbörjas från och med detta datum. Standarden behandlar indelningen av företagets verksamhet i olika segment. Enligt standarden ska företag ta utgångspunkt i den interna rapporteringens struktur och bestämma rapporteringsbara segment efter denna struktur.

Upplysningar om kommande standarder, ändringar och tolkningar

IFRS 3 Rörelseförvärv

Förändringarna i IFRS 3 kommer att medföra en ändrad redovisning av framtida förvärv av verksamheter. Tillämpas från den 1 januari 2010.

IAS 27 Koncernredovisning och separata finansiella rapporter

Förändringarna i IAS 27 kommer att ändra redovisningen för förluster som uppstår i dotterbolag och redovisningen när bestämmande inflytande över dotterbolag upphör. Tillämpas från den 1 januari 2010.

IFRS 9 Financial Instruments Recognition and Measurement (ej godkänd av EU)

I avvaktan på att alla delar av standarden blir färdiga har koncernen ej utvärderat effekterna av den nya standarden.

IAS 24 Upplysningar om närstående

Definition av närstående har förändrats samt att vissa lättnader ges beträffande upplysningar för statligt ägda bolag. Ska tillämpas från den 1 januari 2011.

Ovanstående kommande nya standarder och tolkningar och förbättringar av IFRS-standarder förväntas inte påverka koncernens finansiella resultat och ställning. Däremot kan de ge upphov till ändringar i utformningen av de finansiella instrumenten samt ytterligare notupplysningar, inklusive i vissa fall, uppdateringar av redovisningsprinciper.

Koncernredovisning

Dotterföretag är alla de företag där koncernen har rätten att utforma finansiella och operativa strategier på ett sätt som vanligen följer med ett aktieinnehav uppgående till mer än hälften av rösträtterna. Dotterbolag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredo-

visningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör. Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterbolagens egna kapital vid förvärvet, fastställt som skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas verkliga värden, elimineras i sin helhet. I koncernens egna kapital ingår härigenom endast den del av dotterbolagens egna kapital, som tillkommit efter förvärvet. Koncerninterna transaktioner och balansposter samt orealiserade vinster och förluster på transaktioner mellan koncernföretag, elimineras.

Intressebolagsredovisning

Intresseföretag är alla de företag där koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller för aktieinnehav som omfattar mellan 20 procent och 50 procent av rösterna. Innehav i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden och värderas inledningsvis till anskaffningsvärdet.

Koncernens andel av resultat, som uppkommit i intresseföretaget efter förvärvet, redovisas i resultaträkningen. Ackumulerade förändringar efter förvärvet redovisas som ändring av innehavets redovisade värde. När koncernens andel i ett intresseföretags förluster uppgår till eller överstiger dess innehav i intresseföretaget, inklusive eventuella fordringar utan säkerhet, redovisar koncernen inte ytterligare förluster, om inte koncernen har påtagit sig förpliktelser eller gjort betalningar för intresseföretagets räkning. Orealiserade vinster och förluster på transaktioner mellan koncernen och dess intresseföretag förekommer ej.

Tillgångar som innehas för försäljning

Med tillgångar till försäljning avses tillgångar vars värde ska återvinnas genom avyttring snarare än genom användning i verksamheten. Tillgångar som klassificeras som innehav till försäljning särredovisas i balansräkningen.

Tillgångar som innehas för försäljning ska redovisas till lägsta av redovisat värde och verkligt värde minskat med försäljningskostnader.

Avskrivningar ska inte ske på tillgångar som klassificeras som innehav till försäljning.

Segmentrapportering

Ett rörelsesegment definieras som "en del av ett företag" (komponent).

Karaktäristika för ett segment är bland annat:

- som driver en affärsverksamhet från vilken den kan få intäkter och ådra sig kostnader (inklusive intäkter och kostnader i samband med transaktioner med andra delar av samma företag),
- vars rörelseresultat regelbundet granskas av företagets högste beslutfattare som underlag för beslut om tilldelning av resurser till segment och bedömning av dess resultat,
- för vilken fristående finansiell information finns tillgänglig,

Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner, och vid omräkning av tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas i resultaträkningen.

Immateriella tillgångar

Aktiverade utvecklingsutgifter

Utgifter för utveckling aktiveras i den mån dessa bedöms komma att ge framtida ekonomiska fördelar. Det redovisade värdet inkluderar direkta utgifter för förvärvade tjänster och material samt indirekta utgifter som kan hänföras till tillgången på ett rimligt och konsekvent sätt. Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer.

I balansräkningen redovisade aktiverade utvecklingsutgifter är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. De viktigaste kriterierna för aktivering är att utvecklingsarbetets slutprodukt har en påvisbar framtida intjäning och kassaflöde och att det finns tekniska och finansiella förutsättningar att fullfölja utvecklings-

arbetet när det startas. Programvarulicenser har en begränsad nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar. I kostnader som är nära förknippade med produktion av programvaror ingår personalkostnader för programutveckling och en skälighets del av hänförliga indirekta kostnader.

Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar består huvudsakligen av utgifter för anskaffande av hyreskontrakt.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänförliga. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Avskrivningsprinciper

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder. Licenser och balanserade utvecklingsutgifter som redovisas som tillgångar skrivs av under nyttjandeperioden som beräknas till fem år. Avskrivningstiden för övriga immateriella tillgångar uppgår till motsvarande kontraktstid.

Materiella anläggningstillgångar

Ägda tillgångar

Byggnader och mark innefattar huvudsakligen produktionsanläggningar och övriga byggnader. Byggnader redovisas till anskaffningsvärde, minskat med avskrivningar enligt plan som gjorts därefter. Mark redovisas till anskaffningsvärdet. Övriga materiella anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången, kommer att komma koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Löpande reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Avskrivningsprinciper

Inga avskrivningar görs på mark. Avskrivningar på andra tillgångar, fördelas på deras anskaffningsvärde ner till det beräknade restvärdet. Avskrivningar görs linjärt enligt plan över den beräknade nyttjandeperioden, enligt följande:

– Byggnader	20–40 år	– Lokalinredning	20 år
– Maskiner	5–10 år	– Inventarier och installationer	3–5 år
– Fordon	5 år		

Nedskrivningar

Om indikation om värdenedgång har identifierats för materiella anläggningstillgångar eller immateriella tillgångar, beräknas ett återvinningsvärde för tillgången. Återvinningsvärdet jämförs därefter med redovisat värde. En nedskrivning görs med det belopp med vilket tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av en tillgångs verkliga värde minskat med försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Vid bedömning av nedskrivningsbehov, grupperas tillgångar på de lägsta nivåer, där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter).

Leasingavtal

Leasing av anläggningstillgångar, där koncernen i allt väsentligt innehar de ekonomiska riskerna och fördelarna som förknippas med ägandet, klassificeras

som finansiell leasing. Finansiell leasing redovisas vid leasingperiodens början till det lägre av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileasingavgifterna. Varje leasingbetalning fördelas mellan amortering av skulden och finansiella kostnader för att uppnå en fast räntesats för den redovisade skulden. Motsvarande betalningsförpliktelser, efter avdrag för finansiella kostnader, ingår i posterna övriga långfristiga skulder samt kortfristiga skulder. Räntedelen i de finansiella kostnaderna redovisas i resultaträkningen fördelat över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp, som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Anläggningstillgångar som innehas enligt finansiella leasingavtal skrivs av under den kortare perioden av tillgångens nyttjandeperiod och leasingperioden.

Operationella leasingavgifter kostnadsförs linjärt över leasingperioden. Apotekets operationella leasingavgifter avser i huvudsak lokalhyra för apotek.

Finansiella instrument

Finansiella instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång, finansiell skuld eller ett eget kapitalinstrument i ett annat företag. Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan likvida medel, kundfordringar, aktier och lånefordringar. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, utgivna skulddokument och låneskulder. Likvida medel utgörs av kassa och bank samt kortfristiga placeringar med löptid kortare än 90 dagar.

Redovisning av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom avseende de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Redovisning sker därefter beroende av hur de har klassificerats.

En finansiell tillgång eller skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part till instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Skuld tas upp när motpart har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura inte har mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet förfaller eller bolagets kontroll upphör. Detsamma gäller för del av finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av skuld.

Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom etablerade värderingstekniker.

Vid varje rapporteringstillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva indikationer på att en finansiell tillgång är i behov av nedskrivning.

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella instrument klassificeras i kategorier. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte de finansiella instrumenten förvärvades. Ledningen fastställer klassificeringen av instrumenten vid den första redovisningen och omprövar detta beslut vid varje rapporteringstillfälle. Kategorierna är följande:

- 1) **Finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen**
Denna kategori består av två undergrupper:
 - a) Finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel.
 - b) Finansiella tillgångar och skulder som redan från början bestäms tillhöra denna kategori.Apoteket har inga finansiella instrument i denna kategori.
- 2) **Lånefordringar och kundfordringar**
Dessa tillgångar har fastställda eller fastställbara betalningar. Apotekets likvida medel, kundfordringar och lånefordringar ingår i denna kategori.

3) Investeringar avsedda att hållas till förfall

Denna kategori innefattar finansiella tillgångar med fastställda eller fastställbara betalningar och fastställd löptid som Apoteket har för avsikt och förmåga att hålla till förfall.

4) Finansiella tillgångar som kan säljas

Denna kategori består av finansiella tillgångar som inte klassificeras i någon annan kategori såsom aktier och andelar i både börsnoterade och icke börsnoterade bolag. Apotekets bostadsrätter ingår i denna kategori.

5) Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde

Innefattar finansiella skulder som inte innehas för handel. Apotekets leverantörsskulder samt skulder till kreditinstitut ingår i denna kategori.

Redovisning av finansiella instrument

Likvida medel

Likvida medel ingår kassa, banktillgodohavanden och övriga kortfristiga placeringar med förfallodag inom tre månader från anskaffningstidpunkten.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Finansiella tillgångar som kan säljas utgörs av bostadsrätter som redovisas till verkligt värde. Förändring av verkligt värde redovisas mot eget kapital.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar med fastställda eller fastställbara betalningar som inte är noterade på en aktiv marknad. Utmärkande är att de uppstår när koncernen tillhandahåller pengar, varor eller tjänster direkt till en kund, utan avsikt att handla med uppkommen fordran. De ingår i omsättningstillgångar, med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar.

Kundfordringar redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde minskat med eventuell reservering för värdeminskning. En reservering för värdeminskning av kundfordringar görs när det bedöms att koncernen inte kommer att kunna erhålla alla belopp som är förfallna enligt fordringarnas ursprungliga villkor. För privatkunder gäller att reserveringens storlek beräknas utifrån en kreditvärderingsmall med beaktande av en stigande procentsats kopplad till ökat antal förfallna dagar till betalning. För avtalskunder gäller att reserveringens storlek beräknas som 30 procent av fordringar äldre än 90 dagar plus samtliga ärenden inlämnade till inkasso. Det reserverade beloppet redovisas i resultaträkningen.

Finansiella skulder

Finansiella skulder redovisas initialt till erhållet belopp efter avdrag för transaktionskostnader. Efter anskaffningstidpunkten värderas skulderna till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

Varulager

Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in-, först ut-metoden (FIFU).

Intäktsredovisning

Intäkter innefattar det verkliga värdet av sålda varor och tjänster exklusive mervärdesskatt och rabatter samt efter eliminering av koncernintern försäljning.

Försäljning av varor intäktsredovisas när ett koncernföretag säljer en produkt till en kund. Försäljning i detaljhandel betalas vanligen kontant eller med kreditkort. Redovisad intäkt är försäljningens bruttobelopp exklusive moms, inklusive de kreditkortsavgifter som ska betalas för transaktionen.

Tjänster som utförs mot löpande räkning intäktsförs i den takt arbetet utförs. För tjänster som utförs till fast pris redovisas intäkter i den utsträckning som motsvaras av de uppdragsutgifter som uppkommit och som kommer att ersättas av beställaren.

Upparbetad intäkt sätts till samma belopp som de kostnader som lagts ned på uppdraget. Den totala intäkten som kan räknas hem begränsas av kontraktbeloppet. Detta kan innebära att redovisade intäkter kan understiga/överstiga vad som fakturerats. I förekommande fall justeras intäkterna vid uppdragets avslut.

Aviseringsavgifter, påminnelse- och lagstadgade avgifter som är hänförliga till Apotekets delbetalningssystem intäktsbokförs när de inbetalts. Samma princip gäller för återvunna kundförluster som är hänförliga till delbetalningssystemet.

Aktuell skatt

Redovisad aktuell skatt innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år och justeringar avseende tidigare års aktuella skatt. Värdering av samtliga skatteskulder/-fordringar sker till nominella belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas.

För poster som redovisas i resultaträkningen, redovisas även därmed sammanhängande skatteeffekter i resultaträkningen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt redovisas i sin helhet, enligt balansräkningsmetoden, på alla temporära skillnader, som uppkommer mellan det skattemässiga värdet på tillgångar och skulder och för utnyttjade skatteavdrag och dessas redovisade värden i koncernredovisningen.

Om emellertid den uppskjutna skatten uppstår till följd av en transaktion, som utgör den första redovisningen av en tillgång eller skuld som inte är ett företagsförvärv och som, vid tidpunkten för transaktionen, varken påverkar redovisat eller skattemässigt resultat, redovisas den inte. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av skattesatser (och -lagar) som har beslutats eller aviserats per balansdagen och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiseras eller den uppskjutna skatteskulden regleras.

Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka de temporära skillnaderna kan utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder kvittas när det finns en legal kvittningsrätt samt när uppskjutna skatter avser samma skattemyndighet.

Uppskjuten skatt beräknas på temporära skillnader som uppkommer på andelar i dotterföretag och intresseföretag, förutom där tidpunkten för återföring av den temporära skillnaden kan styras av koncernen och det är sannolikt att den temporära skillnaden inte kommer att återföras inom överskådlig framtid.

Kassaflöden

Kassaflödesanalys redovisas enligt den indirekta metoden. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar.

Ersättning till anställda, pensioner

Koncernföretagen har olika pensionsplaner. Pensionsplanerna finansieras via en pensionsstiftelse och genom betalningar till försäkringsbolag eller försäkringsförening. Koncernen har både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner.

En förmånsbestämd pensionsplan är en pensionsplan som anger ett belopp för den pensionsförmån en anställd erhåller efter pensionering, vanligen baserat på en eller flera faktorer såsom ålder, tjänstgöringstid och pensionsgrundande lön.

En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Koncernen har inte några rättsliga eller informella förpliktelser att betala ytterligare avgifter, om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda, som hänger samman med de anställdas tjänstgöring under innevarande eller tidigare perioder.

Den skuld/fordran som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är skillnaden mellan den förmånsbestämda förpliktelsen på balansdagen och verkligt värde på förvaltningstillgångarna, med justeringar för ej redovisade aktuariella vinster/förluster för tjänstgöring under tidigare perioder. Den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen beräknas årligen av oberoende aktuarier med tillämpning av den så kallade projected unit credit method. Nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen fastställs genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden med utgångspunkt från räntesatsen för tioåriga statsobligationer, som är utfärdade i samma valuta som ersättningarna kommer att betalas i och med löptider jämförbara med den aktuella pensionsskulden. För aktuariella vinster och förluster tillämpas den så kallade korridorregeln. Korridorregeln innebär att aktuariella vinster och förluster som uppstår från erfarenhetsbaserade justeringar och förändringar i aktuariella antaganden, överstigande det högre av 10 procent av värdet på förvaltningstillgångarna och 10 procent av den förmånsbestämda förpliktelsen, kostnads- eller intäktsförs över de anställdas uppskattade genomsnittliga återstående tjänstgöringstid. I övrigt beaktas inte aktuariella vinster och förluster.

För de avgiftsbestämda delarna av pensionsplanerna betalar koncernen avgifter till försäkringsbolag/försäkringsförening. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser, när avgifterna väl är betalda. Avgifterna redovisas som personalkostnader när de förfaller till betalning. Beträffande förmånsbaserad pension, försäkrad i Alecta, har Apoteket inte haft tillgång till sådan information att det går att redovisa den som förmånsbaserad. Pensionsplanen enligt ITP, försäkrad i Alecta redovisas därför som avgiftsbestämd plan. Ersättningar vid uppsägning utgår när en anställd anställning sagts upp före normal pensionstidpunkt eller då en anställd accepterar frivillig avgång från anställning i utbyte mot sådana ersättningar. Koncernen redovisar avgångsvederlag, när den bevisligen är förpliktad endera att säga upp anställda enligt en detaljerad formell plan utan möjlighet till återkallande, eller att lämna ersättningar vid uppsägning som resultat av ett erbjudande som gjorts för att uppmuntra till frivillig avgång från anställning.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse till följd av tidigare händelser. Det är mer sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet än att så inte sker, och beloppet har beräknats på ett tillförlitligt sätt.

Ansvarsförbindelser och eventalförpliktelser

En eventalförpliktelse är en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser. En eventalförpliktelse kan även utgöras av en befintlig förpliktelse som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas alternativt att förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Ansvarsförbindelser är i förekommande fall värderade till diskonterat värde.

NOT 3 VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR FÖR REDOVISNINGSAÄNDAMÅL

Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser, som anses rimliga under rådande förhållanden. Koncernen gör uppskattningar och antaganden om framtiden.

De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet.

Genomgång av aktuariella antaganden för pensionsberäkning enligt IAS 19 görs årligen. För ytterligare information om pensionsberäkning enligt IAS 19, se not 17, Pensionstillgångar i koncernen.

NOT 4 MODERBOLAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Moderbolaget följer koncernens redovisningsprinciper med de undantag och tillägg som stipuleras av Rådet för finansiell rapportering, rekommendation RFR 2.2 "Redovisning för juridiska personer".

Dotterföretag/Intresseföretag

Andelar i dotterföretag/intresseföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Som intäkt redovisas endast erhållna utdelningar under förutsättning att dessa härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet. Utdelningar, som överstiger dessa intjänade vinstmedel, betraktas som en återbetalning av investeringen och reducerar andelens redovisade värde.

Leasade tillgångar

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationell leasing.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar i moderbolaget redovisas till anskaffningsvärde, efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella ned-

skrivningar, på samma sätt som för koncernen, men med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Pensioner

I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda planer än de som anges i IAS 19. Moderbolaget följer bestämmelser i Lagen om trygghande av pensionsutfästelse, 1967:531, den så kallade Tryggandelagen och Finansinspektionens föreskrift, FFFS 2007:24.

De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19, är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå, utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

Koncernbidrag

Moderbolagets redovisning av erhållna koncernbidrag är jämställt med redovisningen av en utdelning. Det innebär att erhållit koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas över resultaträkningen. Lämnat koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel.

NOT 5 RÖRELSEGRENSREDOVISNING

Upplysningar för segment – rörelsegrenar

Segmentsindelningen för Apoteket redovisas i rörelsegrenarna, Apoteket Konsument där samtliga öppenvårdsapotek ingår, Apoteket Farmaci där samtliga sjukhusapotek ingår, Apoteket Försörjning där varuförsörjning via e-handel och dosapotek ingår samt Övrig verksamhet där bland annat Apoteket International AB, Apoteket Produktion & Laboratorier AB och koncernstaber ingår. Kostnader för verksamheter inom koncernstaber som är direkt hänförliga till de olika verksamheterna har överförts till rörelsegrenarna. Överföringar eller transaktioner mellan rörelsegrenar har eliminerats och intern handel mellan rörelsegrenarna sker enligt normala kommersiella villkor.

Rörelsegrenarnas tillgångar består i huvudsak av materiella anlägg-

ningstillgångar, immateriella tillgångar, varulager, fordringar och likvida medel. Investeringar består av inköp av materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar. Av tillgångarna i rörelsegrenen Apoteket Konsument klassificeras 3 636 miljoner kronor som tillgångar som innehas för försäljning.

Rapporteringen till den högsta verkställande beslutsfattaren innehåller fördjupad analys av respektive rörelsegrens rörelseresultat såsom rörelseintäkter, bruttovinst och omkostnader. Analysen kan se olika ut beroende på vilka rörelsegrenar som avses. Tillämpade redovisningsprinciper för koncernen gäller fullt ut för samtliga rörelsegrenar. Något skuldmått redovisas inte för högsta verkställande beslutsfattare varför skulder inte redovisas i sammanfattningen ovan för respektive rörelsegren.

Rörelsegrenarnas resultat för räkenskapsåret 2008 framgår nedan:

	Apoteket Konsument	Apoteket Farmaci	Apoteket Försörjning	Övrig verksamhet	Elimineringar	Koncernen
Försäljningsintäkter	30 834	7 505	4 601	1 171	-2 401	41 710
<i>varav transaktioner mellan rörelsegrenar</i>	<i>135</i>	<i>70</i>	<i>1 177</i>	<i>1 027</i>	-	-
Rörelseresultat	1 242	140	96	-528	-	950
Finansnetto	-14	0	0	33	-	19
Andelar i intresseföretags resultat	-	-	-	-	-	0
Resultat före skatt	-	-	-	-	-	969
Inkomstskatt	-	-	-	-	-	-258
Årets resultat						711

forts. not 5

Rörelsegrenarnas resultat för räkenskapsåret 2009 framgår nedan:

	Apoteket Konsument	Apoteket Farmaci	Apoteket Försörjning	Övrig verksamhet	Elimineringar	Koncernen
Försäljningsintäkter	31 578	8 020	4 767	1 683	- 2 975	43 073
varav transaktioner mellan rörelsegränar	157	63	1 196	1 537	-	-
Rörelseresultat	1 444	172	91	-903	-	804
Finansnetto	-10	0	0	13	-	3
Andelar i intresseföretags resultat	-	-	-	-	-	-1
Resultat före skatt	-	-	-	-	-	806
Inkomstskatt	-	-	-	-	-	-274
Årets resultat						532

Andra resultatposter för rörelsegränarna framgår nedan:

	Apoteket Konsument	Apoteket Farmaci	Apoteket Försörjning	Övrig verksamhet	Koncernen
2008					
Avskrivningar		109	9	130	288
Nedskrivningar		-	-	-	15
2009					
Avskrivningar		108	8	124	429
Nedskrivningar		-	-	24	79

Tillgångar i rörelsegränarna per den 31 december 2008 och investeringar under 2008 framgår nedan:

	Apoteket Konsument	Apoteket Farmaci	Apoteket Försörjning	Övrig verksamhet	Ofördelat	Koncernen
Tillgångar	6 077	1 601	1 649	2 295	41	11 663
Intrasseföretag	-	-	-	-	37	37
Summa tillgångar	6 077	1 601	1 649	2 295	78	11 700
Investeringar	77	14	45	108	9	253

Tillgångar i rörelsegränarna per den 31 december 2009 och investeringar under 2009 framgår nedan:

	Apoteket Konsument	Apoteket Farmaci	Apoteket Försörjning	Övrig verksamhet	Ofördelat	Koncernen
Tillgångar	6 569	1 762	1 121	2 131	76	11 659
Intrasseföretag	-	-	-	-	27	27
Summa tillgångar	6 569	1 762	1 121	2 131	103	11 686
Investeringar	100	6	45	7	124	282

NOT 6 INTÄKTERNAS FÖRDELNING

I nettoomsättningen ingår intäkter från:

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Varuförsäljning	42 267	40 878	24 817	34 924
Tjänsteförsäljning	705	713	561	539
Fakturerade kostnader	38	33	24	29
Aviavgifter, lagstadgade avgifter	58	58	58	58
Hysesintäkter	1	4	93	49
Övriga intäkter	4	24	3	23
Summa	43 073	41 710	25 556	35 622

I övriga rörelseintäkter ingår intäkter från:

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Kommissionsersättning från Adara AB ¹⁾	-	-	253	704
Återvunna kundförluster	5	5	5	5
Erhållna statliga bidrag ²⁾	1	5	1	5
Övriga intäkter	0	1	0	5
Summa	6	11	259	719

¹⁾ Verksamheten i Adara AB överfördes till moderbolaget den 1 maj 2009.

²⁾ Inkluderar särskild ersättning för drift av läkemedelsförteckningen samt för fullgörandet av det nationella ansvaret för vaccinationsförsörjning och antidoter som framgår av verksamhetsavtalet.

NOT 7 OPERATIONELLA LEASINGAVGIFTER

Framtida minimileaseavgifter, som hänför sig till icke uppsägningsbara operationella leasingavtal, fördelas enligt följande:

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Inom 1 år	491	556	234	554
Mellan 1 och 5 år	1 094	2 184	534	2 174
Efter mer än 5 år	358	907	157	904

Leasingkostnader avseende operationella leasingavtal under året uppgår i koncernen till 564 (530) miljoner kronor och i moderbolaget till 420 (528) miljoner kronor.

Apotekets leasingavgifter avser i huvudsak lokalhyra för apotek och huvudkontor. De flesta hyresavtalen förfaller inom fem år, men det finns inget som indikerar att dessa avtal inte kommer att omförhandlas.

NOT 8 ARVODE TILL REVISORER OCH REVISIONSFÖRETAG

	Koncern			Moderbolag		
	2009	2008	2007	2009	2008	2007
<i>Revision</i>						
Lekmannarevisor ¹⁾	0	0	0	0	0	0
Riksrevisionen ²⁾	0	0	0	0	0	0
Ernst & Young AB	4	3	3	3	2	2
<i>Andra uppdrag</i>						
Ernst & Young AB	7	7	13	7	7	13
Öhrlings PricewaterhouseCoopers	–	–	1	–	–	1
Summa	11	10	17	10	9	16

¹⁾ Till lekmannarevisor utgår ett arvode med 20 (20) tusen kronor.

²⁾ Till revisor utsedd av Riksrevisionen har erlagts ersättning med 353 (326) tusen kronor.

Revision avser granskning av Apotekets års- och koncernredovisning och bokföring samt styrelsens och Vd:s förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på revisorerna att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förädlas av revisionsuppdraget.

Andra uppdrag avser huvudsakligen utredningsuppdrag med anledning av omregleringen av apoteksmarknaden. Uppdragen bedöms inte ha påverkat revisorernas opartiskhet och självständighet.

NOT 9 LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH KOSTNADER

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Löner och ersättningar	3 402	3 460	2 181	3 176
Sociala kostnader	1 476	1 372	972	1 520
(varav pensionskostnader) ^{1) 2)}	(338)	(144)	(241)	(390)
Summa	4 878	4 832	3 153	4 696

¹⁾ Av koncernens pensionskostnader, beräknade enligt IAS19, avser 7,7 (6,5) gruppen styrelse, Vd, tidigare Vd:ar och övriga ledande befattningshavare. Koncernens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 50,7 (42,9). Förmånsbestämda pensionsförpliktelser för denna grupp tryggas i Apotekets pensionsstiftelse.

²⁾ Moderbolagets utestående pensionsförpliktelser för gruppen styrelse, Vd, tidigare Vd:ar och övriga ledande befattningshavare, beräknade enligt Tryggandelagen, har ökat till 40,7 (35,6). Pensionskostnaden för nämnda grupp uppgick till 8,4 (-18,4).

Pensionskostnaden definieras som inbetalda pensionspremier, förändring i pensionsreserv och utbetalda pensioner. Apoteket har ett nytt pensionsavtal från och med 2008. Det nya avtalet innebär dels att alla anställda anslutits till ITP-planen, exklusive vissa övergångsgrupper och ledningspersoner, dels att Apoteket tar årliga beslut om indexering av utgående pensioner och intjänad pensionsrätt, till skillnad från tidigare då värdesäkring var garanterad.

Incentivprogram

Ett resultatbaserat incitamentsprogram är inrättat för chefer och medarbetare på enheter som ingår i Apotekets utvärdering av en franchise-liknande driftsform. Om apoteksresultatet överskrider budget blir en andel av det överskridande resultatet tillgängligt som bonusutrymme. Detta disponeras i första hand som bonusutrymme av chefen. Skulle resultatet väsentligen överstiga budget, har chefen möjlighet att dela ut bonus även till medarbetare. Maximalt utfall i programmet för enskild individ är två månadslöner.

Ett annat resultatbaserat program för medarbetare och chefer på apotek kan ge 3 000 kronor per medarbetare/chef om samtliga tre bonusmål är uppfyllda. Ett av bonusmålen är obligatoriskt för alla enheter

och är utformad som ett ekonomiskt förbättringsmål utifrån enhetens resultatmål. Övriga två fastställs av respektive affärsområde/resultatenhet.

Apoteket har även infört en stanna kvar-bonus för ett fåtal personer inom koncernen varav vissa är ledande befattningshavare. Avtalen ingicks i enlighet med tidigare riktlinjer och har inte omförhandlats sedan nya riktlinjer beslutades i april 2009. Detta innebär en avvikelse mot nu gällande riktlinjer för ledande befattningshavare. Dessa bonusavtal som ingicks under 2008 har sin grund i att säkerställa bolagets uppdrag att upprätthålla en säker och god läkemedelsförsörjning samt bidra till omregleringen av apoteksmarknaden. Maximalt belopp uppgick till fyra månadslöner. Avtalen upphörde den 31 december 2009.

forts. not 9

Löner och andra ersättningar fördelade mellan ledande befattningshavare och övriga anställda

	Koncern ¹⁾		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Styrelse, Vd och övriga ledande befattningshavare ¹⁾	23	20	20	16
(varav tantiem och dylikt)	(-)	(-)	(-)	(-)
Övriga anställda	3 379	3 440	2 161	3 160
Summa	3 402	3 460	2 181	3 176

¹⁾ I koncernen utgörs gruppen styrelse, Vd och övriga ledande befattningshavare av 30 (21) personer. I moderbolaget utgörs motsvarande grupp av 28 (17) personer. Apoteket definierar övriga ledande befattningshavare som koncernledningen samt dotterbolagens Vd:ar.

Styrelsens sammansättning, antal möten samt arvode

Belopp i tusen kronor	Invald år	Styrelsemöten	Antal möten i revisionsutskottet	Antal möten i ersättningsutskottet	Ordinarie arvode	Arvode utskottsarbete
Per Båtelson (ordförande) ¹⁾	2006	18/23		3/3	213	-
Sven-Olof Bodenfors ²⁾	2006	17/23			108	-
Eva Eriksson ³⁾	2001	15/23		3/3	108	-
Catarina Fritz ⁴⁾	2008	18/23	3/8		108	13
Karin Kronstam ⁵⁾	2006	18/23	5/8		108	38
Peter Lagerblad ⁶⁾	2002	15/23	2/8		108	6
Carola Lemne ⁷⁾	2004	4/23			33	-
Kia Orback Pettersson ²⁾	2006	18/23			108	-
Anders Åhlund ⁷⁾	2008	4/23			43	-
Henrik Lundström ⁸⁾	2009	13/23			12	-
Christian W Jansson ⁹⁾	2009	5/23			75	-
Gert Karnberger ¹⁰⁾	2009	4/23	3/8		38	6
Kristina Schauman ¹¹⁾	2009	5/23	3/8		38	13
Lars-Johan Jarnheimer ¹²⁾	2009	5/23			38	-
Elisabet Wenzlaff ¹³⁾	2009	5/23			38	-
Anna Sundgren ¹⁴⁾	2008	13/23			20	-
Camilla Felton ¹⁵⁾	2008	0/23			-	-
Carina Jansson ¹⁶⁾	2002	23/23			24	-
Gunilla Andersson ¹⁷⁾	2005	6/23			-	-
Carin Sällström-Nilsson ¹⁸⁾	2009	4/23			4	-
Malin Jonsson ¹⁹⁾	2009	4/23			-	-
Gunilla Larsson ²⁰⁾	2009	4/23			-	-

¹⁾ Omvald som styrelsens ordförande vid årsstämman den 17 april 2009. Även ordförande i ersättningsutskottet. Entledigad från dessa uppdrag den 7 oktober 2009.

²⁾ Omvald vid årsstämman den 17 april 2009. Entledigad från detta uppdrag den 7 oktober 2009.

³⁾ Omvald vid årsstämman den 17 april 2009. Även ledamot i ersättningsutskottet. Entledigad från dessa uppdrag den 7 oktober 2009.

⁴⁾ Omvald vid årsstämman den 17 april 2009. Ledamot i revisionsutskottet från den 17 april 2009. Entledigad från dessa uppdrag den 7 oktober 2009.

⁵⁾ Omvald vid årsstämman den 17 april 2009. Även ordförande i revisionsutskottet. Entledigad från dessa uppdrag den 7 oktober 2009.

⁶⁾ Omvald vid årsstämman den 17 april 2009. Entledigad från detta uppdrag den 7 oktober 2009. Ledamot i revisionsutskottet fram till 17 april 2009.

⁷⁾ Lämnade styrelsen i samband med årsstämman den 17 april 2009.

⁸⁾ Invald i styrelsen vid årsstämman den 17 april 2009. Entledigad från detta uppdrag den 7 oktober 2009.

⁹⁾ Invald vid extra bolagsstämma den 7 oktober 2009 och vald till styrelsens ordförande.

¹⁰⁾ Invald vid extra bolagsstämma den 7 oktober 2009. Även ledamot i revisionsutskottet.

¹¹⁾ Invald vid extra bolagsstämma den 7 oktober 2009. Även ordförande i revisionsutskottet.

¹²⁾ Invald vid extra bolagsstämma den 7 oktober 2009. Även ledamot i ersättningsutskottet.

¹³⁾ Invald vid extra bolagsstämma den 7 oktober 2009. Även ledamot i ersättningsutskottet.

¹⁴⁾ Arbetstagarrepresentant, utsedd av Sveriges Farmaceutförbund 2008 fram till oktober 2009.

¹⁵⁾ Arbetstagarrepresentant (suppleant), utsedd av Sveriges Farmaceutförbund 2008 fram till oktober 2009.

¹⁶⁾ Arbetstagarrepresentant, utsedd av Farmaciförbundet 2002, ordinarie sedan 2005.

¹⁷⁾ Arbetstagarrepresentant (suppleant), utsedd av Farmaciförbundet 2005 fram till oktober 2009.

¹⁸⁾ Arbetstagarrepresentant, utsedd av Sveriges Farmaceutförbund i oktober 2009.

¹⁹⁾ Arbetstagarrepresentant (suppleant), utsedd av Sveriges Farmaceutförbund i oktober 2009.

²⁰⁾ Arbetstagarrepresentant (suppleant), utsedd av Farmaciförbundet i oktober 2009.

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämmans beslut.

Arvode för styrelsearbete i dotterbolag

Kia Orback Pettersson var styrelseledamot i dotterbolagen Apoteket International AB och Adara AB fram till oktober 2009. För detta arbete erhöles ett arvode om 70 tusen kronor. Peter Lagerblad var styrelseledamot i dotterbolaget Apoteket International AB fram till oktober 2009. För detta arbete erhöles ett arvode om 70 tusen kronor.

Meg Tiveus, Björn Rosén och Birgitta Stymne Göransson är styrelseledamöter i dotterbolaget Apoteket Farmaci AB. För 2009 har arvode om 73 tusen kronor utbetalats till var och en av dessa tre styrelseledamöter.

Styrelsens sammansättning

Vid årsstämman den 17 april 2009 omvaldes styrelseledamöterna Per Båtelson (som även valdes till ordförande), Sven-Olof Bodenfors, Eva Eriksson, Catarina Fritz, Karin Kronstam, Peter Lagerblad och Kia Orback Pettersson. Nyval gjordes av Henrik Lundström.

Arbetstagarledamöter utsågs av Farmaciförbundet och Sveriges Farmaceutförbund. Farmaciförbundet utsåg Carina Jansson som ordinarie ledamot och Gunilla Andersson som suppleant. Sveriges Farmaceutförbund utsåg Anna Sundgren som ordinarie ledamot och Camilla Felton som suppleant.

Ny styrelse utsågs vid extra bolagsstämma den 7 oktober 2009. Stämman utsåg Christian W Jansson, Lars-Johan Jarnheimer, Elisabet Wenzlaff, Gert Karnberger och Kristina Schauman utan suppleanter. Stämman valde Christian W Jansson till styrelsens ordförande.

forts. not 9

Av ägarens motivering till ny styrelse framgår att de profiler som bedöms som centrala innefattar kompetens kring detaljhandel, omstrukturering/ förändring, finansiella och juridiska frågor. Sammansättningen av den nya styrelsen skapar goda förutsättningar för att bolaget ska kunna uppfylla sina uppgifter om en trygg läkemedelsförsörjning under omregleringsperioden, bidra till omregleringens genomförande och till att förbereda bolaget för den nya situationen på marknaden. Ägaren bedömer att den nya styrelsen svarar mot de krav som kan ställas på ett bolag med denna verksamhet.

Carina Jansson kvarstod som ordinarie arbetstagarledamot för Farmaci-förbundet och Gunilla Larsson utsågs som ny suppleant för samma förbund. Sveriges Farmaceutförbund utsåg Carin Sällström-Nilsson som ordinarie arbetstagarledamot och Malin Jonsson som suppleant.

Styrelsen består därmed av fem ledamöter som utses av bolags-

stämman samt två ledamöter och två suppleanter som utses av arbetstagarorganisationerna.

Styrelsen har inom sig inrättat ett revisionsutskott och ett ersättningsutskott, med två ledamöter i varje utskott.

Styrelsens ledamöter presenteras närmare på sidorna 62–63.

Styrelsens arbete

Utifrån verksamhetsavtalet har styrelsen prioriterat god ekonomi, bra tillgänglighet, bra läkemedelsanvändning och ett hälsoperspektiv. Styrelsen har även i sin arbetsordning fastställt en årscykel över frågor som styrelsen har att behandla under året. Med anledning av att Apoteket Omstrukturering AB är ägare till Apoteket AB har frågan om ansvarsfördelning mellan bolagens styrelser prioriterats.

Ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare 2009

Belopp i tusen kronor	Tillsatt	Lön	Övriga förmåner ¹⁾	Totalt	Pensions-ålder	Pensions-kostnad ²⁾	Uppsägningstid (arbetstagar/bolag)	Avgångs-vederlag
Stefan Carlsson, Vd	1999	2 934	114	3 048	62	1 175	6 mån/ 6 mån	18 mån
Per Mates, CFO	1999	1 772	66	1 838	60	379	6 mån/ 6 mån	18 mån
Annema Paus, Vd Apoteket Farmaci AB	2001	1 986	90	2 076	65	624	6 mån/ 6 mån	18 mån
Eva Fernvall, Varumärkesdirektör	2005	1 463	77	1 540	65	356	6 mån/ 6 mån	18 mån
Marianne Dicander, vice Vd Direktör Apoteket Konsument	2007	2 195	139	2 334	62	590	6 mån/ 6 mån	18 mån
Tore Löwstedt, Direktör Apoteket Försörjning	2007	1 918	104	2 022	65	427	6 mån/ 6 mån	18 mån
Monica Höglind, HR-direktör	2007	1 714	115	1 829	62	509	6 mån/ 6 mån	18 mån
Johan Wallér, Stabsdirektör	2008	1 195	82	1 277	65	187	6 mån/ 6 mån	18 mån
Ulrika Eriksson, Direktör Marknad & Sortiment	2009	1 729	74	1 803	65	216	6 mån/ 6 mån	18 mån
David Kruse, Vd Apoteket International AB ³⁾	2009	1 121	108	1 229	65	61	6 mån/ 6 mån	18 mån
Per Netzell, Chef Sortiment & Inköp ⁴⁾	2009	1 457	91	1 548	65	–	6 mån/ 6 mån	18 mån
Totalt		19 484	1 060	20 544		4 524		

¹⁾ Övriga förmåner utgör till största delen förmånsvärdet för tjänstebil och drivmedelsförmån.

²⁾ Pensionskostnad avseende förmånsbestämd pension är beräknad enligt Tryggandelagen. Apoteket har ett nytt pensionsavtal från och med 2008 vilket dels inneburit anslutning av alla anställda till ITP-planen exklusive vissa övergångsgrupper och några ledningspersoner, dels årliga beslut om indexering av utgående pensioner och

intjänad pensionsrätt. Vd:s pensionskostnad beräknas under intjänandetiden enligt det lägre ränteantagandet vilket ger en högre kostnad. Monica Höglind och Tore Löwstedt har premiebestämd pension. Marianne Dicander har förmånsbestämd pension mellan 62 och 65 år och premiebestämd pension efter 65 år.

³⁾ David Kruse ingår i koncernledningen från och med den 1 oktober 2009.

⁴⁾ Per Netzell ingick i koncernledningen från den 1 april fram till den 31 oktober 2009.

Ersättning och förmåner till Vd och övriga ledande befattningshavare utgörs av kontant utbetald lön, övriga förmåner, övrig ersättning samt pensionsåtaganden. Samtliga belopp är angivna exklusive sociala avgifter respektive löneskatt.

Vd och övriga ledande befattningshavare har sex månaders ömsesidig uppsägningstid. Vid uppsägning från arbetsgivarens sida utgår även 18 månaders avgångsvederlag.

Pensionsvillkor

Vd och koncernchef, Stefan Carlsson, har 62 års pensionsålder. Pension utgår enligt Apotekets pensionsplan. För lönedelar utöver taket, som är 30 förhöjda prisbasbelopp, utges pension om 32,5 procent på pensionsmedförande lön. Sex ledande befattningshavare har ITP2 från 65 år. En av dem erhåller också pension mellan 60 och 65 år, med 65 procent av

pensionsmedförande lön. Tre personer i koncernledningen har premiebestämd pension som i princip motsvarar villkoren enligt ITP1. Två av dem har 62 års pensionsålder. Apoteket har ett nytt pensionsavtal från och med 2008. Det nya avtalet innebär dels att alla anställda anslutits till ITP-planen, exklusive vissa övergångsgrupper och ledningspersoner, dels att Apoteket tar årliga beslut om indexering av utgående pensioner och intjänad pensionsrätt, till skillnad från tidigare då värdesäkring var garanterad.

Beslutsordning

Ersättning och förmåner till Vd har beslutats av styrelsen. Ersättning och förmåner till andra ledande befattningshavare har beslutats av Vd i samråd med ersättningsutskottet.

NOT 10 INKOMSTSKATT

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Aktuell skatt för året	-225	-160	-165	-168
Uppskjuten skatt	-49	-98	2	-12
Andel i intressebolags skatt	0	0	0	0
Summa	-274	-258	-163	-180

Skatten på koncernens och moderbolagets resultat före skatt skiljer sig från det teoretiska belopp som skulle framkommit vid vägd genomsnittlig skattesats gällande för resultaten i koncernen och moderbolaget enligt följande:

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Resultat före skatt	806	969	413	555
Skatt enligt gällande skattesats	-212	-270	-109	-155
Skatteeffekt ändrad bolagsskattesats ¹⁾	-5	31	-	0
Justering av skatt hänförlig till tidigare period	-	-12	-	-12
Skatteeffekt ej skattepliktiga intäkter	-	1	-	1
Skatteeffekt ej avdragsgilla kostnader ¹⁾	-57	-8	-54	-14
Skattekostnad	-274	-258	-163	-180

Den gällande skattesatsen för inkomstskatt är 26,3 (28) procent.

¹⁾ Till följd av förändrad bolagsskattesats i Sverige från och med 2009 har de uppskjutna skatteskulderna omvärderats, vilket har minskat skattekostnaderna i koncernen med 31 miljoner kronor för 2008. Effektiv skattesats för perioden uppgick till 34 procent och förklaras huvudsakligen av skattemässigt ej avdragsgilla nedskrivningskostnader

avseende investeringar i dotterbolag som koncernmässigt hanteras som ett förvärv av en immateriell tillgång. De bolag som har varit till försäljning beskattas med föregående års skattesats då bolagens första räkenskapsår är förlängt.

NOT 11 UPPSKJUTEN SKATT

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Årets uppskjutna skattekostnad				
Justering av skatt hänförlig till tidigare period	2	-12	2	-12
Uppskjuten skatt avseende obeskattade reserver	-48	-4	-	-
Uppskjuten skatt pensionsfordran	-3	-82	-	-
Uppskjuten skatt i resultaträkningen	-49	-98	2	-12

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Uppskjutna skatteskulder				
Uppskjuten skatt – pensionsfordran	371	368	-	-
Uppskjuten skatt – fastighet	5	5	5	5
Uppskjuten skatt – bostadsrätter	0	2	0	2
Uppskjuten skatt – obeskattade reserver	241	233	-	-
Summa uppskjutna skatteskulder	617	608	5	7

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Vid årets början	608	510	7	-5
Redovisat i resultaträkningen	49	98	-2	12
Varav uppskjuten skatt – tillgångar till försäljning	-40	-	-	-
Vid årets slut	617	608	5	7

NOT 12 RESULTAT PER AKTIE

	Koncern	
	2009	2008
Årets resultat (mnkr)	532	711
Antal aktier	175 000	175 000
Resultat per aktie (kr)	3 040	4 063

Ingen utspädningsseffekt finns.

NOT 13 TILLGÅNGAR SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLJNING

	2009
Immateriella tillgångar	132
Materiella anläggningstillgångar	231
Finansiella anläggningstillgångar	6
Varulager	940
Kundfordringar	2 008
Skattefordringar	9
Övriga fordringar	237
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	73
Tillgångar som innehas för försäljning	3 636
Uppskjuten skatt	40
Leverantörsskulder	1 680
Övriga kortfristiga skulder	137
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	168
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	2 025
Nettobelopp för tillgångar som innehas för försäljning	1 611

Den 29 april 2009 beslöt riksdagen om en omreglering av apoteksmarknaden vilket innebar att Apoteket AB:s ensamrätt till detaljhandel med läkemedel ersattes den 1 juli 2009 med en marknad öppen för konkurrens. För att skapa bästa möjliga förutsättningar för en väl fungerande och konkurrensutsatt apoteksmarknad beslöts att Apoteket AB ska avyttra 615 apotek.

För att underlätta och optimera försäljningsprocessen av de apotek som beslöts avyttras bildade Apoteket AB nio helägda dotterbolag. Via inkråmsöverlåtelseavtal mellan Apoteket AB och respektive dotterbolag överläts därefter apoteksverksamheten.

Urvalet av de apotek som varit till försäljning gjordes av Apoteket Omstrukturering AB, med utgångspunkten att förutsättningarna för en effektiv konkurrens skapas över hela landet. Urvalskriterierna var bland andra: läge, geografisk spridning, storlek, apotekstyp, lönsamhet, rationella driftsenheter.

Den 9 november 2009 offentliggjordes att Apoteket AB ingått aktieöverlåtelseavtal med fyra parter avseende försäljning av åtta av de dotterbolag, med totalt 465 apotek, som varit till försäljning. Det totala försälj-

ningspriset uppgick till 5,9 miljarder kronor. Förvärven har godkänts av konkurrensmyndigheter och samtliga köpare har erhållit tillstånd från Läkeemedelsverket.

Ytterligare 150 apotek delas ut till ett nybildat dotterbolag, Apoteksgruppen i Sverige AB, som bygger upp en apotekskedja för småföretagare. Under första kvartalet 2010 överförs dotterbolaget till Apotekets moderbolag, Apoteket Omstrukturering AB.

De tillgångar som innehas för försäljning och som är allokerade till dotterbolagen uppgick per den 31 december till en total tillgångssumma om 3 636 miljoner kronor, enligt tabellen ovan. De skulder som är hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning uppgick per den 31 december till ett belopp om 2 025 miljoner kronor, enligt tabellen ovan.

NOT 14 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Immateriella tillgångar kategoriseras i tre grupper; utvecklingsarbeten, hyreskontrakt och övriga immateriella tillgångar. I kategorin Utvecklingsarbeten redovisas balanserade utvecklingsutgifter. Per den 31 december 2009 ingår aktiverade utgifter för e-handelsplattform, IT-system vid Apoteket Kundcentrum samt order- och lagersystem inom Distansenheten. Årets investeringar i utvecklingsarbeten uppgick till 217 miljoner kronor och utgjordes huvudsakligen av investeringar i dotterbolaget ProDur AB som koncernmässigt hanteras som ett förvärv av en immateriell tillgång. I december 2009 utdelades ProDur AB med tillhörande utvecklingsarbeten till moderbolaget.

I kategorin Hyreskontrakt redovisas aktiverade utgifter för anskaffade hyreskontrakt och avser lokaler belägna i strategiska lägen.

I kategorin Övriga immateriella tillgångar redovisas lokalinredning i annans fastighet som omklassificerades från materiell tillgång i samband med inkråmsöverlåtelse till dotterbolag som är till försäljning.

Fastställande av eventuella nedskrivningsbehov av immateriella tillgångar har gjorts enligt IAS 36 varvid beräknat återvinningsvärde har jämförts med bokfört värde för respektive immateriell tillgång. Vid värderingen av immateriella tillgångar har Apoteket bedömt att ett nedskrivningsbehov om 263 miljoner kronor finns. Nedskrivningen utgörs huvudsakligen av nedskrivning av investering i dotterbolag som koncernmässigt hanteras som en nedskrivning av en immateriell tillgång och tillhörande utvecklingsutgifter.

Koncern	Utvecklingsarbeten		Hyreskontrakt		Övriga immateriella tillgångar		Totalt	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets början	331	224	24	21	-	-	355	245
Investeringar	217	83	3	3	-	-	220	86
Avyttringar/Utrangeringar	-171	-	0	-	-	-	-171	-
Omföringar från materiella anläggningstillgångar	-	24	-	-	339	-	339	24
Utdelning till moderbolag ¹⁾	-241	-	-	-	-	-	-241	-
Omklassificering till tillgångar för försäljning	-	-	-4	-	-339	-	-343	-
Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets slut	136	331	23	24	-	-	159	355
Akkumulerade avskrivningar vid årets början	-160	-125	-10	-5	-	-	-170	-130
Årets avskrivningar enligt plan	-16	-22	-5	-5	-5	-	-26	-27
Avyttringar/Utrangeringar	131	-	-	-	-	-	131	-
Omföringar från materiella anläggningstillgångar	-	-13	-	-	-204	-	-204	-13
Omklassificering till tillgångar för försäljning	-	-	2	-	209	-	211	-
Akkumulerade avskrivningar vid årets slut	-45	-160	-13	-10	-	-	-58	-170
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	-30	-15	-	-	-	-	-30	-15
Årets nedskrivning	-263	-15	-	-	-	-	-263	-15
Utdelning till moderbolag ¹⁾	241	-	-	-	-	-	241	-
Akkumulerade nedskrivningar vid årets slut	-52	-30	-	-	-	-	-52	-30
Planenligt restvärde vid årets slut	39	141	10	14	-	-	49	155

¹⁾ Avser utdelning av aktier i ProDur AB och tillhörande utvecklingsarbeten.

Moderbolag	Utvecklingsarbeten		Hyreskontrakt		Totalt	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets början	299	215	23	21	322	236
Investeringar	26	84	1	2	27	86
Akkumulerade anskaffningsvärden på tillgångar sålda till/från koncernbolag	9	-	-3	-	6	-
Avyttringar/Utrangeringar	-170	-	-	-	-170	-
Utdelning till moderbolag ¹⁾	-57	-	-	-	-57	-
Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets slut	107	299	21	23	128	322
Akkumulerade avskrivningar vid årets början	-145	-125	-10	-5	-155	-130
Årets avskrivningar enligt plan	-13	-20	-5	-5	-18	-25
Akkumulerade avskrivningar på tillgångar sålda till/från koncernbolag	-4	-	2	-	-2	-
Avyttringar/Utrangeringar	131	-	-	-	131	-
Akkumulerade avskrivningar vid årets slut	-31	-145	-13	-10	-44	-155
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	-30	-15	-	-	-30	-15
Årets nedskrivning	-79	-15	-	-	-79	-15
Utdelning till moderbolag ¹⁾	57	-	-	-	57	-
Akkumulerade nedskrivningar vid årets slut	-52	-30	-	-	-52	-30
Planenligt restvärde vid årets slut	24	124	8	13	32	137

¹⁾ Avser utdelning av aktier i ProDur AB och tillhörande utvecklingsarbeten.

NOT 15 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Koncern	Byggnader, mark, markanläggning		Inventarier		Pågående nyanläggningar		Totalt	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets början	488	479	2 868	2 838	0	9	3 356	3 326
Nyanskaffningar	2	0	135	158	0	0	137	158
Avyttringar/Utrangeringar	0	-	-93	-104	-	-	-93	-104
Omföringar	-	9	-	-	0	-9	-	-
Omföringar till immateriella tillgångar	-	-	-339	-24	-	-	-339	-24
Omklassificering till tillgångar för försäljning	-	-	-810	-	-	-	-810	-
Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets slut	490	488	1 761	2 868	0	0	2 251	3 356
Akkumulerade avskrivningar vid årets början	-260	-246	-1 943	-1 801	-	-	-2 203	-2 047
Avyttringar/Utrangeringar	0	-	81	92	-	-	81	92
Årets avskrivningar enligt plan	-14	-14	-205	-243	-	-	-219	-257
Årets nedskrivning	-	-	-	-4	-	-	-	-4
Omföringar till immateriella tillgångar	-	-	204	13	-	-	204	13
Omklassificering till tillgångar för försäljning	-	-	579	-	-	-	579	-
Akkumulerade avskrivningar vid årets slut	-274	-260	-1 284	-1 943	-	-	-1 558	-2 203
Planenligt restvärde vid årets slut	216	228	477	925	0	0	693	1 153
Bokfört värde, byggnader	204	216	-	-	-	-	204	216
Bokfört värde, mark, markanläggningar	12	12	-	-	-	-	12	12
Taxeringsvärde, byggnader	117	117	-	-	-	-	117	117
Taxeringsvärde, mark	31	31	-	-	-	-	31	31
Moderbolag	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets början	446	437	2 464	2 835	0	9	2 910	3 281
Nyanskaffningar	2	0	94	145	0	0	96	145
Akkumulerade anskaffningsvärden på tillgångar sålda till dotterbolag	-	-	-1 136	-419	-	-	-1 136	-419
Avyttringar/Utrangeringar	0	-	-83	-97	-	-	-83	-97
Omföringar	-	9	-	-	0	-9	0	-
Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets slut	448	446	1 339	2 464	0	0	1 787	2 910
Akkumulerade avskrivningar vid årets början	-250	-238	-1 616	-1 798	-	-	-1 866	-2 036
Akkumulerade avskrivningar på tillgångar sålda till dotterbolag	-	-	762	333	-	-	762	333
Avyttringar/Utrangeringar	0	-	72	86	-	-	72	86
Årets avskrivningar enligt plan	-13	-12	-160	-233	-	-	-173	-245
Årets nedskrivning	-	-	-	-4	-	-	-	-4
Akkumulerade avskrivningar vid årets slut	-263	-250	-942	-1 616	-	-	-1 205	-1 866
Planenligt restvärde vid årets slut	185	196	397	848	0	0	582	1 044
Bokfört värde, byggnader	175	186	-	-	-	-	175	186
Bokfört värde, mark, markanläggningar	10	10	-	-	-	-	10	10
Taxeringsvärde, byggnader	106	106	-	-	-	-	106	106
Taxeringsvärde, mark	30	30	-	-	-	-	30	30

NOT 16 INNEHAV I INTRESSEFÖRETAG

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Vid årets början	37	28	18	9
Årets nyanskaffningar	-	9	-	9
Omföringar till aktier i dotterföretag	-9	-	-9	-
Andel av vinst/förlust ¹⁾	-1	0	-	-
Vid årets slut	27	37	9	18

¹⁾ Andel av vinst/förlust anges efter skatt.

forts. not 16

Koncernens andelar i intresseföretag

2008	Tillgångar	Skulder	Intäkter	Vinst/Förlust
Kårhuset Pharmen AB 556043-3277, Uppsala	7	2	0	0
Fastighets AB Högberga 556449-1677, Stockholm	26	5	9	0
ProDur AB 556734-6407, Stockholm	12	0	0	0
Summa	45	7	9	0
2009				
Kårhuset Pharmen AB 556043-3277, Uppsala	7	2	1	0
Fastighets AB Högberga 556449-1677, Stockholm	25	7	8	-1
Summa	32	9	9	-1

Specifikation av koncernens andelar i intresseföretag

	Andelar	Antal i procent	Bokfört värde
Kårhuset Pharmen AB 556043-3277, Uppsala	27 000	45,0	9
Fastighets AB Högberga 556449-1677, Stockholm	18 750	37,5	18

Specifikation av moderbolagets andelar i intresseföretag

	Andelar	Antal i procent	Bokfört värde
Kårhuset Pharmen AB 556043-3277, Uppsala	27 000	45,0	9

NOT 17 PENSIONSTILLGÅNGAR I KONCERNEN

Flertalet anställda i Apoteket AB samt dotterbolag omfattas av ITP-planen exklusive vissa övergångsgrupper som fortsätter att tjäna in pension enligt Apotekets pensionsplan. De anställda som är födda före 1979 tjänar in förmånsbestämd pension enligt ITP2 och de anställda som är födda från och med 1979 omfattas av ITP1, den avgiftsbestämda delen av ITP-planen. De dotterbolag som Apoteket AB bildat på uppdrag av moderbolaget Apoteket Omstrukturering AB, som ett led i försäljningsprocessen av apotek, anslöts från och med den 1 juli 2009. Det förmånsbestämda ålderspensionsintjänandet inom Apotekskoncernen tryggas i Apoteket AB:s och dess svenska dotterbolags pensionsstiftelse. Ålderspensionsintjänandet avseende ITP2 för de anställda i Apoteket Produktion & Laboratorier AB, och Institutet för Hälso- och sjukvårdsekonomi AB försäkras i Alecta. När det gäller försäkringstryggad ITP har Alecta meddelat att de saknar tillräcklig

information för förmånsbestämd redovisning, därför kommer ITP-planen att redovisas som en avgiftsbestämd plan. Under 2008 tecknade Apoteket ett nytt pensionsavtal med de fackliga organisationerna. Innebörden i avtalet är att bland annat den så kallade apoteksplanen ersätts med ITP och att Apoteket årligen tar beslut om indexering av intjänad pensionsrätt och utgående pensioner, för den del som inte omfattas av ITP.

I samband med detta bytte Apoteket extern aktuarie. Vid aktuarieberäkningen för 2009 konstaterades att nuvärdet av fonderade förpliktelser per 2008-12-31 var för högt beräknade. I jämförelsesiffrorna i noten nedan har därför nuvärdet av förpliktelsen respektive oredovisade aktuariella förluster justerats med 1 165 miljoner kronor. Eftersom Apoteket tillämpar den så kallade korridormetoden så har detta ej haft någon påverkan på redovisad finansiell ställning och endast en obetydlig påverkan på redovisat resultat.

Pensionsförmåner

De belopp som redovisas i balansräkningen har beräknats enligt följande:

	2009	2008
Nuvärdet av pensionsförpliktelser	-7 322	-6 978
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	9 268	6 641
Pensionsförpliktelser minus förvaltningstillgångar	1 946	-337
Oredovisade aktuariella förluster (+)/vinster (-)	-810	1 462
Redovisad fordran exklusive särskild löneskatt	1 136	1 125
Särskild löneskatt	276	273
I balansräkningen redovisad fordran	1 412	1 398

De belopp som redovisas i resultaträkningen är följande:

	2009	2008
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	-169	-211
Kostnad avgångspensioner	-35	-14
Förmåner intjänade under tidigare perioder	-	44
Aktuariell vinst, inlösen sjukpension	-	13
Räntekostnad	-273	-301
Reducering av pensionsåtagande	52	-
Periodens resultat av aktuariell vinst/förlust	-60	-
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	372	475
Summa kostnad för förmånsbestämda planer	-113	6
Kostnad för avgiftsbestämda planer	-159	-122
Särskild löneskatt	-66	-28
Summa pensionskostnad	-338	-144

Den faktiska avkastningen på förvaltningstillgångarna uppgick till 2 147 (-1 865) miljoner kronor.

forts. not 17

De viktigaste aktuariella antagandena som användes var följande:

	2009	2008
Diskonteringsränta	3,95%	3,95%
Förväntad nettoavkastning på förvaltningstillgångar	5,60%	5,60%
Framtida löneökningar	3,30%	3,30%
Förhöjt prisbasbelopp	2,00%	2,00%
Personalomsättning	3,50%	3,50%
Genomsnittlig återstående tjänstgöringstid är	16 år	16 år

Diskonteringsräntan är kopplad till uppskattad löptid för förpliktelser och har fastställts med hänsyn tagen till den marknadsmässiga avkastningen för förstklassiga statsobligationer.

- Förhöjt prisbasbelopp är ett mått på inflationsantagandet. Det förhöjda prisbasbeloppet speglar utvecklingen av konsumentprisindex och används av Apoteket för uppräkningsunderlag.
- Förväntad löneökning speglar framtida förväntade procentuella löneökningar med hänsyn tagen till framtida förväntad inflation (se det förhöjda prisbasbeloppet).
- Personalomsättning bygger på dels historiska fakta, dels på förväntad framtida personalomsättning.

Redovisningsprincip för aktuariella vinster och förluster

Förändringar som beror av ändrade antaganden för att beräkna nuvärdet av pensionsåtaganden för varje respektive räkenskapsår, förs till korridoren, vilken definieras som 10 procent av det högsta värdet av pensionsförpliktelser alternativt förvaltningstillgångarna, för aktuariella vinster och förluster och får därför inte effekt på resultaträkningen. Aktuariell vinst per den 31 december 2009 uppgick till 810 miljoner kronor.

Specifikation av förändringarna i förmånsbestämda pensionsplaner och förvaltningstillgångar:

	2009	2008
<i>Specifikation förändring förmånsbaserat pensionsåtagande</i>		
Nuvärde av förpliktelser vid årets ingång	6 978	7 218
Kostnad för nyintjänande	169	211
Kostnad avgångspensioner	35	14
Räntekostnad	273	301
Förmåner intjänade under tidigare perioder	-	-44
Aktuariell vinst, inlösen sjukpension	-	-13
Reducering av pensionsplan	-52	-
Utbetalda förmåner	-275	-285
Aktuariell förlust (+)/vinst (-) på förpliktelser	194	-424
Nuvärde av pensionsförpliktelser vid årets utgång	7 322	6 978
<i>Specifikation förändring av förvaltningstillgångarna</i>		
Förvaltningstillgångar vid årets ingång	6 641	8 492
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	372	475
Tillskjutna medel från arbetsgivaren	-	14
Gottgörelse från Apotekets pensionsstiftelse	-150	-
Aktuariell vinst(+)/förlust(-) på förvaltningstillgångarna	2 405	-2 340
Förvaltningstillgångar vid årets utgång	9 268	6 641

Förvaltningstillgångarna består huvudsakligen av aktier och räntebärande värdepapper med följande marknadsvärden på balansdagen:

Tillgångsslag	2009	2008
Aktier och liknande finansiella instrument	5 520	3 396
Räntebärande värdepapper m m	3 902	3 262
Övriga kortfristiga skulder	-154	-17
Summa	9 268	6 641

forts. not 17

Överskott samt erfarenhetsbaserade justeringar på skuld/tillgång:

	2009	2008	2007	2006
Nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser	-7 322	-6 978	-7 218	-7 438
Förvaltningstillgångar	9 268	6 641	8 492	8 393
Underskott/Överskott	1 946	-337	1 274	955
Erfarenhetsbaserade justeringar på förpliktelsen	194	-424	23	-86
Erfarenhetsbaserade justeringar på förvaltningstillgångarna	2 405	-2 340	-285	402

Koncernen förväntar sig ett nettokassaflöde under 2010 avseende förmånsbestämda planer uppgående till 300 miljoner kronor. Den förväntade avkastningen på förvaltningstillgångar baseras på den nuvarande sammansättningen av placeringsportföljen.

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 3, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkningsår för vilket bolaget inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan, ska en pensionsplan enligt ITP som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas som en avgiftsbestämd plan. Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 145 (99) miljoner kronor. Den väsentliga ökningen av pensionsavgifter tecknade i Alecta beror på att delar av Apotekets pensionsåtaganden flyttats från förmånsbestämda pensioner till avgiftsbestämda. Vid utgången av 2009 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 141 (112) procent. Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkrings-

åtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsanta-ganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

Pensionsstiftelsens förvaltning av tillgångarna

Storleken på Apotekets pensionsskuld förändras med utgångspunkt från bland annat ränteläget, inflations- och reallöneutvecklingen i Sverige. Placeringsverksamheten i Apotekets pensionsstiftelse ska således i huvudsak vara exponerad mot tillgångar som återspeglar pensionskuldens karakteristika.

Mot bakgrund av ovanstående har pensionsstiftelsens styrelse lagt fast en placeringsinriktning som innebär att en del av kapitalet placeras i räntebärande tillgångar utgivna av den svenska staten eller andra låntagare med hög kreditvärdighet. Därutöver sker placeringarna i aktier med en huvudsaklig inriktning på den svenska marknaden.

Det övergripande syftet är att diversifiera förvaltad kapital inom både nominella och reala tillgångar och därmed minska risken samtidigt som en långsiktigt god avkastning kan uppnås.

NOT 18 VARULAGER

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Råvaror och förnödenheter	39	35	5	7
Varor under tillverkning	6	10	0	0
Färdiga varor till anskaffningsvärde	20	10	0	0
Handelsvaror till anskaffningsvärde	1 008	1 944	775	1 395
Summa	1 073	1 999	780	1 402

Den utgift för varulager som kostnadsförts ingår i posten Handelsvaror och uppgick i koncernen till 34 172 (33 263) miljoner kronor och i moderbolaget till 20 104 (28 882) miljoner kronor.

NOT 19 ÖVRIGA FORDRINGAR

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Momsfordran	348	617	199	472
Fordran Apotekets pensionsstiftelse	150	-	150	-
Övriga fordringar	53	71	40	46
Summa	551	688	389	518

NOT 20 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Aviserade hyror	83	152	64	133
Periodiserade intäkter	5	5	5	4
Periodiserade kostnader	148	-	147	-
Upplupen leverantörsbonus	6	18	6	-
Övriga poster	20	34	12	26
Summa	262	209	234	163

NOT 21 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Semesterersättningsreserv	195	351	138	292
Bonus anställda	16	20	14	16
Retroaktiva löner	10	31	7	30
Förutbetalda intäkter	24	23	16	19
Periodiserade leverantörsfakturor	68	32	60	25
Övriga poster	17	13	4	9
Summa	330	470	239	391

NOT 22 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Vid årets början	157	21	141	21
<i>Kostnadsfört i resultaträkningarna</i>				
Tillkommande avsättningar	118	141	118	125
Återförda utnyttjade belopp	-10	0	-10	0
Utnyttjat under året	-105	-5	-93	-5
Vid årets slut	160	157	156	141
Varav långfristig avsättning ¹⁾	51	72	51	69
Varav kortfristig avsättning	109	85	105	72

¹⁾ Av långfristig avsättning förfaller 0 (16) miljoner kronor i koncernen och i moderbolaget senare än fem år efter balansdagen.

	Hyror	Avgångsvederlag	Förlustkontrakt	Summa
Vid årets början	55	102	-	157
Tillkommande avsättningar	17	43	58	118
Utnyttjat under året	-31	-74	-	-105
Återförda utnyttjade belopp	-10	-	-	-10
Vid årets slut	31	71	58	160

Per den 1 januari 2009 uppgick reserverade, ej utnyttjade, hyror till 55 miljoner kronor. Dessa utgjordes av reserverade hyreskostnader, från beslut om nedläggning av dosapoteket i Boden 2006 samt hyreskostnader för tidigare beslutad nedläggning av dosverksamhet.

Tillkommande avsättningar för hyreskostnader under 2009 uppgick till 17 miljoner kronor och utgörs av hyreskostnader avseende anpassning av lokaler på Apotekets huvudkontor i Stockholm.

Utnyttjade avsättningar avseende tidigare reserverade hyreskostnader uppgick till 31 miljoner kronor och avser kostnader för nedläggning av distansapoteken i Boden och Sollefteå. Distansapoteket i Sollefteå lades ned per den 31 december 2008 och distansapoteket i Boden lades ned den 1 juli 2009.

Per den 1 januari 2009 uppgick reserverade, ej utnyttjade, avgångsvederlag till 102 miljoner kronor. Dessa avser personalkostnader avseende nedläggning av distansapoteken i Sollefteå och Boden, kostnader för nedläggning av Kundcentrum i Uppsala samt personalkostnader inom Apoteket Produktion & Laboratorier AB.

Tillkommande avsättningar för avgångsvederlag under 2009 uppgår till 43 miljoner kronor. Dessa utgörs av reserverade personalkostnader i samband med minskning av personal vid Apotekets huvudkontor i Stockholm.

Under året utnyttjade tidigare gjorda avsättningar uppgick till 74 miljoner kronor och utgörs av personalkostnader för de nedlagda distansapoteken i Sollefteå och Boden samt Kundcentrum i Uppsala.

Tillkommande avsättningar under året för förlustkontrakt uppgår till 58 miljoner kronor och avser enligt verksamhetsavtalet ålagda uppgifter där utgifterna för att uppfylla förpliktelserna överstiger de förväntade ekonomiska fördelarna och utgörs huvudsakligen av Apotekets ombudsaffär.

Ansvarsförbindelser

Apoteket AB har tecknat borgensåtagande i samband med överlåtelse av hyresavtal till de klusterbolag som säljs under första kvartalet 2010. Antalet borgensåtaganden uppgår till 66 stycken och beloppet uppgår till cirka 132 miljoner kronor. Löptid för borgensåtagandena varierar. Köparna av dotterbolagen åtar sig att lösa Apoteket AB:s borgensåtagande. Om detta inte sker inom avtalad tid utgår en ersättning till Apoteket AB för utställda borgensförbindelser.

NOT 23 FINANSIELLA INSTRUMENT OCH FINANSIELL RISKHANTERING

Apotekets finansiella riskhantering styrs av koncernens finanspolicy som beslutas av Apotekets styrelse. Finanspolicyen omfattar riktlinjer för likviditetsförvaltning, kapitalförsörjning och finansiell riskhantering. Koncernens övergripande riskhanteringspolicy eftersträvar att minimera potentiella ogynnsamma effekter på koncernens finansiella resultat. Finansförvaltningen är centraliserad till en koncerngemensam funktion inom moderbolaget med uppdraget att tillvarata samordningsvinster, minska resultat- och kassaflödesfluktuationer samt att sörja för en god riskhantering. Dotterbolagen och moderbolagets operativa enheter, ansvarar för identifiering, rapportering och uppföljning av finansiella risker som uppstår i verksamheten.

Policy och principer för hantering av finansiella risker

Mål och tillämpade principer för finansiell riskhantering

Målen för finansiell riskhantering är att upprätthålla en god betalningsberedskap och en effektiv kapitalanvändning samt att trygga kapitalförsörjning. De principer för finansiell riskstyrning som tillämpas är:

- Finansiella risker som uppstår i koncernens verksamhet ska ligga inom fastställda begränsningar avseende kreditrisk, marknadsrisk och refinansieringsrisk. För all riskhantering gäller att spekulativ handel inte är tillåten.
- All kreditgivning ska ha sin grund i affärsmässiga överväganden som beaktar såväl finansieringskostnad som risk. Kredit ska medges först efter prövning av kredittagaren.
- Koncernens finansförvaltning och kreditgivning ska kännetecknas av sådan organisation inklusive intern kontroll och rapportering att de administrativa riskerna minimeras.

Likviditetsrisk

Finansiering av tillfällig likviditetspåfrestning vid månadskiftena hanteras via tillräckliga avtalade kreditmöjligheter.

Försiktighet i hantering av likviditetsrisk innebär att inneha tillräckliga likvida medel, tillgänglig finansiering genom tillräckliga avtalade kreditmög-

ligheter. På grund av den dynamiska beskaftenheten hos den underliggande verksamheten strävar Apoteket efter att bibehålla flexibiliteten i finansieringen genom att upprätthålla avtal om lyftningsbara krediter.

Ränterisk

Koncernens exponering för ränterisk är i allt väsentligt förknippad med pensionstillgången. Pensionsstiftelsen eftersträvar en placering av förvaltningstillgångarna som balanserar den risk som värdeutvecklingen av pensionsskuden innebär. I övrigt finns en begränsad exponering för ränterisk vid kortfristig finansiell upplåning och placering.

Valutarisk

Inköp och försäljning sker i allt väsentligt i svenska kronor varför valutaexponeringen är begränsad.

Kreditrisk

Koncernen har ingen väsentlig koncentration av kreditrisker. Fastställt policy för kreditriskhantering finns framtagen.

Försäljning inom konsumentmarknaden sker kontant eller via vanligt förekommande kreditkort. Delbetalningssystem för privatkunder finns sedan 1997 och har tidigare belastats med stora kreditförluster. Från den 28 november 2005 har Apoteket infört kreditprövning för samtliga nytilkommande kunder som ansöker om kredit. Kreditprövningen utgår ifrån om kunden har betalningsanmärkningar eller skuldsaldo hos Kronofogdemyndigheten. Kontroll görs om personen är under 18 år, har förvaltare, saknar adress, är bosatt utomlands eller har skyddad identitet. Kunder som inte betalar sina skulder spärras ut och nekas fortsatt kredit efter cirka två månader från det att fakturan förfallit.

Av Apotekets utestående kundfordringar står landstingen för en väsentlig del. Risken bedöms som mycket låg. Fordringarna betalas normalt inom angiven kredittid.

Förfallotidpunkter för kundfordringar

	2009	2008	2007	2006
Förfallna men inte nedskrivna				
< 30 dagar	6	5	27	8
30–90 dagar	13	4	3	2
Förfallna och nedskrivna				
91–180 dagar	0	1	2	1
> 180 dagar	0	1	0	0
Total	19	11	32	11

Fordringarna kan anses vara osäkra när betalning är förfallen över 90 dagar eller när det finns tillgänglig information som föranleder avskrivning av fordran.

Avsättning för osäkra fordringar

Avsättning för osäkra fordringar uppgick till 3 (3) miljoner kronor. Avsättning för osäkra fordringar har ändrats enligt följande:

	2009	2008	2007	2006
Vid årets ingång	3	4	3	4
Reservering för befarade förluster	0	-1	1	-1
Vid årets utgång	3	3	4	3
Konstaterade förluster	7	6	6	9
Återvunnen kundförlust	5	5	4	5

Årets kostnad för osäkra fordringar uppgick till 7(6) miljoner kronor.

Andelen osäkra fordringar beräknas utifrån en i Apoteket etablerad och väl beprövad modell. Redovisat värde utgör således en god approximation av verkligt värde.

Verkligt värde på finansiella instrument

Nominellt värde, minskat med eventuella bedömda krediteringar, för kundfordringar och leverantörsskulder, förutsätts motsvara deras verkliga värden. Verkligt värde på finansiella skulder beräknas, för upplysning i not, genom att diskontera det framtida kontrakterade kassaflödet till den aktuella marknadsränta, som är tillgänglig för koncernen för liknande finansiella instrument.

forts. not 23

Nedanstående tabell visar redovisat och verkligt värde per typ av instrument:

Koncern	2009		2008	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
<i>Finansiella tillgångar</i>				
Bostadsrätter ¹⁾	3	3	5	5
Kundfordringar ²⁾	3 119	3 119	5 005	5 005
Likvida medel	766	766	1 010	1 010
Total	3 888	3 888	6 020	6 020
<i>Finansiella skulder</i>				
Leverantörsskulder ³⁾	2 445	2 445	3 972	3 972
Låneskulder ⁴⁾	1 750	1 750	2 300	2 300
Total	4 195	4 195	6 272	6 272

¹⁾ Finansiella tillgångar som kan säljas.

²⁾ I redovisat värde för kundfordringar beaktas den andel av fordringarna som anses osäkra.

³⁾ Leverantörsskulders verkliga värde utgörs av redovisat värde.

⁴⁾ Skulder till kreditinstitut, räntebärande.

Finansiella tillgångar som kan säljas	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Vid årets ingång	5	6	5	6
inköp och försäljning netto	-3	-	-3	-
Omvärdering, förd till Eget kapital	1	-1	1	-1
Vid årets utgång	3	5	3	5

Finansiella tillgångar som kan säljas består av bostadsrätter. Verkligt värde har fastställts genom jämförelse med likvärdiga försålda objekt.

Finansiella skulder till kreditinstitut	Koncern		Moderbolag		Beviljad
	2009	2008	2009	2008	
Nordea	750	1 300	750	1 300	2 500
Certifikat	1 000	1 000	1 000	1 000	1 500
Totalt utnyttjad kredit	1 750	2 300	1 750	2 300	4 000

Beviljad ej utnyttjad checkkredit uppgår till 100 miljoner kronor. Låneskulder omfattar dagslån om 750 (1 300) miljoner kronor med en räntesats om 1,30 (3,04) procent samt ett certifikat om 1 000 (999) miljoner kronor till

en räntesats om 0,42 (1,80) procent. Löptid för certifikatet är 7 dagar.

Redovisat värde för låneskulder utgör en god approximation av det verkliga värdet.

Ränteintäkter och räntekostnader på finansiella instrument

Nedanstående tabell visar ränteintäkter och räntekostnader avseende Apotekets samtliga finansiella tillgångar och finansiella skulder:

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Ränteintäkter på finansiella tillgångar	13	39	15	36
Räntekostnader på finansiella skulder	-10	-20	-9	-26
Totalt	3	19	6	10

NOT 24 MEDELANTAL ANSTÄLLDA M M

	2009		2008	
	Medelantalet anställda	varav män, %	Medelantalet anställda	varav män, %
<i>Moderbolag</i>				
Sverige	6 816	9,9	9 820	9,9
<i>Dotterföretag</i>				
Sverige	3 503	12,2	846	21,1
Koncernen totalt ¹⁾	10 319	10,7	10 666	10,8

¹⁾ I samband med att nya dotterbolag bildades den 1 juli 2009 gick personal över från moderbolaget till de nya dotterbolagen.

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2009		2008	
	antal	varav män, %	antal	varav män, %
<i>Koncern</i>				
Styrelseledamöter	44	50,5	48	45,8
Vd och andra ledande befattningshavare	27	40,7	30	43,3
<i>Moderbolag</i>				
Styrelseledamöter	9	33,3	13	30,8
Vd och andra ledande befattningshavare	10	40,0	7	42,9

forts. not 24

Sjukfrånvaro

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Total sjukfrånvaro i procent av den sammanlagda ordinarie arbetstiden	3,9	4,7	4,1	4,7
Sjukfrånvaro för kvinnor ¹⁾	4,1	5,0	4,3	5,0
Sjukfrånvaro för män ¹⁾	2,1	2,7	2,1	2,6
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 29 år och yngre ¹⁾	1,7	2,4	1,8	2,3
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 30–49 år ¹⁾	4,1	4,8	4,4	4,8
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 50 år och äldre ¹⁾	4,7	5,7	5,0	5,7

¹⁾ I procent av den sammanlagda ordinarie arbetstiden för respektive grupp.

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Andelen av total sjukfrånvaro som har varat i 60 dagar eller mer, %	1,4	2,1	1,6	2,1

NOT 25 SÅLDA VERKSAMHETER

Den 1 juli 2009 överfördes, via inkråmsöverlåtelse, delar av moderbolagets verksamhet till nio nya dotterbolag för att underlätta den beslutade externa försäljningen. De tillgångar och skulder som överfördes framgår av tabell nedan.

	2009
Anläggningstillgångar	380
Varulager	980
Övriga omsättningstillgångar	69
Likvida medel	17
Övriga korta skulder	-184
Nettotillgångar	1 262
Lämnat aktieägartillskott	-1 262
Sålda verksamheters påverkan på kassaflödet	
Likvida medel i sålda verksamheter	17
Netto kassaförändring	-17

NOT 26 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Koncernföretag

För moderbolaget avser 0,8 (0,4) procent av årets inköp och 7,2 (3,2) procent av årets försäljning koncernföretag. Vid inköp och försäljning mellan koncernföretag tillämpas samma principer för prissättning som vid transaktioner med externa parter.

Svenska staten

Apoteket är helägt av svenska staten. Inköp och försäljning av produkter och tjänster till och från statliga myndigheter och bolag sker på affärsmässiga grunder.

Övriga ränteintäkter och räntekostnader

I moderbolagets ränteintäkter ingår räntor avseende koncernföretag till ett belopp av 2,5 (3,5) miljoner kronor. I räntekostnader ingår räntor avseende koncernföretag till ett belopp av 2,0 (8,7) miljoner kronor.

Ersättning till ledande befattningshavare

Ersättning till ledande befattningshavare presenteras i not 9.

NOT 27 MODERBOLAGETS FÖRDELNING AV NETTOOMSÄTTNING PÅ RÖRELSEGRENAR

	2009	2008
Apoteket Konsument	21 296	30 763
Apoteket Försörjning	4 129	4 330
Övrig verksamhet	1 156	648
Transaktioner mellan rörelsegrenar	-1 025	-119
Summa	25 556	35 622

I rörelsegren Konsument ingår samtliga öppenvårdsapotek. I rörelsegren Försörjning ingår Apotekets distanshandel, IT-verksamhet, varuförsörjning,

samtliga apoteksombud och djurapotek. I rörelsegren Övrig verksamhet ingår centrala stöd- och stabsenheter.

NOT 28 RESULTAT FRÅN ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	Moderbolag	
	2009	2008
Koncernbidrag	351	432
Utdelning från dotterbolag	–	1
Resultat från försäljning av andelar i dotterbolag	–	3
Nedskrivning av aktier i dotterbolaget ProDur AB	–183	–
Summa	168	436

NOT 29 BOKSLUTSDISPOSITIONER

	Moderbolag	
	2009	2008
Skilnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan		
– Byggnader	4	4
– Inventarier	82	54
– Lokalinredning i annans fastighet	4	–4
Periodiseringsfond, årets avsättning	–157	–165
Återföring periodiseringsfond	54	74
Summa	–13	–37

NOT 30 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	Moderbolag	
	2009	2008
Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets början	395	91
Kapitaltillskott till nybildade dotterbolag och nyanskaffningar	1 520	310
Avyttringar	–	–6
Nedskrivning ¹⁾	–184	–
Utdelat till moderbolag ²⁾	–87	–
Omföring från intresseföretag	9	–
Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets slut	1 653	395

¹⁾ Nedskrivning av aktier i ProDur AB.

²⁾ Avser utdelning av aktier i dotterbolagen Apotekens Service AB samt ProDur AB.

Specifikation av moderbolagets innehav av aktier och andelar i koncernföretag:

Koncernföretag/Org nr/Säte	Antal andelar	Andel i procent	Bokfört värde	
			2009	2008
Apoteket Farmaci AB 556758-1789, Stockholm	25 000	100	250	250
Apoteket Produktion & Laboratorier AB 556758-1805, Stockholm	10 000	100	55	55
Apotekens Service AB 556763-4778, Stockholm ¹⁾	100	100	–	5
IHE, Institutet för Hälso- och Sjukvårdsekonomi AB 556186-3498, Lund	5 000	100	3	3
Förvaltnings AB Tanken 556500-6953, Stockholm	1 000	100	0	0
Adara AB 556615-7367, Stockholm	1 000	100	65	65
Apoteket International AB 556606-4266, Stockholm ²⁾	1 000	100	10	10
Apoteket International Norway AS 993289396, Oslo ²⁾	100	100	0	0
Nordiska Apoteksservice AB 556629-4616, Stockholm	34 000	100	0	0
Pharmacy Company Sweden 1 AB 556773-8249, Stockholm	100 000	100	407	–
Pharmacy Company Sweden 2 AB 556773-3158, Stockholm	100 000	100	304	–
Pharmacy Company Sweden 3 AB 556773-3109, Stockholm	100 000	100	66	–
Pharmacy Company Sweden 4 AB 556773-4867, Stockholm	100 000	100	59	–
Pharmacy Company Sweden 5 AB 556773-4834, Stockholm	100 000	100	54	–
Pharmacy Company Sweden 6 AB 556773-4743, Stockholm	100 000	100	33	–
Pharmacy Company Sweden 7 AB 556773-2648, Stockholm	100 000	100	32	–
Pharmacy Company Sweden 8 AB 556773-3000, Stockholm	100 000	100	53	–
Pharmacy Company Sweden 9 AB 556773-4735, Stockholm	100 000	100	0	–
Apoteksgruppen i Sverige AB 556773-4156, Stockholm	100 000	100	255	–
<i>Vilande bolag</i>				
Apoteksinformation AB 556043-0984, Stockholm	50 000	100	6	6
Sveriges Apotek AB 556197-7355, Stockholm	1 000	100	0	0
BD Bankdata AB 556309-7343, Stockholm	1 000	100	0	0
Apoteksbolaget AB 556459-6723, Stockholm	500	100	1	1
Summa			1 653	395

¹⁾ Vid en extra bolagsstämma den 30 juni 2009 utdelades samtliga aktier i Apotekens Service AB.

²⁾ Apoteket International AB äger samtliga aktier i Apoteket International Norway AS, som bildades 2008.

NOT 31 UTDELNING PER AKTIE

På årsstämman den 13 april 2010 kommer en kontant utdelning avseende 2009 på 2 125,71 (1 354,28) kronor per aktie, totalt 372 (237) miljoner kronor att föreslås. Utdelningen redovisas som en vinstdisposition. Under 2009 har utdelning om 324 miljoner kronor gjorts till ägaren. Utdelningen

inkluderar en kontant utdelning om 237 miljoner kronor samt utdelning av aktier dels i dotterbolaget Apotekens Service AB om 40 miljoner kronor, dels i dotterbolaget ProDur AB om 47 miljoner kronor.

NOT 32 OBESKATTADE RESERVER

	Moderbolag	
	2009	2008
Akkumulerade avskrivningar utöver plan	109	199
Periodiseringsfonder	763	660
Summa	872	859
<i>Akkumulerade avskrivningar utöver plan fördelar sig enligt följande:</i>		
Byggnader och markanläggningar	27	31
Lokalinredning i annans fastighet	–	4
Inventarier	82	164
Summa	109	199
<i>Periodiseringsfonder fördelar sig enligt följande:</i>		
Periodiseringsfond, taxering 2004	–	54
Periodiseringsfond, taxering 2005	73	73
Periodiseringsfond, taxering 2006	95	95
Periodiseringsfond, taxering 2007	159	159
Periodiseringsfond, taxering 2008	115	115
Periodiseringsfond, taxering 2009	164	164
Periodiseringsfond, taxering 2010	157	–
Summa	763	660

NOT 33 PENSIONER I MODERBOLAGET

Apoteket AB har ett nytt pensionsavtal som innebär att flertalet anställda är anslutna till ITP-planen från och med 2008, exklusive vissa övergångsgrupper som fortsätter tjäna in pension enligt Apotekets pensionsplan. Några personer i koncernledningen omfattas inte heller av ITP-planen. Ålderspensionsintjänandet enligt ITP-planen tryggas i Apotekets pensionsstiftelse. Med anledning av ITP-anslutningen betalar Apoteket AB premier avseende sjuk- och familjepension, ålderspension enligt ITP1 samt kompletterande ålderspension för ITP2, så kallad ITPK. Apotekets

pensionsplan är endast förändrad till den del att utgående pensionsförmåner och intjänad pensionsrätt inte längre är värdesäkrad. Istället tar Apoteket årliga beslut om indexering av utgående pensioner och intjänad pensionsrätt. Apotekets pensionsplan omfattar liksom tidigare ålderspension, familjepension, sjukpension samt familjeskydd inklusive särskild barnpension. Utöver detta finns även en kompletterande ålderspension som tryggas i Apotekets försäkringsförening Optimalia. Den kompletterande ålderspensionen klassificeras som en avgiftsbestämd plan.

	2009	2008
Kapitalvärde av pensionsförpliktelsen vid årets början	-5 878	-8 181
Intäkt/kostnad exklusive räntekostnad som belastat resultatet	-545	2 360
Räntekostnad	-231	-342
Utbetalning av pensioner	302	285
Kapitalvärde av pensionsförpliktelser vid årets slut	-6 352	-5 878

I nedanstående tabell redovisas utvecklingen av särskilt avskiljda tillgångar som stiftelsen förvaltar:

Särskilt avskiljda tillgångar	2009	2008
Verkligt värde av tillgångar vid årets början	6 641	8 492
Avkastning på särskilt avskiljda tillgångar	2 777	-1 851
Gottgörelse från Apotekets pensionsstiftelse	-150	–
Verkligt värde av tillgångar vid årets slut	9 268	6 641
Pensionsförpliktelser minus förvaltningstillgångar	2009	2008
Kapitalvärde av pensionsförpliktelser vid årets slut	-6 352	-5 878
Verkligt värde av tillgångar vid årets slut	9 268	6 641
Netto avseende pensionsförpliktelser (tillgång+/förpliktelse-)	2 916	764
I balansräkningen redovisad skuld/fordran	0	0

forts. not 33

Specifikation avseende årets totala kostnader och intäkter avseende pensioner:

Pensionering i egen regi	2009	2008
Intäkt/kostnad exklusive räntekostnad som belastat resultatet	-545	2 360
Räntekostnad	-231	-341
Avkastning på särskilt avskiljda tillgångar	2 777	-1 851
Ökning/minskning av överskott i särskilt avskiljbara tillgångar	-2 152	-453
Kostnad för pensionering i egen regi	-151	-285
Pensionering genom försäkring	2009	2008
Försäkringspremier	-90	-105
Redovisad pensionskostnad	-241	-390
Särskild löneskatt på pensionskostnader	-59	-94

Pensionsstiftelsens förvaltningstillgångar består huvudsakligen av aktier och räntebärande värdepapper med följande marknadsvärden på balansdagen:

Tillgångsslag	2009-12-31	Andel
Aktier och liknande finansiella instrument	5 520	60%
Räntebärande värdepapper m m	3 902	40%
Övriga kortfristiga skulder	-154	-
Summa	9 268	100%

Moderbolaget förväntar sig ett nettokassaflöde under 2009 avseende för-
månsbestämda planer uppgående till -300 miljoner kronor. Den förväntade
avkastningen på förvaltningstillgångar baseras på den nuvarande sam-
mansättningen av placeringsportföljen.

Ränteantaganden

Apoteket AB:s anslutning till ITP-planen innebär till stor del förändrad till-
lämpning av ränteantaganden, dels med anledning av att Apoteket AB nu
tryggar nyintjänad ålderspension enligt ITP2 i Apotekets pensionsstiftelse,
dels att värdesäkring är borttagen avseende intjänad pensionsrätt och
utgående pensioner enligt Apotekets pensionsplan. För nyintjänad förmåns-
bestämd ålderspension enligt ITP2, inklusive pensionsrätt som är intjänad
enligt Apotekets pensionsplan för dessa anställda tillämpas Pensions- och

registreringsinstitutets (PRI:s) ränteantagande på brutto 4,0 procent.
Orsaken till att PRI:s ränteantagande även tillämpas på denna intjänande
pensionsrätt är att åtagandet är att likställa med ett ITP-åtagande.

För nyintjänad pension fram till och med pensionering enligt Apotekets
pensionsplan tillämpas Finansinspektionens föreskrift om försäkringstekniska
grunder, FFFS 2007:24. Dessa föreskrifter innehåller de så kallade tryggande-
grunderna som ska användas för att beräkna kapitalvärden vid tryggande av
pensionsutfästelser utanför livförsäkringsbolag och tjänstepensionskassor.
För utgående pensioner och intjänad pensionsrätt enligt Apotekets pen-
sionsplan tillämpas räntefot för åtaganden som inte innebär utfästelse om
framtida värdesäkring eller indexuppräknning på brutto 3,5 procent.

NOT 34 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Efter balansdagen har försäljningen avseende sex av de dotterbolag med
apotek som varit föremål för försäljning realiserats.

Den 15 januari 2010 överläts aktierna i tre dotterbolag till Medstop
Holding AB.

Den 5 februari 2010 överläts aktierna i två dotterbolag till ApoPharm
AB (Apotek Hjärtat).

Den 19 februari 2010 överläts aktierna i ett dotterbolag till Kronans
Droghandel Retail AB.

Apotekets styrelse har beslutat att söka en ny Vd och Stefan Carlsson
lämnar Apoteket AB under augusti 2010.

Två medlemmar i Apotekets koncernledning, Per Matses (CFO) och
Johan Wallér (Chef koncernsamordning), lämnar företaget under första
halvåret 2010.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel och fria fonder

Fond för verkligt värde	1 819 260 Kr
Balanserad vinst	1 436 410 373 Kr
Årets vinst	249 826 897 Kr
Totalt	1 688 056 530 Kr

STYRELSENS YTTRANDE ÖVER DEN FÖRESLAGNA VINSTUTDELNINGEN

Styrelsen anser att den föreslagna vinstutdelningen är försvarlig utifrån moderbolagets och koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt samt förenligt med ägarens krav och förväntningar.

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så att

Till aktieägaren utdelas 2 125,71 kronor per aktie, totalt	372 000 000 Kr
I ny räkning överförs	1 316 056 530 Kr
Totalt	1 688 056 530 Kr

Den av årsstämman beslutade utdelningen kommer att utbetalas senast den 12 maj 2010.

Undertecknade försäkrar att koncern- och årsredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS, sådana de antagits av EU, respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat samt

att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som de företag som ingår i koncernen står inför.

Resultat- och balansräkningarna ska föreläggas årsstämman för fastställande den 13 april 2010.

Stockholm den 25 februari 2010

Christian W Jansson
ORDFÖRANDE

Lars-Johan Jarnheimer
LEDAMOT

Gert Karnberger
LEDAMOT

Kristina Schauman
LEDAMOT

Elisabet Wenzlaff
LEDAMOT

Carin Sällström-Nilsson
ARBETSTAGARREPRESENTANT

Carina Jansson
ARBETSTAGARREPRESENTANT

Stefan Carlsson
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Vår revisionsberättelse har avgivits den 26 februari 2010.

Ernst & Young AB
Erik Åström
AUKTORISERAD REVISOR

Lars Nordstrand
AUKTORISERAD REVISOR
Förordnad av Riksrevisionen

Min granskningsrapport har avgivits den 26 februari 2010.

Lars Elinderson
RIKSDAGSLEDAMOT

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Apoteket AB (publ.), org nr 556138-6532

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Apoteket AB (publ.) för år 2009. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i detta dokument på sidorna 6–55. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskaphandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen samt för att internationella redovisningsstandarder IFRS, sådana de antagits av EU och årsredovisningslagen, tillämpas vid upprättandet av koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionsssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncern-

redovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskaphandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi

anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningsssed i Sverige. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS, sådana de antagits av EU och årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av koncernens resultat och ställning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Moderbolaget samt rapporten över totalresultat och balansräkningen för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 26 februari 2010

Ernst & Young AB
Erik Åström
AUKTORISERAD REVISOR

Lars Nordstrand
AUKTORISERAD REVISOR
Förordnad av Riksrevisionen

Granskningsrapport

Till årsstämman i Apoteket AB (publ.), org nr 556138-6532

Jag har granskat Apoteket AB:s verksamhet för år 2009. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god revisionsssed.

Jag har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om verksamheten skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk syn-

punkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig. Jag har vidare granskat om bolaget, dess ledning och styrelse iakttar de riktlinjer för Apoteket AB specifikt, och för statliga bolag generellt, som fastlagts av statsmakterna.

Jag anser att min granskning ger mig

rimlig grund för följande uttalanden. Jag bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Min granskning har sammantaget inte påvisat några förhållanden som föranleder anmärkning.

Stockholm den 26 februari 2010

Lars Elinderson
RIKSDAGSLEDAMOT

Bolagsstyrningsrapport

APOTEKET

Apoteket Aktiebolag (publ) är sedan i juli 2008 ett helägt dotterbolag till Apoteket Omstrukturering AB som i sin tur ägs av svenska staten.

BOLAGSSTYRNING

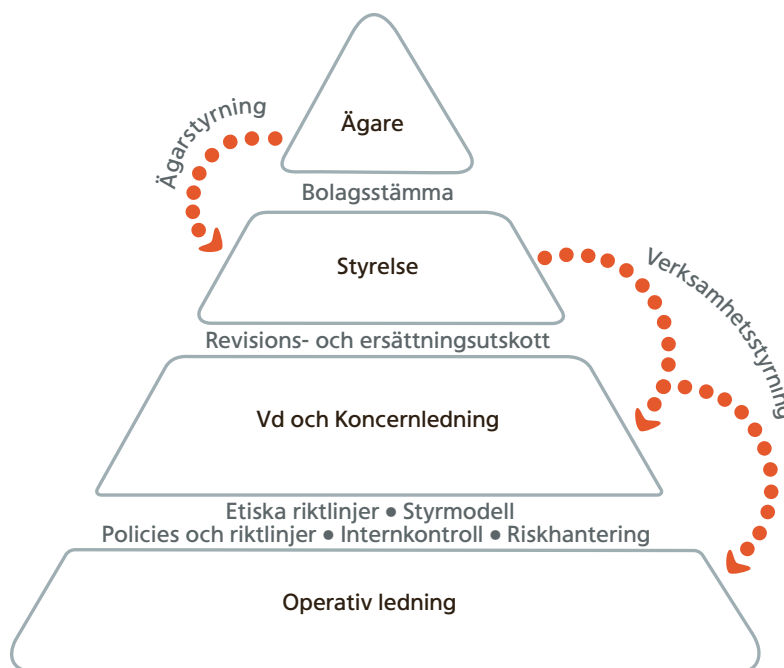
Till grund för Apotekets bolagsstyrning ligger svensk rätt och tillämpliga svenska och internationella regler. Apoteket följer statens ägarpolicy samt de ägardirektiv och ägarinstruktioner som ägaren meddelar. Apoteket har anpassat sin bolagsstyrning till de regler som följer av Svensk kod för bolagsstyrning (Koden), vilka också utgör en del av statens ägarpolicy. Ägarpolicyen omfattar även riktlinjer för extern ekonomisk rapportering och anställningsvillkor för ledande befattningshavare. Av ägarpolicyen framgår även ägarens krav i ett antal policyfrågor, där företag med statligt ägande åläggs att agera föredömligt bland annat inom jämställdhet, miljö, mångfald och arbetsmiljö.

Avvikelser från Koden och statens ägarpolicy och riktlinjer redovisas i förekommande fall under respektive avsnitt samt i tabellen på sidan 58. Bolagsstyrningsrapporten är ej granskad av revisorerna.

VERKSAMHET

Apoteket ska bedriva sin verksamhet på sådant sätt att en god läkemedelsförsörjning i Sverige främjas. Apotekets uppdrag framgår av verksamhetsavtalet med staten (SFS 2009:905).

Apotekets monopol att sälja läkemedel upphörde den 1 juli 2009 när det blev tillåtet för andra aktörer att driva apotek. Försäljning av receptfria läkemedel utanför apotek blev tillåtet den 1 november 2009.

ÄGANDE OCH FÖRVALTNING

Apoteket ägs av staten via Apoteket Omstrukturering AB och Socialdepartementet har det yttersta ägaransvaret.

Bolagsstämmor

Bolag med statligt ägande ska hålla sin årsstämma senast den 30 april varje år. Apotekets årsstämma hölls den 17 april 2009.

Årsstämman utser styrelse, styrelsens ordförande och fastställer resultat- och balansräkning samt vinst- eller förlust-dispositioner. Den avhandlar även andra ärenden som ankommer på årsstämman enligt aktiebolagslagen, bolagsordningen och statens ägarpolicy, såsom fastställande av hållbarhetsredovisning.

Apoteket har under året haft tolv extra bolagsstämmor och vid en extra bolagsstämma den 7 oktober 2009 valdes ny styrelse.

Årsstämmoprotokollen finns tillgäng-

liga på Apotekets webbplats. Övriga bolagsstämmoprotokoll för 2009 publiceras inte på webbplatsen då de innehåller konfidentiell information avseende omstruktureringen av Apoteket, inklusive försäljning av apotek.

Apotekets årsstämma 2009 var öppen för riksdagsledamöter och allmänheten. Inför försäljning av apotek har Apotekets bolagsordning ändrats och riksdagsledamöter och allmänheten ges inte längre möjlighet att närvara vid Apotekets bolagsstämmor om inte annat anges.

STYRELSE

Styrelsen svarar för bolagets organisation och förvaltning av bolagets angelägenheter. Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning som bland annat reglerar sammanträdesfrekvens, huvudpunkter vid ordinarie sammanträden och ansvarsfördelning mellan styrelse och Vd.

AVVIKELSER FRÅN KODENS FÖRESKRIFTER UNDER 2009

Kodregel	Avvikelse	Förklaring
Valberedning (1.4, 2)	Valberedning ersätts av ägarens nomineringsprocess.	Nominering av ordförande vid årsstämma, styrelseledamöter och revisorer sker enligt de principer som beskrivs i statens ägarpolicy. Dessa ersätter Kodens regler avseende valberedning.
Protokoll (1.7)	Enbart årsstämmoprotokoll hålls tillgängliga på Apotekets webbplats.	Med anledning av försäljningsprocessen är inte extra bolagsstämmor och protokoll offentliga.
Oberoende i förhållande till större ägare (4.4)	Redovisas inte.	I statligt helägda bolag saknas skäl för att redovisa oberoende i detta avseende.
Utvärdering av styrelse (8.1)	Har inte genomförts.	Mot bakgrund av att ny styrelse tillträdde i oktober har ingen utvärdering skett.
Revisionsutskottet ska bestå av minst 3 ledamöter (10.1)	Revisionsutskottet består av 2 ledamöter.	Med hänsyn till antal stämموvalda ledamöter i styrelsen anses två ledamöter i utskottet vara tillräckligt.
Statens ägarpolicy	Avvikelse	Förklaring
Riktlinjer för extern rapportering	Q3-rapporten publicerades efter den 30 oktober.	På grund av hög arbetsbelastning i samband med avyttring av apotek publicerades Q3-rapporten den 16 november efter avstämning med ägaren.
Riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare	Apoteket har infört en rörlig ersättning, stanna kvar-bonus, för ett fåtal personer inom koncernen varav vissa är ledande befattningshavare.	Avtalen ingicks i enlighet med tidigare riktlinjer och har inte omförhandlats sedan nya riktlinjer beslutades i april 2009. Avtalen som ingicks under 2008 har sin grund i att säkerställa bolagets uppdrag att upprätthålla en säker och god läkemedelsförsörjning samt bidra till omregleringen av apoteksmarknaden.
Riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare	En ledande befattningshavare har en pensionsålder understigande 62 år.	Avtalen ingicks i enlighet med tidigare riktlinjer och har inte omförhandlats sedan nya riktlinjer beslutades i april 2009.

Nomineringsprocess

Nominering av styrelseledamöter och revisorer sker enligt de principer som beskrivs i statens ägarpolicy. Dessa ersätter Kodens regler avseende valberedning. Nomineringsprocessen för styrelseledamöter drivs och koordineras av enheten för statligt ägande inom Näringsdepartementet. En arbetsgrupp analyserar kompetensbehovet utifrån styrelsens sammansättning samt bolagets verksamhet och situation. Därefter fastställs eventuellt rekryteringsbehov och rekryteringsarbetet inleds. Urvalet av ledamöter kommer från en bred rekryteringsbas. Då processen avslutas offentliggörs nomineringarna enligt Kodens riktlinjer.

Ansvar för val av revisorer för företag med statligt ägande ligger hos ägaren.

Dessutom har Riksrevisionen förordnat en revisor jämte suppleant i bolaget. Enligt Apotekets bolagsordning ska även en lekmanarevisor jämte suppleant utses av årsstämman.

Styrelsens sammansättning

Vid årsstämman den 17 april 2009 omvaldes styrelseledamöterna Per Båtelson (som även valdes till ordförande), Sven-Olof Bodenfors, Eva Eriksson, Catarina Fritz, Karin Kronstam, Peter Lagerblad och Kia Orback Pettersson. Nyval gjordes av Henrik Lundström.

Arbetstagarledamöter utsågs av Farmaciförbundet och Sveriges Farmaceutförbundet. Farmaciförbundet utsåg Carina Jansson som ordinarie ledamot och Gunilla Andersson som suppleant.

Sveriges Farmaceutförbundet utsåg Anna Sundgren som ordinarie ledamot och Camilla Felton som suppleant.

Ny styrelse utsågs vid extra bolagsstämma den 7 oktober 2009. Stämman utsåg Christian W Jansson, Lars-Johan Jarnheimer, Elisabet Wenzlaff, Gert Karnberger och Kristina Schauman utan suppleanter. Stämman valde Christian W Jansson till styrelsens ordförande.

Av ägarens motivering till ny styrelse framgår att de profiler som bedöms som centrala innefattar kompetens kring detaljhandel, omstrukturering/förändring, finansiella och juridiska frågor. Sammansättningen av den nya styrelsen skapar goda förutsättningar för att bolaget ska kunna uppfylla sina uppgifter om en trygg läkemedelsförsörjning under omregleringsperioden, bidra till omregleringens genomförande och till att förbereda bolaget för den nya situationen på marknaden. Ägaren bedömer att den nya styrelsen svarar mot de krav som kan ställas på ett bolag med denna verksamhet.

Carina Jansson kvarstod som ordinarie arbetstagarledamot för Farmaciförbundet och Gunilla Larsson utsågs som ny suppleant för samma förbund. Sveriges Farmaceutförbundet utsåg Carin Sällström-Nilsson som ordinarie arbetstagarledamot och Malin Jonsson som suppleant.

Styrelsen består därmed av fem ledamöter som utses av bolagsstämman samt två ledamöter och två suppleanter som utses av arbetstagarorganisationerna.

Styrelsen har inom sig inrättat ett revisionsutskott och ett ersättningsutskott, med två ledamöter i varje utskott.

Styrelsens ledamöter presenteras närmare på sidorna 62–63.

Styrelseledamöternas ställning

De ledamöter som valts av ägaren anses vara oberoende i förhållande till bolaget och bolagets ledning. Ingen av de bolagsstämmovalda ledamöterna, eller någon till dessa närstående, innehar några finansiella instrument i bolaget.

Statens ägarpolicy klargör att nomineringar till styrelsen offentliggörs enligt Kodens riktlinjer med undantag för redovisning av oberoende i förhållande till större ägare.

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING, ANTAL MÖTEN SAMT ARVODE

Belopp i tusen kronor	Invald år	Styrelsemöten	Antal möten i revisionsutskottet	Antal möten i ersättningsutskottet	Ordinarie arvode	Arvode utskottsarbete
Per Båtelson (ordförande) ¹⁾	2006	18/23		3/3	213	–
Sven-Olof Bodenfors ²⁾	2006	17/23			108	–
Eva Eriksson ³⁾	2001	15/23		3/3	108	–
Catarina Fritz ⁴⁾	2008	18/23	3/8		108	13
Karin Kronstam ⁵⁾	2006	18/23	5/8		108	38
Peter Lagerblad ⁶⁾	2002	15/23	2/8		108	6
Carola Lemne ⁷⁾	2004	4/23			33	–
Kia Orback Pettersson ²⁾	2006	18/23			108	–
Anders Åhlund ⁷⁾	2008	4/23			43	–
Henrik Lundström ⁸⁾	2009	13/23			12	–
Christian W Jansson ⁹⁾	2009	5/23			75	–
Gert Karnberger ¹⁰⁾	2009	4/23	3/8		38	6
Kristina Schauman ¹¹⁾	2009	5/23	3/8		38	13
Lars-Johan Jarnheimer ¹²⁾	2009	5/23			38	–
Elisabet Wenzlaff ¹³⁾	2009	5/23			38	–
Anna Sundgren ¹⁴⁾	2008	13/23			20	–
Camilla Felton ¹⁵⁾	2008	0/23			–	–
Carina Jansson ¹⁶⁾	2002	23/23			24	–
Gunilla Andersson ¹⁷⁾	2005	6/23			–	–
Carin Sällström-Nilsson ¹⁸⁾	2009	4/23			4	–
Malin Jonsson ¹⁹⁾	2009	4/23			–	–
Gunilla Larsson ²⁰⁾	2009	4/23			–	–

¹⁾ Omvald som styrelsens ordförande vid årsstämman den 17 april 2009. Även ordförande i ersättningsutskottet. Entledigad från dessa uppdrag den 7 oktober 2009.

²⁾ Omvald vid årsstämman den 17 april 2009. Entledigad från detta uppdrag den 7 oktober 2009.

³⁾ Omvald vid årsstämman den 17 april 2009. Även ledamot i ersättningsutskottet. Entledigad från dessa uppdrag den 7 oktober 2009.

⁴⁾ Omvald vid årsstämman den 17 april 2009. Ledamot i revisionsutskottet från den 17 april 2009. Entledigad från dessa uppdrag den 7 oktober 2009.

⁵⁾ Omvald vid årsstämman den 17 april 2009. Även ordförande i revisionsutskottet. Entledigad från dessa uppdrag den 7 oktober 2009.

⁶⁾ Omvald vid årsstämman den 17 april 2009. Entledigad från detta uppdrag den 7 oktober 2009. Ledamot i revisionsutskottet fram till 17 april 2009.

⁷⁾ Lämnade styrelsen i samband med årsstämman den 17 april 2009.

⁸⁾ Invald i styrelsen vid årsstämman den 17 april 2009. Entledigad från detta uppdrag den 7 oktober 2009.

⁹⁾ Invald vid extra bolagsstämma den 7 oktober 2009 och vald till styrelsens ordförande.

¹⁰⁾ Invald vid extra bolagsstämma den 7 oktober 2009. Även ledamot i revisionsutskottet.

¹¹⁾ Invald vid extra bolagsstämma den 7 oktober 2009. Även ordförande i revisionsutskottet.

¹²⁾ Invald vid extra bolagsstämma den 7 oktober 2009. Även ordförande i ersättningsutskottet.

¹³⁾ Invald vid extra bolagsstämma den 7 oktober 2009. Även ledamot i ersättningsutskottet.

¹⁴⁾ Arbetstagarrepresentant, utsedd av Sveriges Farmaceutförbund 2008 fram till oktober 2009.

¹⁵⁾ Arbetstagarrepresentant (suppleant), utsedd av Sveriges Farmaceutförbund 2008 fram till oktober 2009.

¹⁶⁾ Arbetstagarrepresentant, utsedd av Farmaceutförbundet 2002, ordinarie sedan 2005.

¹⁷⁾ Arbetstagarrepresentant (suppleant), utsedd av Farmaceutförbundet 2005 fram till oktober 2009.

¹⁸⁾ Arbetstagarrepresentant, utsedd av Sveriges Farmaceutförbund i oktober 2009.

¹⁹⁾ Arbetstagarrepresentant (suppleant), utsedd av Sveriges Farmaceutförbund i oktober 2009.

²⁰⁾ Arbetstagarrepresentant (suppleant), utsedd av Farmaceutförbundet i oktober 2009.

Redovisningen av oberoende i förhållande till större aktieägare, syftar i all huvudsak till att skydda minoritetsaktieägare i bolag med spritt ägande. I statligt helägda bolag saknas dessa skäl för att redovisa oberoende.

Styrelsens ordförande

Styrelsens ordförande väljs av stämman. Ordföranden ska säkerställa att styrelsearbetet bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina åligganden, vilket bland annat omfattar ansvaret att leda styrelsearbetet, ha regelbunden kontakt med Vd,

och se till att styrelsen får tillfredsställande informations- och beslutsunderlag. Ordföranden svarar också för att styrelsen årligen genomför en utvärdering av det egna arbetet. Mot bakgrund av att ny styrelse tillträdde i oktober 2009 har ingen utvärdering av styrelse eller Vd genomförts under 2009.

Styrelsens arbete

Utifrån verksamhetsavtalet har styrelsen prioriterat god ekonomi, bra tillgänglighet, bra läkemedelsanvändning och ett hälsoperspektiv. Styrelsen har även i sin

arbetsordning fastställt en årscykel över frågor som styrelsen har att behandla under året. Med anledning av att Apoteket Omstrukturering AB är ägare till Apoteket AB har frågan om ansvarsfördelning mellan bolagens styrelser prioriterats.

Ersättnings- och revisionsutskott

Ersättningsutskottets uppgifter är att bereda frågor om ersättning och andra anställningsvillkor för koncernledningen. Fram till den 7 oktober 2009 utgjordes ersättningsutskottet av Per Båtelson som ordförande och Eva Eriksson. Från den

7 oktober 2009 utgörs utskottet av Lars-Johan Jarnheimer som ordförande och Elisabet Wenzlaff. Ersättningsutskottet sammanträdde totalt tre gånger under 2009.

Revisionsutskottet ska bistå styrelsen med att kvalitetssäkra bolagets och koncernens finansiella rapportering. Fram till den 7 oktober 2009 utgjordes revisionsutskottet av Karin Kronstam som ordförande och Peter Lagerblad. Catarina Fritz ersatte Peter Lagerblad som ledamot i revisionsutskottet den 17 april 2009. Från den 7 oktober 2009 utgörs utskottet av Kristina Schauman som ordförande och Gert Karnberger. Revisionsutskottet sammanträdde totalt åtta gånger under 2009.

Särskild arbetsordning har fastställts för ersättnings- och revisionsutskotten.

Statens ägarpolicy avviker från Kodens föreskrifter om styrelsens ersättningsutskott och revisionsutskott. Styrelsen har bedömt att revisionsutskottet kan bestå av två ledamöter, vilket utgör ett avsteg från Kodens föreskrift om tre ledamöter för detta utskott. Med hänsyn till antal stämmovalda ledamöter i styrelsen anses två ledamöter i utskottet vara tillräckligt. Ersättningsutskottet består av två ledamöter. Från den 7 oktober 2009 är styrelsens ordförande inte ordförande i ersättningsutskottet.

Viktiga frågor under året

Styrelsen höll sammanlagt 23 möten under 2009, varav två konstituerande, sex ordinarie, tio per telefon och fem per capsulam. Styrelsen behandlade bland annat följande frågor:

- bokslutskommuniké
- årsredovisning
- hållbarhetsredovisning
- redovisning under den så kallade transparenslagen
- delårsrapporter
- remisser inom ramen för apoteksmarknadsutredningen
- omregleringsfrågor
- affärsplan
- budget
- internationella affärsutvecklingsprojekt
- vertikal integration
- ny organisation

REVISORER

Revisorerna utses på årsstämman med uppgift att granska bolagets finansiella rapportering samt styrelsens och Vd:s förvaltning av bolaget.

Vid årsstämman 2007 valdes Ernst & Young AB till revisorer, med Erik Åström som huvudansvarig revisor, för en period om fyra år fram till och med årsstämman 2011. Lars Elinderson är av stämman utsedd till lekmannarevisor och Lars Nordstrand är förordnad revisor av Riksrevisionen fram till och med årsstämman 2012. Revisorernas oberoende ställning säkerställs dels av lagstiftning och yrkesetiska regler, dels av Ernst & Youngs och Riksrevisionens interna regler.

Revisionsutskottet har träffat revisorerna vid ett flertal tillfällen under året i samband med genomgång av delårsrapporter, intern kontroll och övriga revisionsinsatser. Revisorerna har träffat hela styrelsen i samband med fastställandet av årsredovisningen.

Ersättning till revisorer och revisionsföretag redovisas i not 8.

VD OCH KONCERNLEDNING

Vd ansvarar för den löpande förvaltningen av bolaget inom de ramar som styrelsen fastslagit samt håller ordförande kontinuerligt informerad om väsentliga händelser. Vd ska organisera bolagets ledning så att ändamålsenlig styrning och kontroll av verksamheten uppnås. Ansvarsområden och rapporteringsinstruktion regleras närmare i den av styrelsen beslutade vd-instruktionen.

Koncernledningen är ett rådgivande organ till Vd och sammanträder varannan vecka med uppehåll under juli månad. Ledningen behandlar strategiska ärenden av koncernövergripande natur. Uppföljning av verksamheten sker bland annat genom månatliga ekonomiska rapporter och kvartalsvisa uppföljningar av det koncernövergripande styrkortet. Inför ett beslut i koncernledningen ska underlaget följas av ett förslag till beslut med angivande av ansvarig ledamot. Beslutsunderlaget ska ange hur ett beslut stödjer målsättningen i affärsplanen. Vid besluts-

frågor ska det prövas om frågan kräver facklig samverkansbehandling.

Koncernledningen bestod vid utgången av 2009 av tio medlemmar, varav fem män och fem kvinnor.

Koncernledningen presenteras närmare på sidorna 64–65.

KOMPENSATION OCH INCITAMENTSPROGRAM

Vid varje årsstämma lägger styrelsen fram förslag till principer för ersättning och andra anställningsvillkor för Apotekets ledande befattningshavare för godkännande av årsstämman.

Apoteket tillämpar statens riktlinjer för anställningsvillkor för personer i företagsledande ställning. I enlighet med riktlinjerna tillämpas även den allmänna principen att löner och ersättningar till ledande befattningshavare inom Apoteket ska vara konkurrenskraftiga, men inte löneledande. Styrelsen beslutar om anställning av och anställningsvillkor för Vd. Koncernledningen anställs av Vd efter samråd med ersättningsutskottet och efter information till styrelsen.

Lön och ersättningar till Apotekets ledande befattningshavare framgår av not 9.

Några utestående aktie- eller aktiekursrelaterade incitamentsprogram för styrelsen eller koncernledningen förekommer inte. Apoteket har dock infört tre incitamentsprogram som löpt under verksamhetsåret 2009. Två av programmen omfattar inte ledande befattningshavare och centrala enheter.

Ett resultatbaserat incitamentsprogram är inrättat för chefer och medarbetare på enheter som ingår i Apotekets utvärdering av en franchiseliknande driftsform. Om apoteksresultatet överskrider budget blir en andel av det överskridande resultatet tillgängligt som bonusutrymme. Detta disponeras i första hand som bonusutrymme för chefen. Skulle resultatet väsentligen överstiga budget, har chefen möjlighet att dela ut bonus även till medarbetare. Maximalt utfall i programmet för enskild individ är två månadslöner.

Ett annat resultatbaserat program för medarbetare och chefer på apotek kan

ge 3 000 kronor per medarbetare/chef om samtliga tre bonusmål är uppfyllda. Ett av bonusmålen är obligatoriskt för alla enheter och är utformad som ett ekonomiskt förbättringsmål utifrån enhetens resultatmål. Övriga två fastställs av respektive affärsområde/resultatenhet.

Apoteket har även infört en stanna kvar-bonus för ett fåtal personer inom koncernen varav vissa är ledande befattningshavare. Avtalen ingicks i enlighet med tidigare riktlinjer och har inte omförhandlats sedan nya riktlinjer beslutades i april 2009. Detta innebär en avvikelset mot nu gällande riktlinjer för ledande befattningshavare. Dessa bonusavtal som ingicks under 2008 har sin grund i att säkerställa bolagets uppdrag att upprätthålla en säker och god läkemedelsförsörjning samt bidra till omregleringen av apoteksmarknaden. Maximalt belopp uppgick till fyra månadslöner. Avtalen upphörde 31 december 2009.

VERKSAMHETSSTYRNING

Utifrån de förutsättningar som lämnas av ägaren på årsstämman samt verksamhetsavtalet utarbetar koncernledningen en affärsplan som fastställs av styrelsen.

INFORMATION OM BOLAGSSTYRNING PÅ APOTEKETS WEBBPLATS

På apoteket.se finns en särskild avdelning för bolagsstyrningsfrågor.

De huvudsakliga dokument som lig-

ger till grund för Apotekets bolagsstyrning återfinns där. Avsnittet om bolagsstyrning uppdateras efter årsstämman samt efter varje delårsrapport.

RAPPORT OM INTERN KONTROLL AVSEENDE DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN

Styrelsen ansvarar för att tillse att Apotekets organisation är utformad så att bokföring, medelsförvaltning och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Det innebär att Apoteket ska ha en process som strävar efter att uppnå en tillförlitlig finansiell rapportering, ändamålsenlig och effektiv verksamhet och efterlevnad av tillämpliga lagar och förordningar.

Apoteket har valt att samla alla koncernövergripande styrdokument i en koncernhandbok som finns tillgänglig för alla medarbetare inom Apoteket. De värderingar som styr företaget finns i ett antal policies som beskriver Apotekets förhållningssätt. Utöver policies finns även riktlinjer och instruktioner som ger närmare vägledning till koncernens medarbetare.

I gällande arbetsprocesser finns det inbyggt maskinella och manuella kontroller i syfte att förebygga, upptäcka och korrigera fel. Dessa kontroller finns beskrivna i ett processledningssystem. Apoteket har en centraliserad ekonomifunktion vilket innebär att många kontrollaktiviteter utförs på en central nivå. Exempel på sådana kontroller är konto-

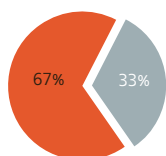
avstämmningar, värdering av resultat- och balansposter samt finansiell uppföljning. Under året har det genomförts utbildning av alla apotekschefer i syfte att förstärka kunskapen av intern kontroll.

Vd har kvartalsvis uppföljning med Apotekets olika affärsverksamheter som ett led i den operativa uppföljningen. Vidare har hela koncernledningen regelbundna genomgångar för att följa upp resultatet i styrkortet och utvärdera att det integrerade ledningssystemet för kvalitet, miljö och hållbar utveckling fungerar på ett tillfredställande sätt.

Styrelsens revisionsutskott och ledningen får löpande information gällande den finansiella rapporteringen, granskar delårsrapporterna och årsredovisningen samt har en aktiv dialog med de externa revisorerna.

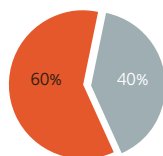
Styrelsen har beslutat att Apoteket inte ska ha en egen funktion för internrevision, då nuvarande organisation ger styrelsen bra uppfattning om den interna kontrollen. Styrelsen utvärderar årligen hur väl den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen har fungerat och om behov finns av en egen funktion avseende intern revision.

KÖNSFÖRDELNING
STYRELSEN
FÖR APOTEKET

■ Kvinnor
■ Män

KÖNSFÖRDELNING
KONCERNLEDNINGEN ¹⁾
FÖR APOTEKET

■ Kvinnor
■ Män

¹⁾ Koncernledningen gäller från februari 2010.

Styrelse och revisorer

CHRISTIAN W JANSSON,
ORDFÖRANDE

LARS-JOHAN JARNHEIMER

GERT KARNBERGER

KRISTINA SCHAUMAN

ELISABET WENZLAFF

STYRELSELEDAMÖTER VALDA AV BOLAGSSTÄMMAN

Christian W Jansson

Styrelsens ordförande

Medlem i styrelsen och styrelsens ordförande sedan 2009. Född 1949.

Vd och koncernchef för KappAhl.

Utbildning: Civilekonom.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i Bong Ljungdahl AB och Barnens rätt i samhället, BRIS.

Lars-Johan Jarnheimer

Styrelseledamot och ordförande i ersättningsutskottet sedan 2009. Född 1960.

Tidigare befattningar: Vd och koncernchef Tele2.

Utbildning: Ekonomexamen.

Andra väsentliga uppdrag: Förbundsstyrelseordförande i Barnens rätt i samhället, BRIS. Styrelseledamot i INGKA Holding BV (moderbolag till IKEA), HAB Arvid Nordquist, Seamless AB och Teleopti AB.

Gert Karnberger

Styrelseledamot och ledamot i revisionsutskottet sedan 2009. Född 1943.

Tidigare befattningar: Clas Ohlson AB, styrelseordförande 1990–1996 samt Vd, koncernchef och styrelseledamot 1996–2007.

Utbildning: Gymnasiingenjör kompletterat med ekonomistudier.

Andra väsentliga uppdrag: Ordförande i Näringslivets Regelnämnd, NNR samt vice ordförande och ordförande i revisionsutskottet i Systembolaget AB. Styrelseledamot i Svenskt Näringsliv och Swedol AB.

Kristina Schauman

Styrelseledamot och ordförande i revisionsutskottet sedan 2009. Född 1965.

Tidigare befattningar: CFO Carnegie Investment Bank AB och CFO OMX AB.

Utbildning: Civilekonom.

Elisabet Wenzlaff

Styrelseledamot och ledamot i ersättningsutskottet sedan 2009. Född 1955.

Chefsjurist Volvo Personvagnar AB.

Utbildning: Jur.kand. samt LLM (Master of Law).

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i koncerninterna bolag inom Volvo Personvagnar.

CARINA JANSSON

GUNILLA LARSSON

MALIN JONSSON

CARIN SÄLLSTRÖM-NILSSON

ARBETSTAGARREPRESENTANTER

Carina Jansson

Arbetsagarrepresentant, utsedd av Farmaciförbundet, i Apotekets styrelse sedan 2002 (ordinarie ledamot sedan 2005). Född 1951.

Utbildning: Apotekstekniker.

Andra väsentliga uppdrag: Föbundsordförande i Farmaciförbundet. Styrelseledamot i Apotekets pensionsstiftelse, suppleant i Försäkringsföreningen Optimalia och suppleant i TCO-styrelsen.

Malin Jonsson

Arbetsagarrepresentant (suppleant), utsedd av Sveriges Farmaceutförbund, i Apotekets styrelse sedan 2009. Född 1979.

Apotekschef på Apoteket Hästhoven i Täby.

Utbildning: Apotekarprogrammet.

Gunilla Larsson

Arbetsagarrepresentant (suppleant), utsedd av Farmaciförbundet, i Apotekets styrelse sedan 2009. Född: 1951.

Receptarie, arbetar på Apoteket Falken i Stockholm.

Utbildning: Receptarieutbildning.

Carin Sällström-Nilsson

Arbetsagarrepresentant, utsedd av Sveriges Farmaceutförbund, i Apotekets styrelse sedan 2009. Född 1954.

Teamchef apoteksombudsansvariga och apoteksombudsansvarig norra Sverige.

Utbildning: Leg. receptarie.

REVISORER

Erik Åström, Auktoriserad revisor, Ernst & Young AB, vald 2007. Född 1957.

Andra väsentliga uppdrag: Hakon Invest, Hennes & Mauritz, Modern Times Group, Saab och Svenska Handelsbanken.

Lars Nordstrand, Auktoriserad revisor, Riksrevisionen, förordnad 2003. Född 1954.

Andra väsentliga uppdrag: Skatteverket, Tullverket, Fastighetsverket och Fortifikationsverket.

Lars Elinderson, Lekmannarevisor, riksdagsledamot, vald 2007. Född 1949.

Koncernledning

Stefan Carlsson

Vd och koncernchef

Anställd i Apoteket och Vd sedan 1999. Född 1954.

Tidigare befattningar: Regiondirektör Region Skåne, landstingsdirektör Jämtlands läns landsting, vVd Sensia Konsulter och konsultchef Kommunförbundet.

Utbildning: Fil.kand., fil. hedersdoktor.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseordförande i Apoteket Farmaci AB, Apoteket International AB, Apoteket Produktion & Laboratorier AB, Adara AB och Goodpoint AB. Styrelseledamot i Alliansen.

Vd har inga väsentliga aktieinnehav och delägarskap i bolag med vilka Apoteket har betydande affärsförbindelser.

Marianne Dicander Alexandersson

Vice Vd sedan 2009 och direktör för Apoteket Konsument sedan 2007.

Anställd i Apoteket och medlem i koncernledningen sedan 2007. Född 1959.

Tidigare befattningar: Vd, affärsområdeschef och verksamhetsutvecklingschef på Kronans droghandel samt olika befattningar på Volvo, ICI och Pharmacia.

Utbildning: Civilingenjör kemi.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i Castellum, Chalmers, Svenskt Näringsliv och WHO's Uppsala monitoring center.

Per Matses

Chief Financial Officer

Anställd i Apoteket och medlem i koncernledningen sedan 1999.

Född 1958.

Tidigare befattningar: Ekonomidirektör Postgirot Bank och ekonomidirektör Posten.

Utbildning: Civilekonom.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i Apoteket Farmaci AB, Apoteket Produktion & Laboratorier AB, Adara AB, Apoteket International AB, Försäkringsföreningen Optimalia och i Högberga Gård AB. Styrelse-suppleant i Apotekets pensionsstiftelse.

Eva Fernvall

Varumärkesdirektör

Anställd i Apoteket och medlem i koncernledningen sedan 2005. Född 1953.

Tidigare befattningar: Förbundsordförande Vårdförbundet, vice ordförande TCO, ordförande Delegationen för offentliga e-tjänster, vice ordförande Vårdförbundet och biomedicinsk analytiker Danderyds sjukhus.

Utbildning: Biomedicinsk analytiker.

Andra väsentliga uppdrag: Ordförande i Nationella rådet för organ och vävnadsdonationer och e-Hälsoinstitutet. Styrelseledamot i Karolinska Institutets styrelse och IQ.

Annema Paus

Vd Apoteket Farmaci AB sedan 2008. Anställd i Apoteket sedan 2000 och medlem i koncernledningen sedan 2001 (2001–2008, 2009). Född 1955.

Tidigare befattningar: Country Manager Wyeth Nordiska AB, Country Manager samt Nordic Business Manager Cyanamid Nordiska AB (Lederle), samt olika befattningar på Schering-Plough AB och Roche AB.

Utbildning: Apotekare.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i Institutet för Hälso- och Sjukvårds-ekonomi AB (IHE) samt Apoteket Produktion & Laboratorier AB (APL).

STEFAN CARLSSON

MARIANNE DICANDER
ALEXANDERSSON

PER MATSES

EVA FERNVALL

ANNEMA PAUS

MONICA HÖGLIND

Monica Höglind

HR-direktör

Anställd i Apoteket och medlem i koncernledningen sedan 2007. Född 1962.

Tidigare befattningar: Personaldirektör Coop Sverige, personaldirektör Coop Elektro, personalchef KF Stormarknader, personalchef B&W Stormarknader och personalchef Svenska Pressbyrån.

Utbildning: Dipl. personalstrateg.

Andra väsentliga uppdrag: Ledamot i Almega Tjänsteförbundens styrelse.

TORE LÖWSTEDT

Tore Löwstedt

Direktör Apoteket Försörjning

Anställd i Apoteket sedan 2005 och medlem i koncernledningen sedan 2007. Född 1955.

Tidigare befattningar: Landstingsdirektör Västerbottens läns landsting, ekonomichef SJ Gods samt administrativ direktör, ekonomidirektör och personaldirektör inom Stockholm Stad.

Utbildning: Förvaltningsekonom.

DAVID KRUSE

David Kruse

Vd Apoteket International AB sedan 2008. Anställd i Apoteket sedan 2008 och medlem i koncernledningen sedan 2009. Född 1973.

Tidigare befattningar: Konsult Applied Value Corp., Boston/Stockholm; Program Manager World Food Program, Rom samt handelssekreterare och landschef Exportrådet Frankrike, Paris.

Utbildning: Civilingenjör Industriell Ekonomi.

ULRIKA ERIKSSON

Ulrika Eriksson

Direktör Marknad & Sortiment sedan 2009. Anställd i Apoteket sedan 2005 och medlem i koncernledningen 2005–2007 samt sedan 2009. Född 1969.

Tidigare befattningar: Inköpschef Small Shops Sverige AB, vVd Svenska Pressbyrån AB och vVd Reitan Servicehandel i Sverige AB.

Utbildning: Civilekonom.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseuppdrag i Bong Ljungdahl AB och Pro Pac International AB.

ANNA ROGMARK

Anna Rogmark

Chefsjurist och chef koncernsamordning sedan 2010. Anställd i Apoteket sedan 2005 och medlem i koncernledningen sedan 2010. Född 1965.

Tidigare befattningar: Bolagsjurist Biovitrum och bolagsjurist Pharmacia.

Utbildning: Jur.kand. och Licence Spécial en Droit Européen, ULB.

Andra väsentliga uppdrag: Ordförande i Optimalia Apotekskoncernens Försäkringsförening och suppleant i Apotekets pensionsstiftelse.

Koncernledningen som presenteras här gäller från februari 2010.

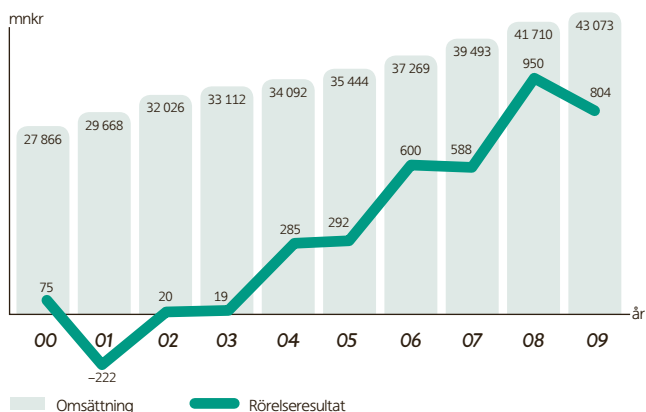
Flerårsöversikt

NYCKELTAL

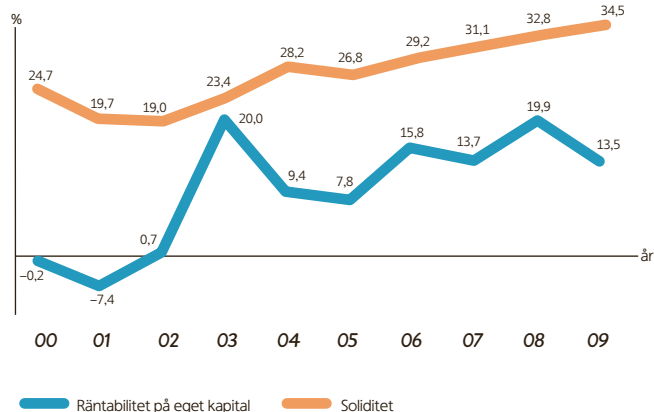
	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Nettoomsättning, mnkr	43 073	41 710	39 493	37 269	35 444	34 092
Bruttovinst, mnkr	8 901	8 447	7 941	7 456	6 979	6 671
Rörelsens kostnader, mnkr	8 103	7 508	7 365	6 871	6 701	6 405
Rörelseresultat, mnkr	804	950	588	600	292	285
Finansiella poster, mnkr	3	19	14	21	-2	-3
Resultat före skatt, mnkr	806	969	602	621	290	282
Årets resultat, mnkr	532	711	433	447	201	205
Utdelning (beslutad och utbetald följande år) ¹⁾ , mnkr	372	237	145	150	70	100
Balansomslutning, mnkr	11 686	11 700	10 596	10 309	9 815	8 943
Eget kapital, mnkr	4 026	3 838	3 293	3 010	2 632	2 518
Procentuell förändring av nettoomsättning, %	3,3	5,6	6,0	5,1	4,0	3,0
Bruttovinstmarginal, %	20,7	20,3	20,1	20,0	19,7	19,6
Soliditet, %	34,5	32,8	31,1	29,2	26,8	28,2
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	14,6	18,2	11,1	12,0	6,2	7,5
Räntabilitet på eget kapital, %	13,5	19,9	13,7	15,8	7,8	9,4
Medelantal anställda	10 319	10 666	10 689	10 632	10 914	10 856
Antal läkemedelsposter (1000-tal)	77 135	75 957	74 092	72 431	70 885	70 870

¹⁾ Utdelning 2009 avser föreslagen ännu ej beslutad utdelning.

Omsättning och rörelseresultat

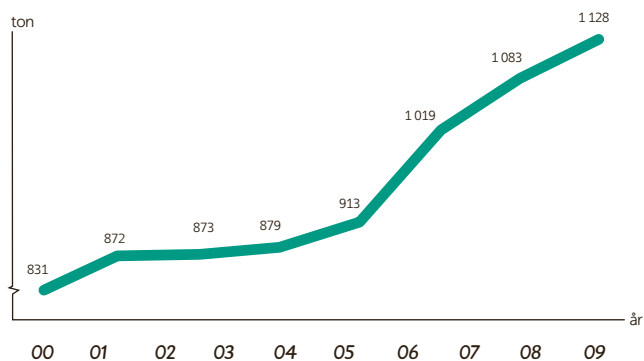
Räntabilitet på eget kapital och soliditet

Ekonomiska definitioner

	2003	2002	2001	2000
	33 112	32 026	29 668	27 866
	6 235	5 853	5 252	4 946
	6 224	5 895	5 504	4 898
	19	20	-222	75
	178	11	78	-46
	197	31	-144	29
	351	12	-126	-4
	117	100	0	100
	7 913	8 658	8 167	7 287
	1 855	1 648	1 611	1 803
	3,4	7,9	6,5	6,6
	18,8	18,3	17,7	17,8
	23,4	19,0	19,7	24,7
	5,4	1,9	-3,3	1,4
	20,0	0,7	-7,4	-0,2
	10 886	10 827	10 600	10 094
	69 365	68 481	65 845	63 858

Inlämnat läkemedelsavfall

Bruttovinst

Skillnad mellan nettoomsättning och varukostnader.

Beräkningar för koncernen per den 31 december 2009:
 $43\,073 - 34\,172 = 8\,901$ miljoner kronor

Bruttovinstmarginal

Skillnad mellan nettoomsättning och varukostnader i procent av nettoomsättningen.

Beräkningar för koncernen per den 31 december 2009:
 $\frac{43\,073 - 34\,172}{43\,073} = 20,7\%$

Medelantal anställda

Beräknas enligt bokföringsnämndens rekommendation R4, som ett genomsnitt av antalet anställda personer baserat på månadsvisa mätningar under räkenskapsåret. Korrigering har gjorts för personal med deltidsanställning, föräldraledighet, tjänstledighet samt långtidssjukfrånvaro.

Medelantal anställda för koncernen per den 31 december 2009: 10 319 personer

Resultat per aktie

Resultat efter skatt dividerat med antal aktier.

Beräkningar för koncernen per den 31 december 2009:
 $\frac{532\,000\,000}{175\,000} = 3\,040$ kronor

Räntabilitet på eget kapital

Årets resultat i procent av genomsnittligt eget kapital.

Beräkningar för koncernen per den 31 december 2009:
 $\frac{532}{(4\,026 + 3\,838)/2} = \frac{532}{3\,932} = 13,5\%$

Räntabilitet på sysselsatt kapital

Resultat efter finansiella intäkter i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

Beräkningar för koncernen per den 31 december 2009:
 $\frac{816}{(5\,783 + 5\,586)/2} = \frac{816}{5\,584} = 14,6\%$

Räntebärande nettoskuld

Räntebärande skulder minskat med räntebärande tillgångar.

Beräkningar för koncernen per den 31 december 2009:
 $1\,750 - 766 = 984$ miljoner kronor

Soliditet

Eget kapital i procent av balansomslutningen.

Beräkningar för koncernen per den 31 december 2009:
 $\frac{4\,026}{11\,686} = 34,5\%$

Sysselsatt kapital

Genomsnittlig balansomslutning minskad med ej räntebärande skulder samt ej räntebärande avsättningar.

Beräkningar för koncernen per den 31 december 2009:
 $\frac{(11\,686 + 11\,700)}{2} - (749 + 2\,445 + 252 + 330 + 109 + 2\,025) =$
 $= \frac{23\,386}{2} - 5\,910 = 11\,693 - 5\,910 = 5\,783$ miljoner kronor

Ordlista

ApoDos

ApoDos är Apotekets koncept för individförpackning av läkemedel. Varje dospåse innehåller de läkemedel patienten ska ta vid ett och samma tillfälle, till exempel morgon, middag, kväll. ApoDos ger en enklare och tryggare hantering, ger bättre överblick och minskar kassationerna.

Apoteksombud

Apoteksombud är utlämningsställen för läkemedel och andra apoteksvaror och finns på mindre orter som saknar vanligt apotek.

Dosförpackade läkemedel

Se ApoDos.

Extemporeläkemedel

Extempore = oförberett, läkemedel som av produktionstekniska eller andra skäl inte finns att tillgå från läkemedelsindustrin, men som ändå behövs. Tillverkas tillfälligt efter särskilda behov.

Farmaceut

Person med farmaceutisk utbildning, till exempel apotekare, receptarie eller farm.kand.

Handelsvaror

Handelsvaror innefattar Apotekets varukostnader för försäljning av läkemedel och övriga produkter.

Hållbarhetsarbete

Ett långsiktigt ansvarstagande arbete som förutom miljö, innefattar sociala och etiska aspekter.

International Financial Reporting Standards (IFRS)

Internationell redovisningsstandard som ges ut av International Accounting Standards Board (IASB).

Lex Maria

Lex Maria är det vardagliga namnet på 6 kap. 4 § i lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område som innebär att vårdgivare har skyldighet att till Socialstyrelsen anmäla om en patient i samband med hälso- och sjukvård drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av en allvarlig skada eller sjukdom. Bakgrunden till namnet är den incident 1936 då fyra patienter på Maria sjukhus i Stockholm avled till följd av felbehandling då de injicerades med desinfektionsmedel istället för med bedövningsmedel.

Läkemedelsgenomgångar

Ett kunderbjudande som syftar till att förbättra läkemedelsanvändningen på äldreboenden, vårdcentraler och vårdavdelningar.

Läkemedelsservice

Läkemedelsservice är en av Apotekets tjänster som säkerställer att överenskommet sortiment av läkemedel finns tillgängligt på vårdavdelningen. Apotekets farmaceuter arbetar i nära samarbete med sjuksköterskor och läkare, för att bidra till en ökad effektivitet och ökad patientsäkerhet. Läkemedelsservice finns idag på cirka hälften av Sveriges vårdavdelningar. Läkemedelsförsörjning ställer stora krav på farmaceutisk kompetens. Apoteket kopplar varuförsörjningen till kvalificerad kunskap om läkemedelshantering och läkemedelsanvändning, och ser över lager och lagerhållning utifrån både ett logistiskt och ett farmaceutiskt perspektiv.

Läkemedelsverket

Läkemedelsverket har ansvar för godkännanden och kontroll av läkemedel, naturläkemedel och medicintekniska produkter. Läkemedelsverkets uppgift är att se till att den enskilda patienten och hälso- och sjukvården får tillgång till säkra och effektiva produkter och att dessa används ändamålsenligt och kostnadseffektivt.

Receptfria läkemedel

Receptfria läkemedel, till exempel nikotinläkemedel.

Startförpackning

En läkemedelsförpackning som innehåller tillräcklig mängd läkemedel för att kunden ska kunna prova läkemedlet.

Övriga hälsoprodukter

Utgörs bland annat av hud- och hårvårdsprodukter, tandvårdsprodukter, hygienartiklar, vitaminer, kosttillskott, blodtrycksmätare, snarkspray och hälsoböcker.

Apoteket AB (publ)

Postadress: 118 81 Stockholm

Besöksadress: Södermalmsallén 36, Stockholm

Telefon: 010-447 50 00

Fax: 010-447 55 15

Webbplats: apoteket.se

Org nr: 556138-6532

Kundcentrum telefon: 0771-450 450

 Apoteket AB